

Høringssvar til:

Offentlig høring af Naturstyrelsens Forvaltningsplaner for urørt skov i Odsherred Skovdistrikt herunder Rørvig, Vrangskov, Langesø Eng, Benløse Skov, Grevinge, Kongsøre og Stokkebjerg Skov.

Indsendt af orienteringsklubben Hvalsø OK

Den 28.11.2024

Høringssvar

Hvalsø OK vil gerne afgive nedenstående høringssvar til "Naturstyrelsens Forvaltningsplaner for urørt skov", jævnfør de digitale forvaltningsplaner på Naturstyrelsen hjemmeside.

Hvalsø OK støtter som udgangspunkt intentionen om at omlægge skovdriften og forvaltningen af skovene så der sker en genopretning af naturen og hermed opretholdelse og udvikling af den generelt truede biodiversitet i den danske natur. Vi har dog væsentlige forbehold for de forvaltningsplaner, der er i høring ud fra orienteringsløb i særdeleshed og begrænsninger i almen tilgængelighed i almindelighed.

Dansk Orienterings Forbund har til orienteringsklubberne udsendt positionspapir for orienteringsforbundet ifølge skrivelsen INDSENDT VIA udpegning@nst.dk herunder:

"Dansk Orienterings-Forbunds høringssvar vedr.: Høring af 52 forvaltningsplaner for urørt skov på Naturstyrelsens arealer" dateret 23. februar 2024.

"Dansk Orienterings-Forbunds høringssvar vedr.: Høring af 5. runde udpegning af urørt skov på Naturstyrelsen arealer - i alt ca. 7.700 ha" dateret 23. februar 2024.

Begge høringssvar har fuld tilslutning fra Hvalsø OK og danner generelt grundlag for nærværende høringssvar for vores lokale skove i NST Midtsjælland.

Rørvig, Vrangskov, Grevinge og Kongsøre

Rørvig, Vrangskov, Grevinge, Kongsøre og Stokkebjerg Skov har særlig vores opmærksomhed da skovene har størrelser der er gode til små eller større orienteringsløb. I Vrangskov ser det ud til der ikke umiddelbart sker hindringer i skovens nuværende brug til Orienteringsløb.

Langesø Eng og Benløse Skov berøres ikke i dette høringssvar.

Rørvig Sandflugtsplantage

Det er positivt at man på Rørvig Sandflugtsplantage konkluderer følgende i forvaltningsplanen (kursiv):

" Sandflugtsplantagen er udlagt til friluftszone"

Forvaltningsplan forholder sig dermed til nuværende friluftsliv og tilgængelighed.

Det synes dog problematisk at man for nuværende ikke ved i hvilket omfang, der måske kommer indhegning og udsætning af græssere, idet der i planen også beskrives under skovlysninger:

"Det kan ske ved tidvis rydning af opvækst og/eller målrettet afgræsning i mindre og midlertidige folde med egnede husdyr, f.eks. får. Græsning planlægges i så fald uden for sommerperioden og næppe på tværs af hovedstier. Disse indsatser fremgår ikke af kortet, eftersom det er dynamisk, hvor det skal være."

Det er meget vagt formuleret. Det åbner op for, at områder kan indhegnes, uden zonerings fremgår af forvaltningsplanen. Det bør være meget mere klart i planen hvor og i hvilket omfang NST kan lukke dele af skoven med indhegninger.

Kongsøre

Hvad underligt nok ikke fremgår af status i forvaltningsplanen, har Kongsøre Skov en historie for i stor grad at blive anvendt til orienteringsløb, herunder klubløb med 20 deltagere, træningsløb med omkring 100-150 deltager samt til afvikling af divisionsmatcher og nytårsstafetter med over 150-300 løbere.

Vi ser derfor med bekymring, at der i forvaltningsplanerne er beskrevet følgende:

"Skovgræsning og reetablering af mere naturlige hydrologiske forhold i skovene er væsentlige virkemidler til at understøtte den fortsatte udvikling af en høj biodiversitet. Disse dynamikker bringes i spil i planområdet, hvor der vurderes at være et biologisk potentiale, som samtidig kan forenes med den generelle friluftsmæssige brug af skovene. Konkret betyder det, at der planlægges hydrologiindsatser i alle tre skove i det omfang, at centrale skovveje fortsat kan anvendes af publikum."

Vi opfatter i den forbindelse orienteringsløb som værende uden for "generelle friluftsmæssige brug" da orienteringsløb ikke kun kan foregå på "centrale skovveje", men er en fladedækkende aktivitet også udenfor veje og stier.

Udlægning af græsningsskov i over 40 % af skoven og udsætning af store græssere ser vi som en maksimal hindring for at skoven fremover kan anvendes til orienteringsløb i samme grad som i dag.

Vi er bekymrede for at friluftszonering i de hegnede områder ændres til stillezone. Med den administrative praksis i Naturstyrelsen i Odsherred, der hidtil har været benyttet, så bliver det vanskeligt at opnå tilladelse til orienteringsløb i de hegnede områder.

Risiko ved store græssere og orienteringsløb

Græsning med store græssere giver udfordring for løbere som ikke er trygge ved de store dyr. Løberne kan uforvarende risikere at komme meget tæt på græsserne i skoven, enten fordi dyrene står "gemt" i tættere skov, der skal passeres, eller hvis dyrene tager ophold tæt ved posterne i skoven.

Uanset der altid skal foretages god banelægning af løbskorridorer, der forsøger at ensrette retningen af løbernes vejvalg mellem posterne, er det særlig vores frygt hvis dyrene forskrækkes eller bliver opildnet til at "bisse" på grund af dyrenes forvirring over mennesker (løbere), der til dagligt ikke færdes inde i skoven, og som bevæger sig hurtigt på "kryds og tværs".

Vi har blandt klubmedlemmerne i Hvalsø OK mange dårlige oplevelser fra orienteringsløb afholdt i indhegninger. Specielt med heste og unge kvier har vi oplevet at dyrene samler sig i flokke og begynder

at løbe efter orienteringsløberne. Disse ubehagelige og potentielt farlige situationer er uforenelig med børn og ældre orienteringsløbere, der ikke kan fjerne sig fra indhegningerne hurtigt nok.

Grevinge og Stokkebjerg Skov

Det er foruroligende, at vi i forvaltningsplanen kan læse (kursiv):

” For de skovgæster, der ikke ønsker at mødes med græssende dyr, skal det stadig være muligt at færdes i skoven, fx friholdes Grevinge og Stokkebjerg skovene helt for skovgræsning”

Grevinge og Stokkebjerg Skove er i dag ikke åbne for orienteringsløb, men der har på Vestsjællandske orienteringsklubbers seneste dialogmøde i 2023 med distriktet været vendt muligheder for mindre orienteringsløb. Vi håber distriktet nu er mere lydhør for orienteringsløb i Grevinge og Stokkebjerg som erstatning for Kongsøre.

Forvaltningsplanen indeholder stillezone i hele Grevinge Skov. Så længe Naturstyrelsen i Odsherred har den administrative praksis ikke at tillade orienteringsløb i stillezone vil det forhindre at skoven åbnes for orienteringsløb som kompensation for begrænsningerne i Kongsøre. Med mindre NST vil ændre praksis, hvilket vi har store forhåbninger til.

Orienteringssportens begrænsninger i Odsherred

Vi er naturligvis kede af endnu en begrænsning i fremtiden i løbsområder i Kongsøre og i forvaltningsplanerne for Annebjerg og Ulkerup Skov på baggrund af de få skove i Odsherred, der i dag kan anvendes til orienteringsløb.

Vi konstaterer at det nuværende friluftsliv ud over orienteringsløb især for ryttere, hundeluftere, børn og børnehaver, ældre, handicappede og andre skovgæster, der ikke er trygge ved store græssere, presses ud af vores fælles skove og personpresset i de resterende små skove uden skovgræsning vil øges u hensigtsmæssig for den nuværende flora og fauna.

Bekymringerne for nuværende administration af stillezoner samt indhegninger og store græssere i forbindelse med orienteringsløb er beskrevet i positionsrapport fra Dansk Orienteringsforbund.

Generel betragtning over skovgræsning

Vi anbefaler Naturstyrelsen genovervejer denne drastiske inddragelse af over 40 % af Kongsøre til skovgræsning.

Vi anbefaler på baggrund af ovenstående beskrevet bekymringer ved store græssere at Naturstyrelsen snarest foretager konsekvensvurderinger for friluftslivet i indhegninger med store græssere. Der savnes et sted i Naturstyrelsen hvor man kan nemt kan indberette negative oplevelser og nær ved ulykker. Styrelsen bør opbygge en vidensbank om hændelser, der er frit og offentligt tilgængelig. Som det er nu ved vi reelt ikke hvor og hvor mange negative hændelser, der er i mødet mellem skovgæster og store græssere.

Vi anbefaler at Naturstyrelsen i forvaltningsplanerne vælger hjorte, fåre- og gederacer som græssere, da de i mindre grad giver risiko for utryghed og fare. Får og geder holder sig normalt i ro og er mindre skræmmende for de fleste.

Det er uanset de forestillede gavnlige virkninger på biodiversiteten for arter der trives i lysåbne skove, en voldsom indskrænkning af det jf. skovloven som statens skove også skal tilbyde, nemlig muligheder for friluftsliv og fri tilgængelighed for alle borgere.

Den danske stats skove er med udbredt naturnær skovdrift de bedste og mest biodiverse skove i Danmark. Vi vil derfor anbefale Naturstyrelsen i forbindelse med udlægning af urørt skov, at sætte planerne for forsat inddragelse af store dele af de danske statsskove til skovgræsning på hold, indtil der foreligger forskningsresultater fra Naturnationalparkerne, der redegør for skovgræsnings påvirkning af vores bedste biodiverse skove.

Der er jo også en stor risiko for at vi ikke opnår en bedre og større biodiversitet i forhold til nu, men kun opnår en anden biodiversitet, der trives i lysåbne skove.

Forslag til dialog

Vi forslår at Naturstyrelsen inviterer til dialogmøder om forvaltningsplanens detaljer med de lokale brugere, sport- og fritidsorganisationer i lighed med de oprindelige projektgruppemøder i forbindelse med udformning af forvaltningsplaner for Naturnationalparkerne.

Dialogmøder og mulighed for indflydelse på forvaltning af vores fælles eje, den danske statsskov, vil danne almen anerkendelse af det nødvendige forvaltningsskift og ejerskab for brugerne, hvad enten de opretholder deres nuværende friluftsliv eller oplever indskrænkninger som den urørte skov vil medføre.

Hvalsø OK

Høringspostkasse for forvaltningsplaner

Fra: Flemming Hjorth <f.hjorthen@gmail.com>
Sendt: 28. november 2024 21:55
Til: Høringspostkasse for forvaltningsplaner
Cc: Claus Skovsø Petersen; Orienteringsforbundet; Anette Lindegaard Christensen
Emne: Høringer omkring forvaltningsplaner for urørt skov, efteråret 2024
Vedhæftede filer: 20241128 Høringssvar fra Hvalsø Orienteringsklub.pdf

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Til Naturstyrelsen.

Hermed vedhæftet høringssvar fra Hvalsø Orienteringsklub på baggrund af udsendte forvaltningsplaner.

Høringssvaret vedrører:
Naturstyrelsens Forvaltningsplaner for urørt skov i Odsherred Skovdistrikt herunder
Rørvig, Vrangeskov, Langesø Eng, Benløse Skov, Grevinge, Kongsøre og Stokkebjerg Skov.

Mange hilsner

Flemming Hjorth Jensen
Formand

Claus Skovsø Petersen
Bestyrelsesmedlem

Hvalsø Orienteringsklub

mobil 93 86 98 71

Naturstyrelsen, Førstballevej 2, 7183 Randbøl

Høringssvar fra DGI Nordsjælland: Offentlig høring om udkast til forvaltningsplaner for urørt skov, oktober 2024 for arealerne Ravnsholt, Bidstrup Hegn og Tokkekøb Hegn

Indledning

DGI Nordsjælland repræsenterer en bred vifte af idrætsforeninger og selvorganiserede aktører, der aktivt benytter naturen i Nordsjælland til idræt, bevægelse og fællesskaber. Vi er medlem af brugerrådet for Naturstyrelsen Nordsjælland og lokalbestyrelsen i Friluftsrådet og har derfor løbende bidraget til dialogen om skovenes anvendelse. Vi hilser initiativet om at styrke biodiversiteten gennem urørt skov velkommen, men ønsker at sikre, at balancen mellem naturbeskyttelse og friluftsliv opretholdes. Nedenstående bemærkninger skal ses som et konstruktivt bidrag til denne proces i forhold til arealerne Ravnsholt, Bidstrup Hegn og Tokkekøb Hegn

Hovedpunkter i DGI Nordsjællands høringssvar

- 1. Nye muligheder for friluftsliv**
 - Vi ser positivt på de potentialer, som urørt skov kan skabe for særlige naturoplevelser, naturformidling og fællesskaber i naturen.
- 2. Sikring af fortsat adgang til naturen**
 - Adgangen til stier og friluftsfaciliteter skal opretholdes gennem vedligeholdelse og rydning, eller alternativt omlægges, hvis det er nødvendigt.
- 3. Forvaltning baseret på faglighed**
 - Forvaltningsplanerne bør udarbejdes og evalueres med udgangspunkt i fagligt veldokumenterede principper for at sikre, at både biodiversitet og friluftsliv tilgodeses.
- 4. Begrænsninger med faglig begrundelse**
 - Eventuelle begrænsninger i adgang skal bygge på faglige argumenter og kun indføres, hvor det er strengt nødvendigt.
- 5. Håndtering af hegning og græssere**
 - Hegning skal begrænses til det nødvendige, og risici ved at færdes i områder med græssende dyr, herunder elge, skal adresseres gennem tydelig oplysning og rådgivning for at minimere ulykker.
- 6. Involvering af foreningslivet**
 - Lokale idræts- og friluftsföreninger bør informeres og inddrages tidligt, især i områder med nye forhold som græssere eller ændrede adgangsmuligheder.
- 7. Offentlighedens adgang som prioritet**
 - Det er afgørende, at udlægning af urørt skov ikke begrænser den brede offentligheds mulighed for at bruge skovene til idræt og rekreation. Adgangsbarrierer bør undgås, og adgangsmuligheder bør løbende vurderes og forbedres.
- 8. Lokal dialog og løsninger**
 - En tæt dialog med lokale interessenter er nødvendig for at sikre balancen mellem urørt skov og friluftsliv. Statsskovenes betydning for foreningsaktiviteter skal prioriteres i planlægningen.

DGI Nordsjælland ser frem til fortsat at bidrage med viden og erfaring fra idræts- og foreningslivet i det videre arbejde med urørt skov. Vi står til rådighed for dialog både på politisk niveau og i relation til den praktiske udformning af adgangsforhold og friluftsmuligheder i de berørte områder.

Med venlig hilsen,

Jens Overgaard

Direktør

DGI Nordsjælland

Frederiksværksgade 16 | 3400 Hillerød

Telefon 25 35 37 47

jens.overgaard@dgi.dk | www.dgi.dk/nordsjaelland | www.facebook.dk/dginsj

Høringspostkasse for forvaltningsplaner

Fra: Jens Overgaard <jens.overgaard@dgi.dk>
Sendt: 28. november 2024 22:14
Til: Høringspostkasse for forvaltningsplaner
Emne: Høringssvar, Urørt skov - DGI Nordsjælland
Vedhæftede filer: Hørringssvar Hovedstaden Nov 2024.pdf

Med venlig hilsen

Jens Overgaard
Direktør

DGI Nordsjælland | Frederiksværksgade 16 | 3400 Hillerød
Telefon 25 35 37 47
jens.overgaard@dgi.dk | www.dgi.dk/nordsjaelland | www.facebook.dk/dginsj

Privatlivspolitik i DGI

DN Allerød
Formand Hans Philipsen
Tlf. 20105616
e-mail: alleroed@dn.dk

Dato: 21-11-2024

Til: Forvaltningsplaner@nst.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Allerød lokalafdeling: Høringssvar vedrørende forvaltningsplanen for Tokkekøb Hegn samt forvaltningsplanen for Ravnsholt, der også omfatter Sønderskov.

DN Allerød støtter genindførsel af naturlige processer i statens skove/urørt skov i Tokkekøb hegn, Ravnsholt og Sønderskov

DN Allerød støtter Naturstyrelsens tiltag til at styrke naturen og biodiversiteten i Tokkekøb hegn, Ravnsholt og Sønderskov gennem tiltag, der styrker og genindfører naturlige processer. Det gælder tiltag som at fjerne uønskede eksotiske træer, der kan optræde invasivt og/eller tager plads op for hjemmehørende arter. Det gælder desuden tiltag som at indføre selektiv hugst for at sætte træer, f.eks. egetræer, på større afstand og i lys, så de kan udvikle dyrehavepræg, fremme vådområder og naturlig hydrologi ved at stoppe grøfter og dræn, samt indføre afgræsning med husdyr i udvalgte skovpartier. Det er alt sammen tiltag, som hjælper til at skabe de bedst mulige vilkår for biodiversiteten.

Maskinel høslæt er ikke nævnt, men kan forhåbentlig i fremtiden komme på tale som supplement til de nævnte tiltag for at fremme en blomsterrig vegetation, og dermed gavne insektlivet, i skovområder, hvor der ikke er afgræsning.

Sønderskovs naturværdier styrkes med Naturstyrelsens planer

Naturstyrelsen planer for Sønderskov vil betyde en styrkelse af biodiversiteten for hele nærområdet, som i forvejen består af de fredede områder, 'Naturmosaik syd og øst for Kattehale Mose' og 'Allerød Sø og Kattehale Mose' samt det store militære øvelsesområde Høvelte-Sandholm-Sjælsmark.

Sønderskov har i mange år været drevet med stor hensyntagen til naturen og med få skovbrugsfaglige tiltag. Dette har givet sig udslag i sjældne fuglearter, som fx ynglende duehøg, hvepsevåge og musvåge. Sønderskov rummer også et større, lysåbent, sphagnumdomineret fattigkærspati i den sydlige del af skoven på grænsen mod Furesø Kommune. Fattigkær som dette er sjældent uden for Jylland, og kærret i Sønderskov rummer bl.a. en pæn bestand af den kødædende plante soldug. På Sønderskovs sydlige skovgærde står de oprindelig bøge fra skovindfredningens tid endnu på oprindelig plads. Disse bøge er af biologiske og kulturhistoriske grunde af høj værdi og bør bevares til naturlig forældelse og nedbrydning.

Naturstyrelsen foreslår at indhegne Sønderskov og indsætte græssende husdyr af den fredelige og publikumsvenlige Galloway race. Uden afgræsning i skove og lysåbne naturarealer vil naturforarmelsen fortsætte i en stadig accelererende kurve, idet næringsberigelsen fra luft og vand fremmer væksten og

tilgroningen med trivial -arter, specielt på arealer, der efterlades uden drift. Naturen i Danmark mangler afgræsning med husdyr, og det gælder også Sønderskov.

Den eneste afgræsser i skovene, der omgiver Allerød, er i dag rådyr, som ikke kan holde tilgroningen nede. Rådyret er i fremgang i Danmark og forcerer nemt de kreaturhegn, Naturstyrelsen vil opsætte for at holde kreaturerne inde.

Græsning er en naturlig proces, og når store græssere genindføres, trives biodiversiteten

Fortidens store græssende dyr er for længe siden uddyddet fra de danske skove og landbrugsskikke som lod kvæg og svin gå i skoven, er ophørt. Derfor er det positivt, at der nu genindsættes græssende husdyr i skoven. Afgræsning med husdyr holder ungskoven nede og forstyrrer skovbunden nok til, at der bliver plads til nektarrige blomster og buske som hvidtjørn, benved, tørst og kvalkved, der alle er af stor betydning for vores hjemmehørende natur, og som mangler i dagens Statsskove.

Der er ikke lys nok i dagens skove og uden afgræsning og fældning vil vores urørte skove blive endnu mere mørke og lukkede uden plads til lyselskende insekter som dagsommerfugle og andre insekter knyttet til nektarrige blomster. Siden 1960 er 12 dagsommerfuglearter, knyttet til skovenge, skovbryn og skovlysninger forsvundet fra Danmark, grundet ophørt drift som afgræsning og høslæt. Flere arter står på randen af uddøen i den nærmeste fremtid. En lystræart som egetræet vil, uden afgræsning eller aktive hugstindgreb, forsvinde fra vores urørte skove, skygget ud af løvtræer som bøg, rødgran og ahorn. Et væld af arter er knyttet til gamle ege. Uden afgræsning vil vi miste mange af disse arter.

Hold den vestlige cykelsti i Sønderskov samt Hyrebakken udenfor indhegning

Der her har vist sig en bekymring for Naturstyrelsens planer hos beboere i og omkring Sønderskov. Det er fx borgere, der er bekymret for at den daglige færden forstyrres af græssende kvæg. En hegning af skoven bør derfor tage i betragtning, at skoven er en transportvej mellem Bregnerød-Farum og Blovstrød. Konkret kan den østlige sti i Sønderskov benyttes af bl.a. skolebørn som cykelvej til Blovstrød skole mm. Derfor bør græssende kvæg holdes vest for stien, så stien er fri til hverdagens færdsel, til glæde for de lokale. Det samme gælder vejen Hyrebakken, som også bør – og let kan – holdes ude af en hegning.

Allerød skal løfte sin del af opgaven for at højne biodiversiteten

Skov dækker knap 15% af Danmark, men i Allerød kommune er vi begunstiget af, at 25% af arealet i Allerød kommune er skov. Med et skovareal langt over landsgennemsnittet skal Allerød kommune selvfølgelig bidrage til Danmarks mål om bedre naturkvalitet og øget biodiversitet. Resultaterne i Klevads mose og skoven omkring samt i Uggeløse skov er gode og værd at udbrede til flere områder.

DN Allerød støtter varmt Naturstyrelsens planer for Tokkekøb Hegn, Ravnsholt og Sønderskov, som DN mener vil styrke naturen i områderne generelt til gavn for biodiversiteten og for borgerne, der får mulighed for rigere naturoplevelser.

Med venlig hilsen

Hans Philipsen

Formand, Danmarks Naturfredningsforenings Allerød

Høringspostkasse for forvaltningsplaner

Fra: DN Allerød <alleroed@dn.dk>
Sendt: 28. november 2024 22:36
Til: Høringspostkasse for forvaltningsplaner
Emne: Høringssvar
Vedhæftede filer: DN Allerød, Høringssvar forvaltningsplaner urørt skov.docx; DN Allerød, Høringssvar forvaltningsplaner urørt skov.docx

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.

Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Hermed høringssvar til Forvaltningsplan for Ravnsholt og Forvaltningsplan for Tokkekøb Hegn.

med venlig hilsen

Hans Philipsen

Formand

DN Allerød

Høring urørt skov 2024

Medlemmer af Danmarks Naturfredningsforening i Fredensborg Kommune har i en årrække foretaget naturpleje i Grønholt Vang, dels høslæt på Skovfogedengen, dels fjernelse af uønsket opvækst af Tsuga heterophylla.

Vi har i den forbindelse nogle få kommentarer til forvaltningsplanerne for nogle af afdelingerne . Nummereringen af afdelingerne svarer til dem på skovkortet fra 2014)

“Skovfogedengen”, 289 B . Skovfogedengen er beskyttet ifølge naturbeskyttelseslovens § 3. Skovfogedengen har før i tiden sandsynligvis været græsset, men siden 2009 er den blevet slået med le. Det er ikke rigtigt, som der står i beskrivelsen, at engen pga forhøjet vandstand ikke er blevet slået de sidste par år, men fokus har været på den nordlige del af engen, hvor floraen er rigest. Den del af engen (den sydlige del), som er domineret af Kær-Star, kunne i øvrigt lige så godt slås maskinelt.

Det er vigtigt, at Skovfogedengen bevares lysåben (dvs at opvækst af træer fjernes), således at der fortsat er mulighed for, at frø fra planterne i den artsrige urtevegetation kan spredes til andre våde lysåbne partier i den urørte skov.

Hegning, sammenlægning med andre lysåbne arealer i nærheden, således at der også er adgang til arealer med tør bund og skygge/læ , dette med henblik på afgræsning med kreaturer, er en oplagt mulighed.

Sitkagran i lavning i afd. 283Ac afdrives.

283Bc Douglasgran afdrives.

Rødgranbevoksningen i 295f , 279A OG 289B bevares til død og henfald, selv om det er mindre bevoksninger og måske for små til nogle af de organismer, der er knyttet til rødgran

For afdeling 287a er det i forvaltningsplanen angivet, at bevoksningen af tsuga og Abies grandis skal renafrives. Dette er allerede sket for modertræernes vedkommende, men det er vigtigt, at al opvækst af Tsuga samtidig fjernes. Afbrænding og/eller maskinel fjernelse kunne være en mulighed, men bør ikke ske her pga den negative påvirkning af skovmiljøet og på de arter (af løvtræer), som man gerne vil bevare. I stedet har undertegnede Nils Juhl Madsen gennem foreløbig flere år ved håndkraft fjernet alle mindre planter af de to arter, og lidt større træer vil blive fjernet med motorsav. NJM har givet tilsagn om at fortsætte hermed i årene fremover, så længe der er behov for det.

For resten af afd. 287 er det ikke i forvaltningsplanen angivet, hvad der skal ske. Størstedelen af arealet er dækket af Ørnebregne. Fri succession af træer samt pleje (slæt) af vegetationen i de små fugtige partier, der forekommer på arealet, vil være en oplagt mulighed.

Afslutningsvis skal det bemærkes, at det er vigtigt at Rødgran og Skovfyr, i sluttede bevoksninger såvel som enkelttræer, bevares overalt i Grønholt Vang, og at alle andre nåletræer fjernes.

Med venlig hilsen

Nils Juhl Madsen og Peter Milan Petersen

Høringspostkasse for forvaltningsplaner

Fra: Peter Milan Petersen <petermilan@toftevang.dk>
Sendt: 28. november 2024 22:52
Til: Høringspostkasse for forvaltningsplaner
Emne: høring af forvaltningsplaner for urørt skov 2024
Vedhæftede filer: Høring urørt skov 2024.docx

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Til Naturstyrelsen

vedhæftet bidrag til høringen fra DN Fredensborg

M4ed venlig hilsen
Peter Milan Petersen
mobil 50 45 47 9

Naturstyrelsen
Natur og biodiversitet
Førstballevej 2
Gjødninggård
7183 Randbøl

28.11.2024

Vedr. Offentlig høring af forslag til 59 forvaltningsplaner for urørt skov, J.nr. 24/07849

Friluftsrådet på Sydfyn vil hermed på det stærkeste henstille til at de forslåede forvaltningsplaner for Rudkøbing Fredskov ændres, så de i langt højere grad udnytter områdets fredningsmæssige, geobaserede og kulturhistoriske potentialer, - som de også har været tilgodeset i de nuværende forvaltningsplaner

1. Fredningmæssigt er kerneområdet af skoven pålagt at være en **lystskov**, hvor hugst og pleje er underlagt Fredningsnævnets endelige afgørelser, - og dersom Fredningsnævnet ikke afgiver et forvaltningsmæssigt juridisk korrekt høringssvar som ændrer kendelsen, kan Friluftsrådet ikke anse høringen for værende fyldestgørende afholdt.

Nedenstående gengives fredningskendelsen, som, - da den ikke er hverken ophævet eller ændret, er absolut gældende :

Aar 1942 den 19. December afsagde Fredningsnævnet for Svendborg Amt saalydende

K e n d e l s e :

Den paa Mtr. Nr. 24a Kragholm By, Skrøbelev Sogn, værende Skov findes at burde fredes paa samme Maade, som allerede er sket med den private Fredning, der har fundet Udtryk i den den 16. August 1921 tinglyste Deklaration, hvoraf Udskrift er fremlagt, saaledes at Hugst kun maa finde Sted i det Omfang, som Skovens Drift som Lystskov nødvendiggør.

Udvisning vil være at foretage af Statens Tilsynsførende med de private Skove, saaledes at Tvivlsspørgsmaal afgøres af Nævnet.

Erstatning vil ikke være at udrede. - Paataleberettiget er Fredningsnævnet

O. Waage Jensen Ahlefeldt-Laurvig-Lehn J. Hansen

I følge Den Danske Ordbog er en lystskov ” **skov der har til formål at være udflugtssted for byboer m.m.**”

Dette har været udgangspunktet for den hidtidige drifts- og forvaltningsplan hvorfra der kan citeres følgende :

Målsætningen for arealerne i Rudkøbing Fredskov er at sikre arealernes friluftsmæssige betydning som byskov for Rudkøbings borgere. Derfor prioriteres friluftslivet højt i Rudkøbing Fredskov. Naturværdierne prioriteres på arealer med basis og behov for dette.

2. Fredskoven er **bynær** og forbundet med byen ad flere stier og veje. Skoven er en del af et større sammenhængende naturområde, der udover den offentlige skov indeholder eng, strand, marker og privat skov.

Det samlede område er af stor betydning for beboerne i Rudkøbing og er med til at sætte byen i et smukt relief med en klar bygrænse mod "det grønne landskab".

Skoven benyttes intensivt til vandreture og motionsløb ligesom børnehaven før i tiden opholdt sig i området i dagtimerne, da der er en solid bygning, - tæt på tag og fag, og forsynet med el, vand og en velfungerende kloakering

Der er anlagt en grusbelagt P-plads

Der er oprettet en indhegnet Hundeskov med en brugertællings-device.

Der skydes stadig på den private skydebane som er ejet af Langeland Skyttekreds, - en under-afdeling af DGI.

Der er gennem mange år blevet afholdt en årlig fugleskydning i Fredskoven, hvor Rudkøbing Borgerlige Skyttelaug lejer, eller måske endda ejer, en smuk og velholdt pavillon fra 1876 der er vurderet som meget bevaringsværdig, - SAVE-kategori 3.

Rudkøbing Musikforening har gennem mange år afholdt kulturelt betydningsfulde arrangementer som har være meget velbesøgte.

Fredskovens arealer indgår i de musikfestivaler, som også fremover vil blive afholdt på store dele af Rudkøbing Vejle

3. Fredskoven ved Rudkøbing har en lang og mindeværdig historie, - først som en privat skov der i fredet tilstand gives til Rudkøbing kommune, som så siden overdrager den til Fyns Skovdistrikt der så indenfor de seneste årtier integrerer den i Naturstyrelsen som opererer fra Sollerup i Faaborg-Midtfyn kommune.

I den gamle skov er der opsat en mindesten for Ferdinand Christensen 1840-92.

Han var teglværksejer og tog initiativ til at sikre skoven som en kommunal **lystskov**, der med anlæg blev indviet den 2. juli 1876.

Mindestenen er en tidligere overligger fra en stendysse i Simmerbølle sogn.

I 1997 fik Rudkøbing kommune DAFOLO's æstetikpris for naturgenopretningsprojektet og skovrejsningen.

Skoven har i 150 år været en væsentlig del af Rudkøbings civile samfundsliv, og er med sin meget lille størrelse ikke af væsentlig betydning for at der skal udlægges 75 000 ha. urørt statslig skov til opfyldelse af kravet om en øget biodiversitet og natur-urørthed.

Der må rimeligt nemt kunne findes et afløsningsareal i de resterende 35 000 ha statsskov, som hverken er "**bynært**" eller "**lystskov**".

Det er Friluftsrådets holdning at kriterierne for disse to begreber IKKE tilgodeses i de forslåede forvaltningsplaner.

Naturstyrelsen vil også nedrive en fuldt funktionsdygtig toilet- og opholdsbygning, og har allerede nu forhindret skovbørnehaven i at bruge toilet- og opholdsmulighederne i den. Naturstyrelsen har, selvom en lokal forening har tilbudt at stå for al fremtidig vedligeholdelse og drift, - IKKE villet indgå i en dialog omkring hverken tidsplan eller økonomi.

Naturstyrelsen udøver allerede nu en særegen form for den "friluftsmæssige skovdrift" der ifølge de nuværende og gældende driftsplaner skulle "prioritere friluftslivet højt" : Naturstyrelsen fælder og aflægger stammer og grene på kryds og tværs, forhindrende den fri fladefærd.

De gennem årtier anlagte og velbrugte stier fremstår efterhånden med så mange forhindringer at de begrænser de almene adgangsmuligheder som ligger Friluftsrådet meget på sinde

Der har efterhånden også udviklet sig en del såkaldte "risikotræer" som skræmmer brugerne så at de ikke er trygge ved at færdes på stierne, "hovedvejen" og efterhånden også i den ældste del af Hundeskoven, - hvor der jo også er "fri hunde-fladefærd"

Det er Friluftsrådet på Sydfyns faste overbevisning at Fredskoven fremover **ikke** skal udgøre en del af begrebet "urørt skov" og at den **ikke** skal inddrages i de foreslåede forvaltningsplaner.

I stedet for skal Rudkøbing Fredskov fremover forvaltes i overensstemmelse med Naturstyrelsens hidtidige driftsplaner, - og i samarbejde med Langeland Kommune og de naturbærende fonde udvikles til en endnu bedre "**bynær lystskov**"

Alt sammen i overensstemmelse med Fredskovens nugældende fredningsbestemmelser fra 1942, - i overensstemmelse med Fredskovens 150-årige kulturelt betingede benyttelse, - i overensstemmelse med områdets sammenhæng med de bynære rekreative §3-områder og ikke mindst i overensstemmelse med de store friluftsmæssige muligheder som området rummer.

P.v.a. Bestyrelsen i Friluftsrådet på Sydfyn

Michael Martin Jensen
Friluftsrådets kommuneansvarlige for Langeland Kommune
Helletoftvej 25
5953 Tranekær

Høringspostkasse for forvaltningsplaner

Fra: michael martin jensen <mmjarkitekt@gmail.com>
Sendt: 28. november 2024 23:31
Til: Høringspostkasse for forvaltningsplaner
Emne: høring omkring forvaltningen af Rudkøbing Fredsskov
Vedhæftede filer: høringsbrev 28.11.2024.docx

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Vedr. Offentlig høring af forslag til 59 forvaltningsplaner for urørt skov, J.nr. 24/07849

Hermed fremsender Friluftsrådet på Sydfyns sit høringssvar til Journal nr. 24/07849

Michael Martin Jensen
Friluftsrådet på Sydfyn

Høringssvar angående forvaltningsplaner for urørt skov, Samsø - Issehoved

Ken Sørensen
Præstegyden 1A, Nordby
8305 Samsø
M: 20 16 85 25
E: ken@techcad.dk

Jeg vil med dette høringssvar på det kraftigste anbefale I ikke åbner flere skovstykker for afgræsning med får. Det er tydeligt at se, at afgræsning ikke er det rigtige i disse små skovstykker.

Efter "folkemødet" på Nordby Kro, Samsø den 18. januar 2024 har jeg været på bestigelse i de berørte skovstykker.

I de områder der har været afgræsset af får siden 2015, er skovstykkerne i fare for at forsvinde. Fårene afgræsser alt bundvegetation, de afgraver bark og fritlægger rødderne. Der er ingen skovbryn, hvilket giver meget åbne skovstykker uden læ og de svageste træer vælter.

Jeg ser ikke meget pattedyr vildt i området, de holder sig til de mere lukkede skovstykker der er på Nordøen.

De skovstykker der har været åbent for afgræsning siden 2015, ligner ikke det billede I (Skov og Naturstyrelsen) tegnede af en urørt skov. Skovstykkerne er så små, at der snart ikke står stærke træer tilbage og fortsætter I med Jeres planer om flere åbne skovstykker for afgræsning, er jeg overbevist om, at Nordøen/Issehoved vil blive et stort åbent område uden læ og kun med få spredte træer.

Jeg er fortaler for urørt skov, men hold dyrene ude af skovstykkerne for de ødelægger mere end de gavner og i stedet manipulere skovstykkerne så de ligner billederne fra "folkemødet" den 18. januar 2024. De skovstykker der siden 2015 afgræsses, viser tydeligt at dette ikke er den rigtige løsning.

Skovstykkerne består af egetræer og kun ganske få bjergfyr hvis nogle!

Skovstykke øst for p-plads ved Issehoved.
Skoven er lysåben uden skovbryn og
bundvegetation.
Dette skovstykke er afgræsset siden 2015

Skovstykke øst for p-plads ved Issehoved.
Rødderne af fritlagte af får

Skovstykke øst for p-plads ved Issehoved.
Åben og uden læ for vind og vejr.

Skovstykke vest for p-plads ved Issehoved.
Skoven er lysåben uden skovbryn og
bundvegetation.
Dette skovstykke er afgræsset siden 2015

Skovstykke vest for p-plads ved Issehoved.
Åben og uden læ for vind og vejr vælter
træerne.

Høringspostkasse for forvaltningsplaner

Fra: ken@techcad.dk
Sendt: 29. november 2024 00:15
Til: Høringspostkasse for forvaltningsplaner
Emne: Høringssvar angående forvaltningsplaner for urørt skov, Samsø - Issehoved
Vedhæftede filer: Høringssvar angående forvaltningsplaner for urørt skov.pdf

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Til NST,

Jeg har vedlagt mit høringssvar angående forvaltningsplaner for urørt skov på Samsø – Issehoved.

Jeg mener det er en fejl, at åbne flere arealer til afgræsning med får. Det ses tydeligt i de områder, hvor afgræsning har fundet sted siden 2015, at det ikke er den rigtige måde at forvalte urørt skov.

Med venlig hilsen

Ken Sørensen
Præstegyden 1A, Nordby
8305 Samsø
M: 20 16 85 25
E: ken@techcad.dk

Høringspostkasse for forvaltningsplaner

Fra: Jørgen Bundgaard Wanscher <jwanscher@gmail.com>
Sendt: 29. november 2024 07:43
Til: Høringspostkasse for forvaltningsplaner
Cc: Allerød Disc Golf Klub ADGK; michael.noerregaard@gmail.com; Dennis Thygesen
Emne: Høringssvar fra Allerød Disk Golf Klub vedr. forvaltningsplan for Ravnsholt (skovnummer 1502)

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Hej

Vi vil fra Allerød Disc Golf Klub gerne gøre opmærksom på at Naturstyrelsen ved dette udvalg af urørt skov i praksis fratager Allerød kommune og dermed os som forening mulighed for at have et disc golf spor i de betydelige skovområder omkring Lillerød. Dette konkluderer vi i henhold til tidligere afgørelse på ansøgning om disc golf spor, som klubben har modtaget fra skovrider Kim Søderlund, se naturstyrelsens journal nummer: 23/08948.

Af denne fremgår det at fortolkningen af urørt skov i sig selv, i følge skovrideren, er medvirkende til at der ikke kan være disc golf i området.

Vi vil derfor på det kraftigste henstille til at der generelt tages stilling til at disc golf spor ikke er i strid med urørt skov. I så fald har vi ikke indsigelser imod udvalget af urørt skov. Dette er en generel problemstilling, som også landsorganisationen (DFSU) arbejder for at få afklaret.

Vi afventer desværre igen svar fra skovrideren på vores henvendelse og vil derfor af hensyn til udløbet af høringsfristen gerne fremstille forslag om at et passende område omkring Vestre Hus i Ravnsholt skov udtages til aktivitetszone (eller tilsvarende), således at et eventuelt senere generelt fravalg af disc golf spor i urørt skov fra naturstyrelsens side ikke udelukker vores forenings udviklingsmuligheder i områderne omkring Lillerød.

Vi er specielt interesseret i området omkring og nord for Vestre Hus, da det ligger i forbindelse med vores nuværende midlertidige anlæg ved Ravnsholt skolen og derfor vil forbedre vores muligheder for samarbejde med nærliggende folkeskole, ungdomsklub og gymnasium. Det vil også være en meget relevant placering i forhold til Allerød kommunes øvrige borgere.

Vi vil gerne fremhæve helt klart og tydeligt at denne anmodning kun kommer som følge af skovriderens anvendelse af urørt skov som grundlag for afvisning af vores fuldt reversible og naturmæssigt skånsomme mulighed for almindelige borgere at anvende skovområdet til en familievenlig aktivitet.

Med venlig hilsen
Jørgen Wanscher
Formand f. Allerød Disc Golf Klub

Til Naturstyrelsen

knsj@danmarksnationalparker.dk
www.nationalparkkongernesnordsjaelland.dk

J.nr. 22/18764
Dato: 29. november 2024
Ref: LAR

Høringssvar til Naturstyrelsens forvaltningsplaner for urørt skov i Nordsjælland

Naturstyrelsen har udsendt forslag til forvaltningsplaner for urørt skov, herunder for Grønholt Vang, Knorrenborg Vang og Fredensborgskovene, Højbjerg, Valby, Aggebo og Græsted Hegn, Esrum Sø og Arresø med opgrødearealer, der alle vedrører arealer i Nationalpark Kongernes Nordsjælland.

Nationalparken vil i det følgende i fortsættelse af kommentarer til udkast til forvaltningsplaner for andre skovområder komme med generelle betragtninger over forslagene og efterfølgende komme med konkrete bemærkninger til de enkelte planer.

Naturstyrelsen har tillige udsendt udkast til forvaltningsplaner for Lyngby Skov og Lyngby Mose samt Kattégatarealerne, som er lokaliseret i de kommuner, hvor nationalparken ligger. Områderne er oplagte at indtænke i en forestående udvidelse af nationalparken, men nationalparken undlader bemærkninger til disse planer.

Generelle bemærkninger

Nationalparken afgav 1. marts 2024 bemærkninger til en række forvaltningsplaner for skovområder i Nordsjælland. De generelle bemærkninger i høringssvaret er helt overvejende også gyldige i denne sammenhæng, og der henvises hertil (vedlagt som bilag 1). ***Nationalparken vil igen benytte lejligheden til at anerkende dels de spændende perspektiver for den nordsjællandske skovnatur samt det store arbejde, der ligger bag udarbejdelsen af planerne for urørt skov.***

En af de centrale og stadig gyldige bemærkninger til tidligere udkast til planer vedrørte dilemmaet mellem udlæg af urørt skov og fortsat at skulle sikre lysåben natur og levesteder for arter. ***Nationalparken udtrykte bekymring*** for, om der kan tilvejebringes tilstrækkelig dynamik i de urørte skove til at kunne opretholde bl.a. levesteder for truede arter, der er afhængige af lysåbne arealer, herunder om hjortevildt i tilstrækkelig grad kan sikre lysåben natur på arealer, hvor der ikke træffes beslutninger om at introducere andre græssere.

Naturstyrelsen har i høringsnotat fra den tidligere høring forholdt sig til spørgsmålet og anført, "at det imidlertid stadig [er] muligt at iværksætte særlige indsatser for arter, hvor dette er relevant, f.eks. løgfrø.". ***Nationalparken skal hermed kvittere for, at Naturstyrelsen anerkender udfordringen med at sikre dynamik for at sikre lysåben natur, og ser frem til, at der også fremover vil være grundlag for målrettede indsatser for f.eks. særlige***

arter, herunder gerne i samarbejde med nationalparken. Nationalparken skal opfordre til, at dette forhold tydeliggøres i de foreliggende forvaltningsplaner.

Nationalparken skal endvidere opfordre til, at **Naturstyrelsen indfører i planerne, at der kan arbejdes for at skabe mere sammenhængende natur på tværs af skovgærdet, f.eks. i samarbejde med private lodsejere.** Med den grønne treparts-aftale vil mange arealer i det åbne land skulle ekstensiveres. Det vil være oplagt at åbne op for at udnytte muligheder for sådanne samarbejder, både i forhold til lysåben natur, hvor der kan åbnes op for mere sammenhængende græsnings-enheder, herunder græsning ind i skovene, men også i de tilfælde, hvor ekstensivering skal ske som skovrejsning/-tilgroning.

Nationalparken sætter tillige stor pris på, at Naturstyrelsen i en række tilfælde har indarbejdet de konkrete forslag til indsatser, som i lyset af udmøntning af nationalparkplanen er iværksat eller besluttet, eller som der er dialog mellem styrelse om nationalpark om.

Nationalparken opfordrer til, at der i indledningen til forvaltningsplanen indsættes et afsnit om mulighed for at gennemføre projekter i samarbejde med nationalparken (og andre aktører), som f.eks. måtte have til formål at styrke andre af områdets naturværdier end de, der lige er mål for urørt skov, eksempelvis ved at gøre en målrettet indsats for særlige paraplyarter eller sikre særlige lysåbne naturtypers udbredelse, eller som skal sikre formidling af urørt skov og tilknyttede arter, kulturværdier, geologiske eller landskabelige værdier eller friluftslivet.

Nationalparken skal endvidere anbefale, at Naturstyrelsen i udøvelsen af plejeforpligtelser på kulturminder i det omfang, det er relevant, kombinerer hensynet til kulturmindet med at fremme næringsfattige plante-samfund f.eks. på og omkring gravhøje, jf. også nationalparkens rapport om botanik på gravhøje (https://nationalparkkongernesnordsjaelland.dk/media/0wqnw3vz/webtilgaengeligggravhoejeiknsj_medomslag.pdf).

Nationalparken noterer sig, at selvom de to store søer, Arresø og Esrum Sø, arealmæssigt udgør størsteparten af de fremlagte udkast til forvaltningsplaner, omfatter forslagene til forvaltningsplaner alene landområder. Der er således ingen indsats beskrevet for søernes tilstand, og nationalparken forstår det sådan, at nødvendige indsatser af hensyn til søkvaliteten må forventes gennemført i andet regi. ***Nationalparken skal dog pege på, at der med stigende nedbør, grundvandsstande m.v. kan opstå behov for at samtænke søerne og søbredderne/sønære arealer, hvilket bør indskrives som en mulighed i planerne for de to områder.***

Konkrete nedslag i de enkelte planer

Arresø med opgrødearealer

Lancering af denne forvaltningsplan i sammenhæng med urørt skov-planerne synes måske ikke så aktuel, da området ikke indeholder regulære skovarealer. Den primære opgave er således at opretholde lysåben natur, herunder sikre græsning på eng-arealer m.v., hvilket nationalparken kun kan bifalde.

Området rummer nogle af nationalparkens vigtigste botaniske lokaliteter, Lille Lyngby Mose og de orkide-rige enge på østsiden af Arrenæs, og nationalparken skal på den baggrund opfordre til, at hensyntagen til de botaniske interesser på disse arealer får særlig fokus i en prioritering af indsatser.

Nationalparken skal samtidig kvittere for, at samarbejdsprojektet om at opføre en fuglekigger-plattform ved Nørremose er nævnt i planen.

Esrum Sø

Området rummer stort nærmest ikke landarealer, bortset fra nogle smalle søbredder m.v.

Nationalparken noterer sig, at Brændekanalens indgår i området, og det anbefales, at det præciseres, at de generelle retningslinjer for urørt skov i forbindelse med en kommende pleje af fortidsmindet må forventes tilsidesat. Det bør således bl.a. være muligt at fjerne effekter ved naturpleje væk fra 2 m-zonen, evt. på den anden side af stien langs kanalen, for at give den bedste oplevelse af kanalen som kulturspor.

Nationalparken skal endvidere opfordre til, at det fælles samarbejdsprojekt omkring genopretning af Esrum Å nævnes i planen, så f.eks. fældninger, terrænændringer eller andet af hensyn til å-projektet ikke kommer i strid med planen.

Høbjerg, Valby, Aggebo og Græsted Hegn

Hydrologi har særligt fokus i planen, hvilket nationalparken kun kan bifalde, da genopretning af naturlig hydrologi dels vil skabe flere vådområder, dels vil medvirke til at lysåbne skoven, da træerne automatisk går ud, alternativt erstattes af ellesump, som er en EU-beskyttet naturtype.

De fire skove bærer præg af sluttet skov, og der savnes et større fokus på at genoprette lysåben natur i skovene. Kun i Valby Hegn er udlagt et areal til græsning. Da det næppe er sandsynligt, at hjortevildt i sig selv vil kunne skabe/opretholde lysninger i skoven, skal nationalparken opfordre til, at der tilføjes yderligere arealer til græsning i skovområderne.

Grønholt Vang, Knorrenborg Vang og Fredensborgskovene

Grønholt Vang og småskovene nord for Hillerødvejen indgår i nationalparken, og bemærkningerne knytter an til disse områder.

Hydrologi har særligt fokus i planen, ikke mindst i Grønholt Vang, hvilket nationalparken kun kan bifalde, da genopretning af naturlig hydrologi dels vil skabe flere vådområder, dels vil medvirke til at lysåbne skoven, da træerne automatisk går ud, alternativt erstattes af ellesump, som er en EU-beskyttet naturtype. Det kan dog undre, at der i den sammenhæng kun er fokus på den centrale del af Grønholt Vang, da de mange vandløb i både den østlige og vestlige del af området indikerer muligheder for yderligere at genoprette naturlig hydrologi med øgede muligheder for at styrke biodiversiteten.

Skovarealerne bærer præg af sluttet skov, og der savnes også her et større fokus på at opretholde/genoprette lysåben natur i skovene, især i Grønholt Vang som det største sammenhængende skovområde i denne plan. Den østlige del af Grønholt Vang rummer spændende mosaikskov med større lysåbne arealer, hvor græsning synes relevant for at genskabe/opretholde en naturlig dynamik i retning af større biodiversitet. Da det næppe er sandsynligt, at hjortevildt i sig selv vil kunne skabe/opretholde lysninger i skoven, skal nationalparken opfordre til, at der tilføjes yderligere arealer til græsning i skovområderne.

Afrunding

Nationalparken står til rådighed for at uddybe ovenstående høringssvar samt for videre dialog om forvaltning af de berørte statsejede områder.

Med venlig hilsen

Per Kølster

Bestyrelsesformand

Til Naturstyrelsen

knsj@danmarksnationalparker.dk
www.nationalparkkongernesnordsjaelland.dk

J.nr. 22/18764

Dato: 1. marts 2024

Ref: LAR

Høringssvar til Naturstyrelsens forvaltningsplaner for urørt skov i Nordsjælland

Naturstyrelsen har udsendt forslag til forvaltningsplaner for urørt skov i Tisvilde Hegn, Arrenæs/Frederiksværk-området, Gribskov-området og skovene omkring Gurre Sø i offentlig høring. Nationalpark Kongernes Nordsjælland sender hermed samlet høringssvar, der dækker de arealer, der ligger inden for nationalparkens grænser. Nationalparken vil i det følgende komme med en række generelle betragtninger over forslagene og efterfølgende komme med en række konkrete bemærkninger til de enkelte planer.

De statslige skove er rygraden i nationalparken

De statslige skove udgør sammen med de store søer rygraden i nationalparken. Tilsammen udgør de i alt ca. 75 % af nationalparkens areal, og fredskovs-arealerne udgør i sig selv over 50 % af arealet. Den fremtidige forvaltning af skovene og tilhørende lysåbne arealer har derfor afgørende betydning for den natur, som nationalparken er sat i verden for at medvirke til at bevare, udvikle og formidle.

Det fremgår direkte af nationalparkplanen 2020-2026, at nationalparken vil samarbejde med Naturstyrelsen om at fremme projekter, der øger den biologiske mangfoldighed i de skove, der er udpeget som urørt skov og nationalpark (nationalparkplanen side 129). Et høringssvar fra nationalparken skal således ses som led i dette samarbejde og som et bidrag til den konstruktive dialog, der har været og er med Naturstyrelsen siden etableringen af nationalparken.

Stor ros til forslagernes beskrivelser og overskuelighed

Forvaltningsplanerne rummer udtømmende beskrivelser af skovenes naturværdier, tilstanden heraf og de andre interesser, der knytter sig til skovene. Beskrivelserne er både et koncentrat af viden og rummer en stor detailrigdom, som vidner om en stor indsigt i og forståelse for skovenes naturindhold.

Forslagene er således en stor kilde til inspiration for læseren og giver ud over indsigten i fremtidens skove en stor nysgerrighed på at udforske skovenes naturværdier, og en glæde over oplægget til en endnu rigere skov i fremtiden.

Nationalparken opfordrer til, at Naturstyrelsen i et indledende afsnit også beskriver de baseline-undersøgelser, der er igangsat, og som skal danne grundlag for over tid at kunne måle på udviklingen i naturindholdet.

Det er en væsentlig styrke for hele øvelsen, at der indsamles evidens for effekterne af de gennemførte tiltag ved standardiserede målinger m.v.

Forvaltningsplanernes generelle forslag til rigere natur

Forvaltningsplanerne afspejler i høj grad ønsker om at fremme naturindholdet i skovene. Dertil kommer, at forvaltningsplanerne også indeholder retningslinjer for driften af lysåbne, ikke-skovbevoksede arealer, som ikke efterlades urørte, hvilket bør adresseres tydeligere i indledning og resume til planerne.

Der er tale om en omfattende naturgenopretningsindsats, som med en stor detailrigdom af forskellige indsatser rettet mod at diversificere skovene, restaurere hydrologiske regimer, fjerne ikke-hjemmehørende arter og bekæmpe invasive arter m.m. er konkrete udtryk for den imponerende omstilling, som øvelsen er udtryk for. En omstilling, som spiller direkte ind i at opfylde nationalparkens formål om at styrke naturindholdet. Nationalparken bifalder, at en central aktør som Naturstyrelsen leverer så markante planer for omfattende arealer i nationalparken.

Forvaltning af skovenes naturværdier og integration af andre hensyn

Nationalparken har som sit primære formål at styrke og udvikle naturen, men kulturhistorie, friluftsliv, geologi og landskab og friluftsliv er også bærende søjler i nationalparkens arbejde. Nationalparken anerkender på den baggrund Naturstyrelsens arbejde med at integrere disse elementer arbejdet med forvaltningsplanerne og dermed skabe grundlag for fortsat samarbejde om også disse indsatsområder.

Indarbejdelse af og referencer til nationalparkprojekter

Nationalparken sætter stor pris på, at Naturstyrelsen i en lang række tilfælde har indarbejdet de konkrete forslag til indsatser, som i lyset af udmøntning af nationalparkplanen er iværksat eller besluttet, eller som der er dialog mellem styrelse om nationalpark om.

Nationalparken opfordrer til, at der i indledningen til forvaltningsplanen indsættes et afsnit om mulighed for at gennemføre projekter i samarbejde med nationalparken (og andre aktører), som f.eks. måtte have til formål at styrke andre af områdets naturværdier end de, der lige er mål for urørt skov, eksempelvis ved at gøre en målrettet indsats for særlige paraplyarter eller sikre særlige lysåbne naturtypers udbredelse, eller som skal sikre kulturværdier, geologiske eller landskabelige værdier eller friluftslivet.

Dilemmaet urørt skov i forhold til lysåben natur og mere varieret skovbillede

Ønsket om fremover at lade skovens egen-dynamik være afgørende for naturindholdet ved – efter en naturgenopretningsperiode - at efterlade skovene urørte er prisværdigt, men rummer også nogle udfordringer. Det gælder især udviklingen i den lysåbne natur og dermed levesteder for en lang række arter på de arealer, hvor der ikke indføres græsning, hydrologiske indsatser el.lign. som virkemiddel.

Dels er nogle arter så pressede i det nordsjællandske landskab, at der er behov for målrettet indsats for at genoprette bestande og evt. i en overgangsfase løbende at gøre en indsats for at vedligeholde eksisterende levesteder, også ud over naturgenopretningsperioden. Det gælder f.eks. løgfrøen, som er relevant i forhold til forvaltningsplanen, der vedrører Arrenæs.

Dels rummer nogle af de foreslåede naturgenopretningstiltag (strukturhugst, afdrift af ikke-hjemmehørende arter m.v.) en række usikkerheder i forhold til, hvilken natur, der vil indfinde sig, hvis styrelsen efter naturgenopretningsperioden helt stopper med gøre indsatser, der har til formål at øge biodiversiteten i lysåben natur.

Nationalparken opfordrer på den baggrund til, at forvaltningsplanerne kommer til at rumme tilstrækkelig fleksibilitet til at Naturstyrelsen, gerne i et samarbejde med nationalparken, undervejs i planperioden kan justere på konkrete indsatser, f.eks. hvis overvågning måtte gøre det åbenlyst nødvendigt, eller hvis der opnås ny viden om naturgenopretningsvirkemidler, f.eks. erfaringer fra græsningen i naturnationalparkerne, eller bestemte arters forekomst og deres økologiske krav til levesteder, som kan begrunde det. Det gælder også efter overgangsperioden (naturgenopretningsperioden). Dertil kan opstå behov for at balancere hensynet mellem biodiversitet og andre aktiviteter (eks. bevaring af kulturarv, friluftsliv, formidling).

Konkrete nedslag i de enkelte planer

Nationalparken er ved gennemlæsning af de enkelte planforslag blevet opmærksom på en række (ikke-udtømmende) forhold, som her videreformidles til brug for Naturstyrelsens videre arbejde med de konkrete indsatser. Nationalparken skal i den sammenhæng også henvise til de forslag til indsatser for at styrke naturen, som fremgår af de rapporter, som nationalparken har fået udarbejdet, f.eks. om forvaltning af levesteder for edderkopper i Tisvilde Hegn og Gribskov, indsats for gravhøjes botaniske værdier m.fl.

Tisvilde Hegn

Nationalparken bifalder, at Naturstyrelsen i vid udstrækning har fastlagt rammer for den kommende forvaltning, så de kan rumme projekter, som styrelsen og nationalparken har været i dialog om, eller som fremgår af nationalparkplanen, eller projekter, som er gennemført i samarbejde, men som kræver løbende drift.

Det gælder bl.a.:

- Arbejdet for at udvide voksesteder for linnæa og enblomstret vintergrøn
- Muligheden for at fritlægge frie sandflugtsflader
- Genoptagelse af projekt med forsøgsmæssig afbrænding i skov som led i fremme af dynamikken
- Muligheden for at etablere nye vådområder på mager bund
- Fritlægning af landskabet ved Brantebjerg (udsigtsskile)
- Overvejelser om at optimere øer i Holløse Bredning til ynglefugle

Hvad angår afbrænding, synes forslaget imidlertid kun at rumme forslag om afbrænding af hugstaffald, hvor det er nationalparkens indtryk, at forsøgsprojektet også handlede om afbrænding af stående ved. Det bør i givet fald præciseres.

Det fremgår endvidere af forslaget, at det er forventningen, at hjortevildtets græsningstryk kan være med til at sikre naturværdierne i de dele af skoven, hvor der hegnes med henblik på græssende kreaturer. Nationalparken skal opfordre til, at der i planforslaget indføres mulighed for at udvide arealet.

Skove ved Frederiksværk (Arresødal m.fl.) samt Arrenæs

Nationalparken bifalder, at Naturstyrelsen i vid udstrækning har fastlagt rammer for den kommende forvaltning, så de kan rumme projekter, som styrelsen og nationalparken har været i dialog om, eller som fremgår af nationalparkplanen, eller projekter, som er gennemført i samarbejde, men som kræver løbende drift.

Det gælder bl.a.

- Udsigtskiler ved Norskebakke
- Forbedringer af levesteder for løgfrø på Arrenæs

Nationalparken bifalder i særdeleshed Naturstyrelsens fokus på at genskabe Arrenæs som et sammenhængende græsnings- og mosaiknaturlandskab, hvilket spiller godt sammen med nationalparkplanens indsatsprogram. Et samarbejde med nationalparken, interesserede lodsejere og Halsnæs Kommune vil kunne bidrage yderligere til at udvikle Arrenæs til et unikt landskab med høj biodiversitet og oplevelsesværdi.

Styrelsen lægger op til en række folde på allerede lysåbne arealer. Nationalparken opfordrer til at overveje, om skellet mellem skov og åbent land på linje med forslåede indsatser i andre områder med fordel kan nedbrydes ved at trække hegning og græssende dyr ind i selve skoven (eks. Sonnerup Skov og Brødemose skov).

Nationalparken er bekendt med, at styrelsen netop har overtaget en ejendom på Arrenæs, som rummer store naturværdier (matr.nr. 7 a Auderød By, Kregme). Arealet ligger aktuelt uden for nationalparken, men må forventes at blive inkluderet ved førstkommende udvidelse af nationalparken. Nationalparken skal gøre opmærksom på de særlige naturværdier, der knytter sig til engarealer ned til søen (mange gøgeurter) samt til vandhuller centralt på ejendommen, som er den seneste lokalitet på Arrenæs, hvor der er konstateret løgfrø. Nationalparken opfordrer til, at dette areal inddrages i planen, herunder med retningslinjer for at bevare de vigtige naturværdier.

Gribskov-komplekset

Nationalparken bifalder, at Naturstyrelsen i vid udstrækning har fastlagt rammer for den kommende forvaltning, så de kan rumme projekter, som styrelsen og nationalparken har været i dialog om, eller som fremgår af nationalparkplanen, eller projekter, som er gennemført i samarbejde, men som kræver løbende drift.

Det gælder bl.a.

- Opretholdelse af udsigtskiler ved Lodsbakke og Fruebjerg
- Muligheden for geologisk projekt på Møltbjerg
- Opretholdelse og udvikling af lysåbne arealer i projekterne Rummelborg Dam og i Gadevang Mose.

Nationalparken kan konstatere, at en række arealer langs Esrum Møllekanal ud mod Esrum Sø er udlagt som urørt skov, formentlig pga. naturlig opvækst af rødæl. Nationalparken arbejder i samarbejde med styrelsen, lokale lodsejere og myndigheder om et projekt vedrørende en ny vandløbsstrækning fra Esrum Sø forbi Esrum Kloster og Møllegård, som ikke fremgår af planforslaget.

Nationalparken opfordrer på den baggrund styrelsen til, at dette samarbejdsprojekt direkte afspejles i teksten, så planforslaget ikke står i vejen for projektet. Det bør endvidere vurderes, om fastholdelse af rødæl-

bevoksninger i området er forenelig med ønsket om at sikre et åbent landskab mellem Esrum Kloster og Esrum Sø. Tilsvarende opfordrer nationalparken styrelsen til at indarbejde fleksible rammer for at udvikle de statsejede arealer omkring Esrum Kloster og Møllegård med henblik på at styrke natur, kulturarv og formidling i forbindelse med det kommende besøgscenter i området.

Nationalparken samarbejder med Hillerød, Gribskov og Halsnæs kommuner om forvaltning af den truede løgfrø, som er i tilbagegang i Nordsjælland. Et af samarbejdsprojekterne omfatter overvejelser om at etablere en reservebestand til brug for udsætning i områder, hvor løgfrøen er forsvundet, men hvor der er gennemført genopretning af levesteder for at kunne få den tilbage. I en fælles rapport har Amphi Consult peget på Fjermosen i Gribskov (afd. 52 syd for Mårup) som en mulig lokalitet for en sådan reservebestand, bl.a. fordi mosen velegnet til padde og fordi de omkringliggende arealer holdes lysåbne (aktuelt slæt). (Se https://nationalparkkongernesnordsjaelland.dk/media/rn3n5lqp/webtilg_loegfroerapport-2022.pdf). Nationalparken vil på den baggrund opfordre styrelsen til i planforslaget at nævne denne lokalitet som mål for aktivitet i forhold til løgfrøen, herunder med mulige genopretningstiltag som nye vandhuller og forbedring af landlevesteder, som et muligt kommende projekt.

Klosterris Hegn, Horserød Hegn, Gurre sø

Nationalparken bifalder, at Naturstyrelsen har fastlagt rammer for forvaltningen af arealerne, så der rummes plads til Gurre Slot-projektet, som nationalparken har overtaget.

Forvaltningsplanen indeholder forslag til græsning på eksisterende lysåbne arealer. Nationalparken opfordrer til, at der i arbejdet for at øge diversiteten af skoven evt. overvejes, om denne græsning vil kunne trækkes ind i skovene, så skellene mellem skov og åbent land udjævnes på linje med, hvad der arbejdes for i de øvrige forvaltningsplaner.

En detalje i forslaget er, at en lærkebevoksning foreslås bevaret, bl.a. af hensyn til evt. ynglende hvidvinget korsnæb. Arten er en helt tilfældig ynglefugl i Danmark, og det anbefales at genoverveje dette forslag i lyset af den store frøbank for lærk, som dermed opretholdes – en art, som der andetsteds i skoven gøres en målrettet indsats på at decimere.

Afrunding

Nationalparken står til rådighed for at uddybe ovenstående høringssvar samt for videre dialog om forvaltning af de berørte statsejede områder.

Med venlig hilsen

Per Kølster

Bestyrelsesformand

Høringspostkasse for forvaltningsplaner

Fra: Lars Rudfeld
Sendt: 29. november 2024 09:45
Til: Høringspostkasse for forvaltningsplaner
Emne: Høringssvar - forvaltningsplaner for urørt skov
Vedhæftede filer: KNSJ høringssvar NST forvaltningsplaner II nov 2024.pdf; Bilag KNSJ høringssvar marts 2024.pdf

Til Naturstyrelsen

Nationalpark Kongernes Nordsjælland fremsender hermed høringssvar til høring over forvaltningsplaner for urørt skov, jf. vedhæftede.

Venlig hilsen
Lars Rudfeld

LARS RUDFELD

Projektleder på natur, geologi og landskab

T. +45 25 52 85 71

E. lar@danmarksnationalparker.dk

nationalparkkongernesnordsjaelland.dk

Klostergade 12 - 3230 Græsted

CVR-nr: 40003282 | EAN-nr: 5798009814357

Jævnfør persondataloven gør Nationalpark Kongernes Nordsjælland opmærksom på, at vi arkiverer din e-mail i Naturstyrelsens journaliseringssystem og korrespondancen vil blive overført til rigsarkivet, efter reglerne i arkivlovgivningen efter afslutning af journalperioden, hvor sagen afsluttes. Nationalparken vil i en periode derefter stadig have adgang til at søge oplysninger frem i en historisk udgave. Såfremt du ikke er indforstået med dette, bedes du kontakte os. [Læs vores persondatapolitik](#).

Høringssvar

Offentlig høring af forslag til 59 forvaltningsplaner for urørt skov på Naturstyrelsens arealer

Afsender:

Rytterlaug Syddjurs

Medunderskrivere:

Islandhesteklubben Jökull, Djursland
Bjødstrupgaard, Forpagtervejen 4, Rønde
Kirkeledgaard, Forpagtervejen 6, Rønde
Kolågaard, Kolågårdsvej 2, Rønde
Grevelund, Kladderhøjvej 1, Rønde
Stutteri Følle Strandgaard, Svanevej 1, Rønde

Rytterlaug Syddjurs og anførte medunderskrivere har følgende bemærkninger til forslag til forvaltningsplaner for urørt skov:

Som udgangspunkt ønsker vi at styrke biodiversiteten og mener, at naturen tilhører og er vigtig for hele befolkningen. Vi ønsker ikke forvaltningsplaner med tiltag som gør, at nogle brugere af naturen, herunder ekvipager (ryttere til hest) fremover er nødt til at holde sig væk. For de fleste ryttere vil indhegninger med store græssere være ensbetydende med, at de mister reel adgang til området.

Generelt for alle udpegede områder i Syddjurs kommune

De udpegede skovområder er områder, folk tilflytter, for at have mulighed for at benytte naturen til for eksempel ridning. Ryttere køber gerne en ejendom tæt på skov for ikke at skulle transportere deres heste i hverdagen og for at undgå ridning på veje. Ridning i trafikken kan skabe farlige situationer, da heste er flugtdyr, der reagerer uforudsigeligt i forskellige situationer. Hvis skovene bliver utilgængelige for ryttere, kan de blive presset ud i trafikken med risiko for ulykker.

Urørt skov med våd skovbund, store græssere, strømhegn, færiste og låger er ikke optimale forhold for ryttere. Våd skovbund gør det vanskeligt at færdes i skoven med risiko for, at hesten synker i eller sidder fast

Store græssere kan føre til konflikt mellem arter og skabe farlige situationer (se bilag om ulykker og nærved-hændelser ved friluftsliv blandt kvæg).

Store græssere skal derfor være forsvarligt frahegnet stierne, både for at bevare stiernes kvalitet og af sikkerhedshensyn. For de fleste ryttere vil sådanne indhegninger med store græssere reelt være ensbetydende med mistet adgang til området.

Strømhegn: Ved smalle passager er der risiko for, at hestene rammer stødhegnet og skaber farlige situationer. Strømhegn skal sikkerhedsmæssigt vedligeholdes korrekt og stien skal være så bred, at ekvipager kan passere hinanden eller andre brugere af stien med god afstand samt god afstand til strømhegnet.

29.november 2024

Færister kan ikke passeres af ekipager. Skal færister anvendes, skal de derfor placeres så langt væk fra rideruter som muligt.

Låger kan være en hindring, hvis de ikke er udformet og placeret med henblik på ekipager. De skal desuden nemt kunne betjenes fra hesteryg.

Specifikt angående Kaløskovene (Ringelmose skov og Hestehave skov)

Der findes ikke officielle rideruter i Kaløskovene, men der er etableret officielle parkeringsområder til hestetrailere. Området og de etablerede stier anvendes på daglig basis af mange lokale ryttere bosiddende tæt på skovene. Trailerparkeringspladserne anvendes af heste og ryttere, som er bosiddende på længere afstand af skovene. Vi ser mange bruge trailerparkeringen.

Den lokale islandshesterideklub Jökull har i mange år afholdt sin årlige nytårsevent med guidede rideture af forskellig længde i Kaløskovene, som også er populær blandt ryttere fra andre lokalklubber.

De i forvaltningsplanerne skitserede husdyrhegninger til afgræsning i Kaløskovene vil medføre, at heste og ryttere ikke længere kan færdes i betydelige dele af skovene. Jævnfør de generelle bemærkninger vil de pågældende områder ikke længere være egnede til ridning, hvorved rytternes mulighed for at benytte Kaløskovene indskrænkes betydeligt.

Vedligeholdelse af de etablerede stier i Kaløskovene bliver endnu vigtigere for vores mulighed for at ride i skovene.

Ryttere er i forvejen afgrænset fra at benytte private skove, cykelstier og mange småruter. Hidtil har statsskove og kommunale naturområder været der, hvor ekipager kunne færdes. Tiltag som dette er en stor tilbagegang for ryttere og hestes muligheder for at færdes frit i naturen.

Fremadrettet

Rytterlaug Syddjurs bidrager gerne yderligere, når detailprojektering af de i forvaltningsplanernes skitserede indsatser og tiltag iværksættes. Vi mener, at inddragelse af lokale ryttere med kendskab til lokale forhold er af stor betydning for vellykket projektering af aktiviteter såvel som for lokal opbakning.

Med venlig hilsen *Trine Hvid*

Rytterlaug Syddjurs, formand Trine Hvid

Islandhesteklubben Jökull, formand Bettina Vestergaard

Bjødstrupgaard v/Anette Boye Koch & Henrik Kindberg Mortensen

Kirkeledgaard v/Trine Venø Ulstrup & Ralf Wagner

Kolågaard v/Mai Sjørup & Morten Erichsen

Grevelund v/Anette Fløe Møller & Thomas Kjær Christensen

Stutteri Følle Strandgaard v/Marie Louise Ebdrup

Er risikoen nu også så lille ved at færdes blandt store græssere?

I Syddjurskommune har man erfaringer med friluftsliv blandt kvæg og heste på en stor del af de offentlige naturområder, og der har været flere ulykker og nærved-hændelser.

Disse hændelser finder sted på trods af at:

- det i områderne er muligt at vælge stier og veje udenfor indhegningerne – hvilket mange gør.
 - NST har lavet løsninger med "ko-frie korridorer" igennem nogle folde.
 - der er skiltet med anvisninger på, hvordan man skulle kunne færdes sikkert blandt de udsatte dyr.
- Der er ingen opfordring til at melde om nærved- og ubehagelige hændelser på skiltene, så man kan formode, at der er et vist mørketal.

Hvad vil der ske i kommende NNP'er, når alle former for friluftsliv udelukkende har mulighed for at finde sted i indhegning blandt store græssere? Bør der laves en rapport over faktuelle risici for det danske friuftsliv?

2024.05.25

Bosted med 2 handicap-ryttere på tur, kommer igen i farlig situation da en gruppe heste i Den Danske Naturfonds rewilding-projekt er opsøgende, galopperer langs hegnet og skræmmer handicap-hestene. En rytter snubler og vælter da han skal skynde sig at komme af sin hest der er blevet urolig.

2024.05.09

Bosted med 2 handicap-ryttere på tur, kommer i farlig situation da en gruppe heste på fold ved siden af en ridesti er meget opsøgende og urolige, så rytterens heste også bliver nervøse. Det gør situationen værre at ridesti tilmed er smal da fold-hegnet står tæt på i begge sider og det umuliggør at rytterne kan trække væk. Rytterne sidder af hestene og pædagogen trækker de skræmte og urolige hest og handicap rytterne må gå bagefter 350 meter til det bliver muligt at komme væk fra stien.

2023, efterår

Hundelufter jages af en flok kreaturer i Helligkildedefolden. Må slippe hunden og når at løbe ca 200 m til hegnet og kravle ud under i sikkerhed.

2023, efterår

Ryttere er i problemer da en flok heste i DDNF's fold galopperer uroligt og opsøgende langs hegnet. Heldigvis er der grusvej, så rytterne kan bringe større afstand til naturpleje-hestene.

2023, 6. juni

Ung kvinde på badtur ved Dragsmur strand bliver jagtet af stud. Hun er vant til dyr og går stille og roligt igennem indhegningen som der står på skiltene. Hun har ikke hund med. Hun får store hudafskrabninger på knæ og albue, da hun falde i forsøget på at komme hurtigt ud af en låge. (mail til NST)

2023, 18. april

Mols bjerge er altid smukt at gå i 🌿

Desværre vil jeg dog for fremtiden undlade at gå i indhegningerne... 🍷 🐾

Vi var i en indhegning og kom til et sted, hvor alle køerne stod omkring stien. Så vi traskede offroad, så vi som minimum kunne holde 100 m. afstand til dyrene.....

Men en kæmpe KO, synes åbenbart slet ikke om Situ. Situ var i kort snor, lige ved min side, og han gæde ikke og tog heller ikke kontakt til dyrene..... 😞

.....Så den latterlige ko jagtede Situ. 🐄 🤔

Jeg blev totalt overrasket og slap snoren med det samme. Heldigvis skete der ikke noget. Men selvom vi med det samme løb væk imod lågen, igennem noget uvejsomt krat, så fulgte koen efter os på ret tæt hold.....

Det eneste jeg kunne sige, da jeg slap snoren var...

🐄 "FUCK! Okay????????????!!!!!" 🐄

Jeg har altid troet, at hvis man sørgede for at tænke sig om, at holde rigtig god afstand, ikke tage kontakt og alt det de skriver på skiltene, så ville det være ok at tage hunden med i en Nationalpark.....Jeg er nu ikke længere så begejstret for de kommende Nationalparker.....Desværre.... 😞

2023, 27. februar

Hundelufter går tur og holder sig på ca 300 m afstand fra flokken af kvæg der står helt roligt. Alligevel sætte hele flokken pludselig i efter dem. Hunden slippes og løber heldigvis væk (nogle hunde ville gemme sig bag ejeren) Der er langt til en låge, men hundelufteren når at løbe de ca. 200 m hen til hegnet og kravle under det.

2023, 23. februar

To erfarne ryttere på erfarne heste, rider i fold med stude. lagttager at flokken står roligt ved høhækkene ca 80 væk og ikke reagerer på rytterne. Efter de har passeret studene og de er ude af syne kommer hele flokken pludselig løbende, bukkende/hoppende og fnysende og omringer rytterne der søger tilflugt i et krat. Hesten bliver urolige og rytterne hopper af og trækker væk mod lågen. kvæget vendertilbage omkring bageste rytter der må råbe og slå med ridepisken for at holde de, på afstand. De vurderer at selvom de begge er erfarne og hestens meget veltrænede var de i en særdelse farlig situation.

2022, 17. december: Mand går tur i en folden, han ser at kvæg-flokken bevæger sig væk fra låge og går selv mod lågen for at gå ud. Ikke alle dyr var dog gået med hoved-flokken. En stud opfører sig truende, men han kommer udenom og ud ad lågen. Manden er opvokset med at bedsteforældrene havde kvæg på deres gård.

2022, september: Par på gåtur -uden hund- nær Trehøje, må holde aggressiv ko på afstand med en kæp.

2022, 25. juni: Par sidder og nyder solnedgangen på bakken bag Øvre Strandkær, da en ko pludselig kommer løbende bagfra og angriber. De har heldigvis kun 25-30 m til hegnet og de er begge i god fysisk form, de kravler ud under det. (Da de sidder stille, ikke har hverken hund eller børn med, overholder de altså alle retningslinier for sikker færdsel som er angivet på skiltene på klaplågerne -og alligevel angriber koen)

2022, maj: 2 rytter kommer i problemer da en flok ungheste kommer løbende hen til hegn op mod ridesti. Hesteflokken er så urolig at de flere gange løber imod hegent og får stød. Hegnet er placeret så tæt op ad ridestien at ryttern ikke kan søge væk, så deres heste bliver opskræmte. Rytterne sidder af men kan ikke holde hestene. Den ene rytter får en skade på en finger, er sygemeldt og må opereres.

2022, 29. marts: Mand søger tilflugt i træ. Han er omringet af kvæg ved den store stabel rødde ved Trehøje. Han anråber rytter (udenfor indhegning), der får køerne til at følge efter sig og hesten langs hegnet. Efter et par forsøg kan manden nå at smutte ud af indhegningen.

2021, november: Gæster føler sig utrygge ved opsøgende køer ved Fuglsø

2021, 29. august: Ungt par blive pludseligt omringet af køer, med hund i kort snor, gør ikke, manden bliver stanget 2 gange da han vil beskytte sin gravide kæreste. Han er på skadestuen til kontrol for brækkede ribben. (NST vælger ikke at skrive om det på deres hjemmeside)

2021, 25. august: Tysk ægtepar trampes ned nær Trehøje (Helligkildedefolden?) (<https://www.bt.dk/krimi/nanna-saa-koangreb-meget-kaotisk-og-voldsomt>)

2021, sommer/sensommer

Ægtepar med to små børn og hund i snor går i indhegning ved Trehøje. De går stor bue udneom kvæg, men må løbe da nysgerrige kalve forfølger dem helt hen til hegnet.

2021, 7. juni: Ægtepar gemmer sig i busk og må ringe efter politiet efter hjælp (<https://stiften.dk/artikel/tog-hunden-med-ind-til-kjerne-pa-mols-der-skal-nok-et-dødsfald-til-før-det-bliver-forbudt>)

2021, april: Ungt par med rygsæk (ingen hund), tæt ved færrest, angribes af aggressiv hingst som forsøger at bide, jeep kommer forbi og opdager de to => kører ind i indhegningen over færrest, de to vandrere hopper op i ladet og bliver kørt ud, de er chokerede men slipper uskadte.

2020, 19. september: Helgenæs: kvinde trampes ned og ligger på intensiv i 9 dage (<https://amtsavisen.dk/artikel/over-faldet-af-vilde-køer-67-årig-kvinde-hårdt-kvæstet-på-helgenæs?fbclid=IwAR2dXuF1jSn0X-BJj9ABudh2--JoZO-BxEaf-m6njB0xvjWEXFm-AShICLvY>)

2020, juli: Helgenæs: par og voksen søn med hund i snor går tur, da en kalv begynder at følge efter dem. Moder-koen truer/angriber og det får resten af flokken til at komme løbende. Flygter ned ad skrænten. Den voksne søn får knubs og skrammer. Forsøger at advare andre -kontakter Ebeltoft turistforenign, Lokalavisen og JP -ingen er interesserede i at bringe historien. En måned senere bliver kvinde trampet ned i præcis samme fold.

2019, 14. februar, Kvinde går tur (uden hund) nær Femmøller by. Køerne går ca. 100 m væk, da een kvie får øje på hende og kommer løbende og den tager hele flokken med sig. Hun flygter hen til et træ, som hun kravler op i og hele flokken står rundt om træet. Kreaturne bliver stående længe og efter et stykke tid ringer hun efter hjælp hos sin nabo der får skabt så meget ro at hun kan komme ned. Køerne er stadig meget interesserede og har meget opmærksom på de to mennesker. Det lykkedes dem at komme ud og hun slipper med skrækken.

2019, december: Nationalpark Mols Bjerger: To henvendelser over jul og nytår, omkring dårlige oplevelser med dyrene i Nationalparken.

2018 28. december: Helgenæs: Ægtepar omringes af nærgående kvæget og kvinden må springe ned ad skrænt og får revet sit tøj i stykker. Har meldt det til NST

2018 10. oktober

Hund jagtet af kvæg på Helgenæs. Ejer når at slippe hunden fri af snoren da kvæget nærmer sig. Kvæget render efter hunden og væk fra mennesket.

2018 To ryttere er på vej igennem DDNFs fold. Der er ingen dyr i syne, da køerne pludselig kommer løbende over en bakke-top og omringer rytterne. Med en kæp holder de dyrene på afstand og undslipper ud igennem en låge ind på privat jord. Dyrene i folden var ikke-fodret kvæg.

2018, 15. september

Helgenæs: Ægtepar går tur med hund i snor. Da de vil ud af indhegningen står kvæget ved lågen. Da ægteparret nærmer sig kvæget angriber de. Hundene bliver stanget og smidt et par meter op i luften. Manden bliver stanget på knæet som han må til genoptræning med i hvert fald i 6 mdr.

2018, sommer: Samme dame med hund (som '17), på blå sti, opsøges af ko som viser sig at have kalv, følges af koen længe, slipper uskadt væk.

2017, oktober: Helgenæs, Mand må til behandling på skadestuen, hunden bliver dræbt
<https://stiften.dk/oestjylland/johns-hund-blev-mast-ihjel-af-skovkvaeg-nu-advarer-han-andre>

2017, sommer: Dame med hund, hun er vant til dyr incl. kreaturer, på sti tæt på Molslab, pludselig står der 7-8 køer omkring hende, ingen kalve i nærheden, køerne har meget obs på hunden, dame føler sig truet, trækker sig forsigtigt ud af en åbning i flokken med hund tæt på sig, tilbage gennem krat og buske til låge hvor de kom ind, slipper uskadt.

(Der er sket flere alvorlige ulykker rundt i Danmark, der har fået NST til -i samarbejde med SEGES- at udarbejde skilte med anvisninger på hvordan man bør færdes i indhegninger med kvæg, disse sættes op bla. op i Mols Bjerger og på Helgenæs)

I two-pagere brochuren for mulig NNP Mols Bjerger (nov. 2021), nævner NST selv at "Der har i de senere år været et stigende antal konflikter mellem naturplejekvæget og folk der færdes i området,..."

Efter den alvorlige ulykke på Helgenæs i september 2020, hvor en kvinde blev trampet ned af køer og måtte hentes med ambulance-helikopter, kom der flere kommentarer på en lokal facebook-side om folks oplevelser med naturplejedyr.

 [Redacted] har delt et link.

28. september 2020 · 🌐

Det er ikke kun hunde, der gør køerne vilde. Læs min historie her, som til alt held ikke endte på intensiv afdeling.

I juli måned gik jeg en aftentur med en gruppe kursister fra Strandgaarden, i indhegningen ved tyskertårnet.

Køerne stod roligt og i god afstand, og jeg fornemmede ingen fare.

Pludselig, uden varsel, kom en gruppe små kalve med deres mødre galloperende ned ad bakken foran os. Deres brølen tiltrak køer fra andre retninger som kom galloperende ned ad bakkerne omkring os og pludselig var i fanget i en knibtangs manøvre i bakkedalen mellem flokke af køer og kalve. Vores gruppe var splittet i to dele, og køerne havde omringet den ene gruppe. Deres brøl hidkaldte tyren, som nu også kom løbende ned ad bakken bag os. TIL ALT HELD var vi en person i hver gruppe, som er vokset op på landet, og ved hvad man gør i sådan en situation, og det lykkedes os at bakke langsomt ud af området og komme i sikkerhed. Var blot en deltager gået i panik og begyndt at løbe, kunne det have gået grueligt galt. Skal lige nævne at det var meget svært at berolige de deltagere, der ikke var vant til køer, og overbevise dem om at vi IKKE skulle sætte farten op i vores tilbagetog. Flere i gruppen var dybt rystede.

Jeg vil gerne understrege at dette ikke er en bybos uerfarne overdrivelse af en oplevelse. Jeg er vokset op blandt køer på landet. Min mening er at det ikke er foreneligt at have ruten markeret som en offentlig vandrute og have køer med kalve gående samtidig. Merete var heldig at overleve kvæstelserne men får nu voldsomme mén.

Jeg håber at I vil finde en løsning, måske får?

Med de bedste hilsener fra [Redacted]

AMTSAVISEN.DK

Overfaldet af vilde køer: 67-årig kvinde hårdt kvæstet på Helgenæs...

Synes godt om · Svar · Del · 1 år

 [Redacted]

Oplevet noget lignende ved slotsruinen. 3år tilbage. Også født på landet og kan takle situation. Men forstår udmærket at folk flest bliver pisse bange.

Synes godt om · Svar · Del · 1 år

 [Redacted]

Rystende beretning, jeg har da selv gået tur til Lus hage, men ikke oplevet noget så voldsomt. Jeg holder mig væk fra dem, går ikke i nærheden af dem, hvis de er der. Fra min far, der opvokset på landet, har jeg i tidernes morgen erfaret, at man bare skal tage en kæp i hånden, hvis de bliver nærgående eller nysgerrige, kan I der er opvokset på landet bekræfte dette, at kvæget har respekt for en person med en kæp 🙄

Synes godt om · Svar · Del · 1 år

[Redacted]

Synes godt om · Svar · Del · 1 år

 [Redacted]

der er meget forskel på malkekøer som bliver håndteret hver dag og så de kvæg som går med kalve, en hel sommer på engen. I de fleste tilfælde kan man sagtens jage dem væk, men i nogen situationer reagerer de ikke på det og muligheden for at blive trampet ned, er ikke ualmindelig.

Synes godt om · Svar · Del · 1 år · Redigeret

 [Redacted]

[Redacted] vigtig pointe

Synes godt om · Svar · Del · 1 år

 [Redacted]

Vi sad en dag på bænken ved Lushagen og nød køerne og kalvene de gik fra den ene fold til den anden nogle kom hen og kikkede på os vi forholdt os stille og rolig der skete ikke noget 🙄🙄🙄🙄

Synes godt om · Svar · Del · 1 år

det er jo det og sådan er det jo også, men en lidt trængsel i en flaskehals, en løs hund, og kalve er en stor masse på mange tusind kg, der sætter sig i bevægelse, og så bliver det farligt 😞

Synes godt om · Svar · Del · 1 år

1

Forfatter

netop. De er oftest stille og rolige. Jeg gik selv turen igen dagen efter, for at komme fri af den grimme oplevelse, og den dag gik flokken roligt og græssede. Jeg har ingen ide om hvad der hidsede dem op den aften, og det er det som er det kritiske, du ka ikke regne med at gå i sikkerhed. Hvad flere kommentarer her på siden også vidner om.

Synes godt om · Svar · Del · 1 år

3

Jeg er heller ikke fan af køerne.

På stien/vejen fra Capellavej til Tyskertårnet kan man nemt komme på tværs af køer og kalve, da de kan være skjult mellem træerne på begge sider.

Har oplevet 2 gange af måtte gå langt udenom en bange ko, da den 'mandede sig op' foran mig på vejen. Dens kalv var inde mellem buske/krat uden jeg sådan lige kunne se den.

Køerne er vigtige for at holde naturen nede på fornuftigt niveau, men stier til os mennesker bør være adskilt.

Synes godt om · Svar · Del · 1 år

8

Synes godt om · Svar · Del · 1 år

8

Jeg var med i gruppen der blev omringet på Helgenæs . Jeg havde ikke set kalvene før det var for sent. Jeg ville forsøge at skræmme dem, fordi jeg selv var bange for deres brølen og deres masen sig ind. Heldigvis havde hende ved siden af mig forstand på køer og bad mig være rolig og kigge væk fra dem. Det er rystende at læse om kvinden der nu er hårdt kvæstet. Jeg mener at køerne bør være afgrænset fra den offentlige vandrute, det må kunne lade sig gøre.

Synes godt om · Svar · Del · 1 år

8

God beskrivelse. Jeg synes ikke problemet/diskussionen er om det er dumt at tage hunde med ind eller om man skal være stille eller prøve at skræmme dem, hvis de kommer tæt på. Problemet er at det snart er svært at gå nogle steder uden at skulle gennem nogle folde med dyr pga at foldene bliver større og større. Og for mig er det uforsvarligt og misvisende at gule offentlige stier går igennem folde med køer. Vi er mange som elsker naturen og gerne vil færdes i den og ikke kun på asfalt vejene. Og også gerne med vores hund. Det er da for pokker derfor vi bor på Mols og Helgenæs. Og der burde være plads til begge dele, køer - og os. Tidligere mener jeg man havde stier udenfor indhegningerne langs skrænterne så køerne ikke kom helt ud til skrænterne og vandet og hegn langs stierne imellem foldene.

Man må kunne lave lignende løsning igen 🙏

Synes godt om · Svar · Del · 1 år

29

Løsningen kunne jo være, at lade naturen passe sig selv. Problemet her er så, at naturforvaltningen i DK styres af nogle få mennesker, der synes, at overdrev er den ypperste natur

Synes godt om · Svar · Del · 1 år

11

Synes godt om · Svar · Del · 1 år

Det kunne også være periodevis, at dyrene græssede sektioner.

Synes godt om · Svar · Del · 1 år

5

Tak for din beskrivelse. Jeg har også oplevet at blive omringet af køer i Mols bjerge der pludselig kommer over bakken i løb.. IKKE sjovt. Og jeg havde ikke hund med

Synes godt om · Svar · Del · 1 år · Redigeret

5

Har haft dyrene meget tæt inde på livet to gange, på Klæbjerg og på vejen op til Tyskertårnet, men jeg havde min hund med, og så er jeg jo selv ude om det, siger de. Jeg håber også, at man finder en løsning, så man kan færdes i den dejlige natur uden at være tvunget til at komme ind til kvæget.

Synes godt om · Svar · Del · 1 år

4

Synes godt om · Svar · Del · 1 år

Jeg var som vanligt når jeg er på Helgenæs også ude at vandre og jeg vil også håbe at man indhegner så vandrestien og køer er adskilt . Da jeg sku til at gå igennem lågen ude på spidsen . Begyndte køerne også at løbe , først en og så hele flokken , der kom løbende forbi i fuld firspring og ikke fordi der var hunde . Jeg ventede til alle var væk inden jeg begav mig ud på stien mod Tyskertårnet og videre.

Synes godt om · Svar · Del · 1 år

4

Høringspostkasse for forvaltningsplaner

Fra: Rytterlaug Syddjurs <rytterlaugsyddjurs@gmail.com>
Sendt: 29. november 2024 09:46
Til: Høringspostkasse for forvaltningsplaner
Emne: Høringssvar til j.nr. 24/07849
Vedhæftede filer: Høringssvar j.nr.24-07849.pdf; Bilag Ulykker og nærvædhændelser-kvæg, liste + facebook.pdf

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Hej
Hermed høringssvar til [j.nr.](#) 24/07849

Med venlig hilsen

Trine Hvid
Formand for Rytterlaug Syddjurs

Aakirkeby, 28.nov 2024

Til Miljøministeriet Naturstyrelsen
Gjøddinggård, Førstballevej 2
7183 Randbøl
Sendt pr mail til: Forvaltningsplaner@nst.dk

Høringssvar til offentlig høring af forslag om urørt skov på Bornholm –
Lynggårdsskoven mfl, Blykobbe Plantage, Bornholms Sydøstkyst, Bornholms
Nordkyst, Arnager Bugt og Sose Odde

Indledning:

Jeg skriver som en bekymret borger og bruger af vores fælles offentlige natur på Bornholm.

Jeg er **imod** etableringen af urørt skov i disse områder af følgende årsager:

Negative konsekvenser for friluftslivet:

Etablering af urørt skov og indhegning af områder vil have en række negative konsekvenser for friluftslivet:

- **Mistet reel og sikker adgang til naturen:** Hegn og begrænset adgang vil forhindre mange mennesker i at nyde skoven til rekreation, motion og naturoplevelser.
Jeg er selv blevet jagtet af kvæg på Hammerknuden, og ser store begrænsninger når jeg ikke tør gå i hegningerne (hverken med eller uden hund) Der er allerede sket personulykker med andres undslupne hunde – så jeg går ikke længere i hegninger med kvæg, bison eller heste, selvom det betyder farvel til nogle af mine absolutte yndlingsvandreruter.
Jeg er også rytter og ser det ikke som en reel mulighed at ride i hegninger med hverken kvæg, bison eller heste. Risikoen for en fatal ulykke er simpelthen ALT for stor.
Indretningen af hegningerne ved Ekkodalen, Bisonskoven og Hammeren er et tydeligt eksempel på at skiltning ikke er nok til at skabe sikker adgang for områdets gæster. Her er talrige eksempler på nærved-beretninger af nærkontakt med kvæg og naturgæster. Senest er tyren i Ekkodalen blevet fjernet af samme årsag.

Klimamæssige negative konsekvenser:

Urørt skov og rewilding kan have negative konsekvenser for klimaet i Danmark:

- **Skade på vores lægivende kystnære skove**, vil forandre klimaet på hele Bornholm, og alene derfor er de i sin tid plantet!
- **Reduceret CO2-optag:** En aktivt drevet naturnær skovdrift øger skovens tilvækst og dermed CO2-optag sammenlignet med urørt skov.
- **Mistet biodiversitet:** En ensidig fokusering på urørt skov kan føre til tab af biodiversitet i danske skove. Naturnær skovdrift fremmer en mere varieret flora og fauna.

Alternative forslag:

Jeg støtter en bæredygtig, naturnær skovdrift, der sikrer både biodiversitet, CO2-optag og fri adgang til naturen for alle. Naturnær skovdrift indebærer en række forskellige tiltag, herunder:

- **Opsamling af data fra folk der kommer til skade/ nærved-ulykker på NST's arealer.**

Pt opsamles der IKKE data fra natur-gæster der kontakter privat dyreholder der har dyr på statens arealer. (konstateret via aktindsigt)

Dyreholder har ingen kontraktlig forpligtigelse at at videregive oplysninger om ulykker til NST.

Eksempel: i 2023 var der (mindst) 6 tilfælde af farlig/potentiel kontakt med kvæget i Ekkodalen. Dyreholder tager sidst på året han-dyrene ud, da det er svært at lokalisere synderen. – se Facebookopslag sidst i dette høringssvar.

NST har registeret NUL tilfælde af farlig/potentiel farlig kontakt med dyrene i Ekkodalen i 2023

Dette er IKKE i overensstemmelse med god forvaltningsskik ift borgernes reelle adgang til friluftsliv på statens arealer, end ikke at ville interessere sig for ulykker og forsøge at undgå dem.

- **Fri adgang for alle:** Områderne skal være tilgængelige for alle mennesker – også os med hund, så vi kan nyde naturens sundhedsfremmende effekter. Det MÅ være muligt at indrette mindre hegningerne således at vi der ikke ønsker at færdes blandt kvæget/dyrene får alternative ruter.

Få indrettet hegningerne så det meste publikum og græssende dyr holdes adskilt!

Hvorfor SKAL kvæget gå helt ude på vandreruterne langs kysten på Bornholm?

Hvorfor SKAL kvæget gå på vandrestierne og skovvejene i skovene?

Kunne de ikke hegnes væk fra stier og veje, så vi alle kan gå sikkert derude?

- **Pleje af lysåbne områder:** Lysåbne områder er vigtige for mange danske arter og bidrager til et mere varieret landskab – begræns hegninger med græssere til kun de områder hvor periodevis afgræsning kan anvendes. Danmark ligger for nordligt til at understøtte græsning hele året – det er uetisk at tvinge græssere til at være browsere i vinter-halvåret. Befolkningen kommer ikke til at acceptere dyr i hegningerne der dør af sult og parasitter.
- **Brug af plukhugst:** Plukhugst sikrer en kontinuerlig tilvækst af træer og dermed en jævn CO2-optag, samt forsyner vores land med tømmer til bæredygtig byggeri.

Venlig hilsen

Majbritt Westh
Siegårdsvejen 8

3720 Aakirkeby - Borger og Bruger af vores FÆLLES natur på Bornholm

Ekkodal Galloway

4. oktober 2023 · 🌐

...

Der er ikke meget ved at blive holdt udenfor...medmindre dem, der står indenfor, er på vej til slagt 🐔

Efter nogle episoder i sensommeren mellem kvæg og gæster i Ekkodalen, valgte vi at sætte dyrene i isolationsfængsel på et ubefærdet areal, som iøvrigt bugnede af saftigt græs.

Det kræver indgående kendskab til dyrene at identificere ballademager(ne), og det har de besøgende i Ekkodalen jo ikke. Så vi udtog de ældste af studene og avlstysten til slagt 🍖 fordi det nok er i denne gruppe, man skal finde synderen.

Vores transportør sørger for, at dyrene har det godt undervejs. De har naturligvis adgang til vand og vores dyr bliver heller ikke blandet sammen med dyr fra andre besætninger.

Om ca. 2 uger kan kødet hentes hos slagteren på Sjælland eller i kølerum på Bornholm. Der er stadig mulighed for at købe en part til 80kr pr. kg ved køb af min. 1/8 som er ca. 25-30 kg.

Høringspostkasse for forvaltningsplaner

Fra: Majbritt Westh <mw@oefm.dk>
Sendt: 29. november 2024 11:14
Til: Høringspostkasse for forvaltningsplaner
Emne: Høringssvar for områderne Bornholm; Lynggårdsskoven mfl, Blykobbe Plantage, Bornholms Sydøstkyst, Bornholms Nordkyst, Arnager Bugt og Sose Odde
Vedhæftede filer: Høringssvar Urørt skov på Bornholm nov 2024.docx

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Til Miljøministeriet Naturstyrelsen.

Hermed mit høringssvar for områderne Lynggårdsskoven mfl, Blykobbe Plantage, Bornholms Sydøstkyst, Bornholms Nordkyst, Arnager Bugt og Sose Odde

Med venlig hilsen / Best regards,

Majbritt Westh

Høringspostkasse for forvaltningsplaner

Fra: Preben Buchhave <buchhavepreben@gmail.com>
Sendt: 29. november 2024 11:37
Til: Høringspostkasse for forvaltningsplaner
Emne: Sønderkov

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Høringssvar vedr. forvaltningsplanen for Ravnsholt, der tillige omfatter Sønderkov

Jeg indsender hermed et høringssvar med mine personlige indvendinger mod ovenstående forvaltningsplan for Sønderkov. Jeg har været nabo til skoven i over 50 år og har altid nydt skoven med løb og gåture og ved bare at nyde dens skønhed. Min søn har benyttet stierne gennem skoven som skolevej gennem hele sin skoletid.

Jeg har gjort mig mine overvejelser over hvilket formål en lille lokal skov tjener. Vi må se den fra det nuværende samfund. Det tjener intet formål at diskutere hvordan en sådan skov var "naturlig" i tidligere tider. Vi skal ikke tilbage til en våd, sumpet og uigennemtrængelig skov, som den har været i århundreder. Det der for mig (og mange andre) står som idealet af en nutidig skov er den unikke danske bøgeskov, som er et meget specielt naturfænomen set globalt.

For mig at se har en lille lokal skov to hovedformål: Rekreation og naturbevarelse.

Man kan sige meget både pro og con om Naturstyrelsens plan. Da dette er et klagebrev, vil jeg holde mig til mine indvendinger mod planen.

Det jeg er mest imod, er indhegningen. Personligt har jeg meget imod hegn i naturen. Det er grimt, unaturligt og skader dyrelivet på mange måder. Vilde dyr skal have mulighed for at flytte sig efter forholdene og kan desuden komme til skade i hegnene. Hvor vi mennesker nu kan strejfe ind og ud af skoven, vil man med den foreslåede plan være henvist til nogle få låger. Effekten af hegn på dyrelivet kan være:

Hegn og indførsel af kvæg

- **Skader og forstyrrelser:** Dyr som rådyr kan blive hængende i hegnet, og blive skadet og evt. lide en pinefuld død, hvis de ikke er i stand til at frigøre sig selv.
- **Forstyrrelse af naturlige bevægelsesmønstre:** Hegn blokerer naturlige vandremønstre for vilde dyr og kan medføre adskillelse af habitater. Det forhindrer også dyr i at søge ophold og føde eftersom forhold i bevoksning, vand og tilstedeværelsen af "kolleger" ændrer sig.
- **Genetisk isolation:** Hegn reducerer muligheden for genetisk udveksling mellem populationer og medfører indavl. Genetisk udveksling er vigtig for opretholdelse af sundhed og modstandsdygtighed overfor sygdomme i vilde populationer.

- **Ubalance mellem rovdyr og byttedyr.** Indespærring med hegn kan ændre forholdet mellem rovdyr og byttedyr.
- **Indhegning og udsættelse af store kvægracer:** Foruden de positive effekter med forøgelse af biodiversitet for nogle arter, vil der være negative effekter for andre, måske mest for større dyr.

Recreation

Den fremsatte forvaltningsplan vil medføre meget store ændringer i skovens udseende og tilgængelighed. Som planen fremstår, må den nærmest beskrives som oprettelse af en kvægfold. Sønderskov har gennem årene udviklet sig meget positivt. Der er dag en stor variation i habitater, og lysning og begrænsede fældninger har givet smukke udsigter og afvekslende indkig. Med den fremsatte plan vil mange måske afholde sig fra at besøge skoven eller evt. kun holde sig til de større stier. Børn vil på grund af de store kvæg lægge skolevejen uden om skoven.

Hegn og udsættelse af store kvægracer, som intet har at gøre med den naturlige dyrebestand, kan bestemt ikke betegnes som "**urørt skov**"! Der må være andre måder til forbedring af biodiversiteten, som ikke fundamentalt ændrer skovens udseende og funktion, som fx udsættelse af mere naturligt tilhørende arter som dådyr eller andre hjemhørende racer.

Med venlig hilsen

Preben Buchhave og Ellen Buchhave

Sønderskovvej 3

3460 Birkerød

INDSENDT VIA FORVALTNINGSPLANER@NST.DK

HØRINGSSVAR VEDR. FORSLAG TIL FORVALTNINGSPLANER FOR URØRT SKOV I RAVNSHOLT SKOV MFL.

Danmarks Idrætsforbund (DIF) har med stor interesse modtaget og læst de fem forslag til forvaltningsplaner for urørt skov, som er udarbejdet af Naturstyrelsen Hovedstaden.

DIF har på den baggrund følgende bemærkninger.

Generelt om forvaltningsplanerne

Alle fem forvaltningsplaner beskriver friluftslivet i områderne, og flere af planerne rummer også nogle tiltag for at tilgodese friluftslivet. Men generelt savner vi en mere konkret beskrivelse af de konsekvenser, som naturforvaltningstiltagene vil medføre for friluftslivet, og hvilke tiltag, der på den baggrund vil blive iværksat for at sikre adgangsforhold og friluftsfaciliteter (jf. de overordnede retningslinjer *afsnit 2.4.7*).

Forvaltningsplanerne beskriver detaljeret, hvilke konkrete arealer, der skal hegnes og afgræsses, og hvilke grøfter, der skal tildækkes. På den baggrund ved Naturstyrelsen også, hvilke konkrete arealer, der kommer dyr på, og hvilke konkrete arealer, der kommer til at stå under vand, og om der er behov for at omlægge stier og spor eller etablere boardwalks og North Shore eller noget helt tredje, samt hvor i de kommende indhegninger, der er behov for låger, kvægriste eller omlæggelse af stier og spor.

Bekymring for græsning

Græssende dyr er en stor bekymring for mange friluftsudøvere, især når det kommer til organiserede friluft aktiviteter med børn. Vi hører mange trænere, ledere og forældre, der er bekymrede over at lave børneaktiviteter blandt græssende dyr. Denne bekymring skyldes en generel utryghed ved store dyr, og en bekymring for det juridiske ansvar, hvis der sker en ulykke.

DIF har derfor set nærmere på de planlagte arealer til græsning, og vi er grundlæggende positive. Det er kun græsningsarealet i Ravnsholt Skov vi finder bekymrende. Det er et relativt stort areal i en bynær og meget benyttet rekreativ skov. I det indhegnede område er der både stier og faste orienteringsposter. Derfor er det vigtigt ikke blot at etablere låger og stenter. Det er også vigtigt, at befolkningen er trygge ved at færdes blandt de dyr der udsættes. Derfor foreslår vi at der udsættes får eller hjortevildt frem for kvæg.

Bort set fra Ravnsholt Skov er de fleste arealer, der er planlagt, relativt små, og de er

DIF

DANMARKS IDRÆTSFORBUND

IDRÆTTENS HUS BRØNDBY

STADION 20

2605 BRØNDBY

T: 43 26 26 26

WWW.DIF.DK

SIDE 1 AF 2

placeret i kanten af skovene, hvor de ikke udgør en barriere for rundture i skoven på stier, MTB-spor, ridestier osv...

Så generelt har vi ros til de udpegede græsningsarealer.

Hvis der på et senere tidspunkt bliver behov for at udvide græsningsarealerne i de urørte skove, vil vi opfordre til, at det vurderes, hvilke konsekvenser det får for friluftslivet. Det kan blive nødvendigt at flytte faciliteter eller omlægge veje, stier og spor, så der forsat er mulighed for, at forskellige brugergrupper kan bevæge sig rundt i skoven uden for græsningsarealerne.

Administrationspraksis

I forvaltningsplanerne bør det indskrives, at eventuelle begrænsninger for friluftslivet ALTID skal baseres på et fagligt grundlag herunder friluftsfaglige perspektiver. (jf. afsnit 2.4.7 i de overordnede retningslinjer). Dette er vigtigt at få skrevet tydeligt ind i forvaltningsplanerne for at undgå en administrationspraksis, som begrænser friluftslivet i strid med de overordnede retningslinjer. Vi har desværre set eksempler på afslag alene begrundet med udpegning af urørt skov og uden faglig begrundelse for afslaget.

SIDE 2 AF 2

Vedligehold af faciliteter og fældning af risikotræer

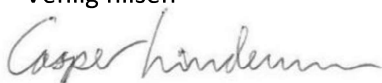
Vi vil anbefale, at det indskrives i alle forvaltningsplanerne, at det prioriteres at friholde stier, ruter, spor og opholdsarealer for væltede træer, samt at risikoen for væltede træer ved friluftsfaciliteter forebygges gennem jævnlig fældning af risikotræer omkring faciliteterne. På denne måde sikres varig adgang til faciliteterne uden megen vedligeholdelse.

Brugerinddragelse

Afslutningsvis vil vi opfordre til at de lokale idræts- og friluftsföreninger inddrages i tiltag, der er nødvendige at foretage af hensyn til friluftslivet f.eks. omlægning af ridestier og MTB-spor som følge af grøftelukninger. Det har stor betydning for lokal accept og opbakning til en ændret forvaltning, at der er en tidlig og god dialog med lokale brugere, herunder det organiserede friluftsliv om forvaltningen af områderne. Desuden er det vigtigt, at forvaltningsplaner for områderne løbende justeres, så der tages højde for de konkrete erfaringer med udvikling af natur og friluftsliv i områderne.

Til slut vil vi takke for muligheden for at give vores bemærkninger til forvaltningsplanerne. Vi håber, at I vil imødekomme ovenstående forslag, og vi ser fra DIF's side frem til et forsat godt samarbejde med Naturstyrelsen Hovedstaden om idrættens og friluftslivets vilkår i statens skove.

Venlig hilsen

Casper Lindemann

Natur- og outdoorskonsulent

Tlf.: 40 35 29 87

cli@dif.dk

Høringspostkasse for forvaltningsplaner

Fra: Casper Lindemann <cli@dif.dk>
Sendt: 29. november 2024 11:49
Til: Høringspostkasse for forvaltningsplaner
Emne: HØRINGSSVAR VEDR. FORSLAG TIL FORVALTNINGSPLANER FOR URØRT SKOV I RAVNSHOLT SKOV MFL.
Vedhæftede filer: DIF's høringssvar til forvaltningsplaner for urørt skov i Ravnholt Skov mfl.pdf

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Kære Naturstyrelsen

Danmarks Idrætsforbund (DIF) sender hermed høringssvar vedr. de fem forslag til forvaltningsplaner for urørt skov, som er udarbejdet af Naturstyrelsen Hovedstaden.

Venlig hilsen

CASPER LINDEMANN
NATUR OG OUTDOORKONSULENT
DIF PUBLIC AFFAIRS & SAMFUNDSINDSATSER

IDRÆTTENS HUS
BRØNDBY STADION 20
2605 BRØNDBY
DANMARK

T +45 40 35 29 87
M +45 40 35 29 87
CLI@DIF.DK
WWW.DIF.DK

PRIVATLIVSPOLITIK

HØRINGSSVAR VEDR. FORSLAG TIL FORVALTNINGSPLANER FOR URØRT SKOV I GRØNHOLT VANG MFL

Danmarks Idrætsforbund (DIF) har med stor interesse modtaget og læst de syv forslag til forvaltningsplaner for urørt skov, som er udarbejdet af Naturstyrelsen Nordsjælland.

DIF har på den baggrund følgende bemærkninger.

Generelt om forvaltningsplanerne

Alle syv forvaltningsplaner beskriver friluftslivet i områderne, og flere af planerne rummer også nogle tiltag for at tilgodese friluftslivet. Men generelt savner vi en mere konkret beskrivelse af de konsekvenser, som naturforvaltningstiltagene vil medføre for friluftslivet, og hvilke tiltag, der på den baggrund vil blive iværksat for at sikre adgangsforhold og friluftsfaciliteter (jf. de overordnede retningslinjer *afsnit 2.4.7*).

Forvaltningsplanerne beskriver detaljeret, hvilke konkrete arealer, der skal hegnes og afgræsses, og hvilke grøfter, der skal tildækkes. På den baggrund ved Naturstyrelsen også, hvilke konkrete arealer, der kommer dyr på, og hvilke konkrete arealer, der kommer til at stå under vand, og om der er behov for at omlægge stier og spor eller etablere boardwalks og North Shore eller noget helt tredje, samt hvor i de kommende indhegninger, der er behov for låger, kvægriste eller omlæggelse af stier og spor.

Bekymring for græsning

Græssende dyr er en stor bekymring for mange friluftsudøvere, især når det kommer til organiserede friluft aktiviteter med børn. Vi hører mange trænere, ledere og forældre, der er bekymrede over at lave børneaktiviteter blandt græssende dyr. Denne bekymring skyldes en generel utryghed ved store dyr, og en bekymring for det juridiske ansvar, hvis der sker en ulykke.

DIF har derfor set nærmere på de planlagte arealer til græsning, og vi er grundlæggende positive.

De fleste arealer, der er planlagt, er relativt små, og de er placeret i kanten af skovene, hvor de ikke udgør en barriere for rundture i skoven på stier, MTB-spor, ridestier osv...

Så generelt har vi ros til de udpegede græsningsarealer.

DIF

DANMARKS IDRÆTSFORBUND

IDRÆTTENS HUS BRØNDBY

STADION 20

2605 BRØNDBY

T: 43 26 26 26

WWW.DIF.DK

SIDE 1 AF 2

SIDE 2 AF 2

Hvis der på et senere tidspunkt bliver behov for at udvide græsningsarealerne i de urørte skove, vil vi opfordre til, at det vurderes, hvilke konsekvenser det får for friluftslivet. Det kan blive nødvendigt at flytte faciliteter eller omlægge veje, stier og spor, så der forsat er mulighed for, at forskellige brugergrupper kan bevæge sig rundt i skoven uden for græsningsarealerne.

Administrationspraksis

I forvaltningsplanerne bør det indskrives, at eventuelle begrænsninger for friluftslivet ALTID skal baseres på et fagligt grundlag herunder friluftsfaglige perspektiver. (jf. afsnit 2.4.7 i de overordnede retningslinjer). Dette er vigtigt at få skrevet tydeligt ind i forvaltningsplanerne for at undgå en administrationspraksis, som begrænser friluftslivet i strid med de overordnede retningslinjer. Vi har desværre set eksempler på afslag alene begrundet med udpegning af urørt skov og uden faglig begrundelse for afslaget.

Vedligehold af faciliteter og fældning af risikotræer

Vi vil anbefale, at det indskrives i alle forvaltningsplanerne, at det prioriteres at friholde stier, ruter, spor og opholdsarealer for væltede træer, samt at risikoen for væltede træer ved friluftsfaciliteter forebygges gennem jævnlig fældning af risikotræer omkring faciliteterne. På denne måde sikres varig adgang til faciliteterne uden megen vedligeholdelse.

Brugerinddragelse

Afslutningsvis vil vi opfordre til at de lokale idræts- og friluftsföreninger inddrages i tiltag, der er nødvendige at foretage af hensyn til friluftslivet f.eks. omlægning af ridentier og MTB-spor som følge af grøftelukninger. Det har stor betydning for lokal accept og opbakning til en ændret forvaltning, at der er en tidlig og god dialog med lokale brugere, herunder det organiserede friluftsliv om forvaltningen af områderne. Desuden er det vigtigt, at forvaltningsplaner for områderne løbende justeres, så der tages højde for de konkrete erfaringer med udvikling af natur og friluftsliv i områderne.

Til slut vil vi takke for muligheden for at give vores bemærkninger til forvaltningsplanerne. Vi håber, at I vil imødekomme ovenstående forslag, og vi ser fra DIF's side frem til et forsat godt samarbejde med Naturstyrelsen Nordsjælland om idrættens og friluftslivets vilkår i statens skove.

Venlig hilsen

Casper Lindemann

Natur- og outdoor-konsulent

Tlf.: 40 35 29 87

cli@dif.dk

Høringspostkasse for forvaltningsplaner

Fra: Casper Lindemann <cli@dif.dk>
Sendt: 29. november 2024 11:39
Til: Høringspostkasse for forvaltningsplaner
Emne: HØRINGSSVAR VEDR. FORSLAG TIL FORVALTNINGSPLANER FOR URØRT SKOV I GRØNHOLT VANG MFL
Vedhæftede filer: DIF's høringssvar til forvaltningsplaner for urørt skov i Grønholt Vang mfl.pdf

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Kære Naturstyrelsen

Danmarks Idrætsforbund (DIF) sender hermed høringssvar vedr. de syv forslag til forvaltningsplaner for urørt skov, som er udarbejdet af Naturstyrelsen Nordsjælland.

Venlig hilsen

CASPER LINDEMANN
NATUR OG OUTDOORKONSULENT
DIF PUBLIC AFFAIRS & SAMFUNDSINDSATSER

IDRÆTTENS HUS
BRØNDBY STADION 20
2605 BRØNDBY
DANMARK

T +45 40 35 29 87
M +45 40 35 29 87
CLI@DIF.DK
WWW.DIF.DK

PRIVATLIVSPOLITIK

INDSENDT VIA FORVALTNINGSPLANER@NST.DK

HØRINGSSVAR VEDR. FORSLAG TIL FORVALTNINGSPLANER FOR URØRT SKOV I HADERSLEV ØSTERSKOV MFL

Danmarks Idrætsforbund (DIF) har med stor interesse modtaget og læst de seks forslag til forvaltningsplaner for urørt skov, som er udarbejdet af Naturstyrelsen Sønderjylland.

DIF har på den baggrund følgende bemærkninger.

Generelt om forvaltningsplanerne

Alle seks forvaltningsplaner beskriver friluftslivet i områderne, og flere af planerne rummer også nogle tiltag for at tilgodese friluftslivet. Men generelt savner vi en mere konkret beskrivelse af de konsekvenser, som naturforvaltningstiltagene vil medføre for friluftslivet, og hvilke tiltag, der på den baggrund vil blive iværksat for at sikre adgangsforhold og friluftsfaciliteter (jf. de overordnede retningslinjer *afsnit 2.4.7*).

Forvaltningsplanerne beskriver detaljeret, hvilke konkrete arealer, der skal hegnes og afgræsses, og hvilke grøfter, der skal tildækkes. På den baggrund ved Naturstyrelsen også, hvilke konkrete arealer, der kommer dyr på, og hvilke konkrete arealer, der kommer til at stå under vand, og om der er behov for at omlægge stier og spor eller etablere boardwalks og North Shore eller noget helt tredje, samt hvor i de kommende indhegninger, der er behov for låger, kvægriste eller omlæggelse af stier og spor.

Bekymring for græsning

Græssende dyr er en stor bekymring for mange friluftsudøvere, især når det kommer til organiserede friluft aktiviteter med børn. Vi hører mange trænere, ledere og forældre, der er bekymrede over at lave børneaktiviteter blandt græssende dyr. Denne bekymring skyldes en generel utryghed ved store dyr, og en bekymring for det juridiske ansvar, hvis der sker en ulykke.

DIF har derfor set nærmere på de planlagte arealer til græsning, og vi er grundlæggende positive. Vi er dog bekymrede for de udpegede græsningsarealer i Haderslev Østerskov, Haderslev Vesterskov, Aarup Skov og Hjelm Skov. I disse skove er det nogle relativt store arealer, hvilket vi finder bekymrende, idet det er nogle bynære og meget benyttede rekreative skove. I flere af de indhegnede områder er der både stier og ruter, og skovene anvendes til både ridning, cykling, MTB og orienteringsløb. I flere af skovene er der også etableret faste orienteringsposter. Derfor er det vigtigt ikke blot at etablere låger, kvægriste og stenter i indhegningerne. Det er også vigtigt, at befolkningen er trygge ved at færdes blandt de dyr der udsættes. Derfor foreslår vi, at der udsættes får eller hjortevildt frem for kvæg.

Bort set fra de nævnte områder er de fleste arealer, der er planlagt, relativt små, og

DIF

DANMARKS IDRÆTSFORBUND

IDRÆTTENS HUS BRØNDBY

STADION 20

2605 BRØNDBY

T: 43 26 26 26

WWW.DIF.DK

SIDE 1 AF 2

de er placeret i kanten af skovene, hvor de ikke udgør en barriere for rundture i skoven på stier, MTB-spor, ridestier osv...

Så generelt har vi ros til de udpegede græsningsarealer.

Hvis der på et senere tidspunkt bliver behov for at udvide græsningsarealerne i de urørte skove, vil vi opfordre til, at det vurderes, hvilke konsekvenser det får for friluftslivet. Det kan blive nødvendigt at flytte faciliteter eller omlægge veje, stier og spor, så der forsat er mulighed for, at forskellige brugergrupper kan bevæge sig rundt i skoven uden for græsningsarealerne.

Administrationspraksis

I forvaltningsplanerne bør det indskrives, at eventuelle begrænsninger for friluftslivet ALTID skal baseres på et fagligt grundlag herunder friluftsfaglige perspektiver. (jf. afsnit 2.4.7 i de overordnede retningslinjer). Dette er vigtigt at få skrevet tydeligt ind i forvaltningsplanerne for at undgå en administrationspraksis, som begrænser friluftslivet i strid med de overordnede retningslinjer. Vi har desværre set eksempler på afslag alene begrundet med udpegning af urørt skov og uden faglig begrundelse for afslaget.

SIDE 2 AF 2

Vedligehold af faciliteter og fældning af risikotræer

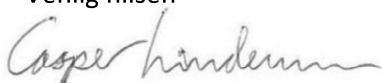
Vi vil anbefale, at det indskrives i alle forvaltningsplanerne, at det prioriteres at friholde stier, ruter, spor og opholdsarealer for væltede træer, samt at risikoen for væltede træer ved friluftsfaciliteter forebygges gennem jævnlig fældning af risikotræer omkring faciliteterne. På denne måde sikres varig adgang til faciliteterne uden megen vedligeholdelse.

Brugerinddragelse

Afslutningsvis vil vi opfordre til at de lokale idræts- og friluftsföreninger inddrages i tiltag, der er nødvendige at foretage af hensyn til friluftslivet f.eks. omlægning af ridestier og MTB-spor som følge af grøftelukninger. Det har stor betydning for lokal accept og opbakning til en ændret forvaltning, at der er en tidlig og god dialog med lokale brugere, herunder det organiserede friluftsliv om forvaltningen af områderne. Desuden er det vigtigt, at forvaltningsplaner for områderne løbende justeres, så der tages højde for de konkrete erfaringer med udvikling af natur og friluftsliv i områderne.

Til slut vil vi takke for muligheden for at give vores bemærkninger til forvaltningsplanerne. Vi håber, at I vil imødekomme ovenstående forslag, og vi ser fra DIF's side frem til et forsat godt samarbejde med Naturstyrelsen Sønderjylland om idrættens og friluftslivets vilkår i statens skove.

Venlig hilsen

Casper Lindemann

Natur- og outdoorskonsulent

Tlf.: 40 35 29 87

cli@dif.dk

Høringspostkasse for forvaltningsplaner

Fra: Casper Lindemann <cli@dif.dk>
Sendt: 29. november 2024 11:42
Til: Høringspostkasse for forvaltningsplaner
Emne: HØRINGSSVAR VEDR. FORSLAG TIL FORVALTNINGSPLANER FOR URØRT SKOV I HADERSLEV ØSTERSKOV MFL
Vedhæftede filer: DIF's høringssvar til forvaltningsplaner for urørt skov i Haderslev Østerskov mfl..pdf

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Kære Naturstyrelsen

Danmarks Idrætsforbund (DIF) sender hermed høringssvar vedr. de seks forslag til forvaltningsplaner for urørt skov, som er udarbejdet af Naturstyrelsen Sønderjylland.

Venlig hilsen

CASPER LINDEMANN
NATUR OG OUTDOORKONSULENT
DIF PUBLIC AFFAIRS & SAMFUNDSINDSATSER

IDRÆTTENS HUS
BRØNDBY STADION 20
2605 BRØNDBY
DANMARK

T +45 40 35 29 87
M +45 40 35 29 87
CLI@DIF.DK
WWW.DIF.DK

PRIVATLIVSPOLITIK

INDSENDT VIA FORVALTNINGSPLANER@NST.DK

HØRINGSSVAR VEDR. FORSLAG TIL FORVALTNINGSPLANER FOR URØRT SKOV I SIIM SKOV, KALLEHAVE MFL

Danmarks Idrætsforbund (DIF) har med stor interesse modtaget og læst de fire forslag til forvaltningsplaner for urørt skov, som er udarbejdet af Naturstyrelsen Søhøjlandet.

DIF har på den baggrund følgende bemærkninger.

Generelt om forvaltningsplanerne

Alle fire forvaltningsplaner beskriver friluftslivet i områderne, og flere af planerne rummer også nogle tiltag for at tilgodese friluftslivet. Men generelt savner vi en mere konkret beskrivelse af de konsekvenser, som naturforvaltningstiltagene vil medføre for friluftslivet, og hvilke tiltag, der på den baggrund vil blive iværksat for at sikre adgangsforhold og friluftsfaciliteter (jf. de overordnede retningslinjer *afsnit 2.4.7*).

Forvaltningsplanerne beskriver detaljeret, hvilke konkrete arealer, der skal hegnes og afgræsses, og hvilke grøfter, der skal tildækkes. På den baggrund ved Naturstyrelsen også, hvilke konkrete arealer, der kommer dyr på, og hvilke konkrete arealer, der kommer til at stå under vand, og om der er behov for at omlægge stier og spor eller etablere boardwalks og North Shore eller noget helt tredje, samt hvor i de kommende indhegninger, der er behov for låger, kvægriste eller omlæggelse af stier og spor.

Bekymring for græsning

Græssende dyr er en stor bekymring for mange friluftsudøvere, især når det kommer til organiserede friluft aktiviteter med børn. Vi hører mange trænere, ledere og forældre, der er bekymrede over at lave børneaktiviteter blandt græssende dyr. Denne bekymring skyldes en generel utryghed ved store dyr, og en bekymring for det juridiske ansvar, hvis der sker en ulykke.

DIF har derfor set nærmere på de planlagte arealer til græsning, og vi er særligt bekymrede for de udpegede græsningsarealer i Siim Skov og Kallehave. I disse skove er det nogle relativt store arealer, hvilket vi finder bekymrende, idet det er nogle bynære og meget benyttede rekreative skove. I flere af de indhegnede områder er der både stier og ruter, og skovene anvendes til både ridning, cykling, MTB og orienteringsløb. I Siim Skov er der også etableret faste orienteringsposter. Derfor er det vigtigt ikke blot at etablere låger, kvægriste og stenter i indhegningerne. Det er også vigtigt, at befolkningen er trygge ved at færdes blandt de dyr der udsættes. Derfor foreslår vi, at der udsættes geder, får eller hjortevildt frem for kvæg og heste.

DIF

DANMARKS IDRÆTSFORBUND

IDRÆTTENS HUS BRØNDBY

STADION 20

2605 BRØNDBY

T: 43 26 26 26

WWW.DIF.DK

SIDE 1 AF 2

Hvis der på et senere tidspunkt bliver behov for at udvide græsningsarealerne i de urørte skove, vil vi opfordre til, at det vurderes, hvilke konsekvenser det får for friluftslivet. Det kan blive nødvendigt at flytte faciliteter eller omlægge veje, stier og spor, så der forsat er mulighed for, at forskellige brugergrupper kan bevæge sig rundt i skoven uden for græsningsarealerne.

Administrationspraksis

I forvaltningsplanerne bør det indskrives, at eventuelle begrænsninger for friluftslivet ALTID skal baseres på et fagligt grundlag herunder friluftsfaglige perspektiver. (jf. afsnit 2.4.7 i de overordnede retningslinjer). Dette er vigtigt at få skrevet tydeligt ind i forvaltningsplanerne for at undgå en administrationspraksis, som begrænser friluftslivet i strid med de overordnede retningslinjer. Vi har desværre set eksempler på afslag alene begrundet med udpegning af urørt skov og uden faglig begrundelse for afslaget.

Vedligehold af faciliteter og fældning af risikotræer

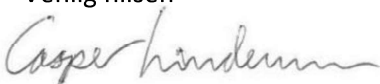
Vi vil anbefale, at det indskrives i alle forvaltningsplanerne, at det prioriteres at friholde stier, ruter, spor og opholdsarealer for væltede træer, samt at risikoen for væltede træer ved friluftsfaciliteter forebygges gennem jævnlig fældning af risikotræer omkring faciliteterne. På denne måde sikres varig adgang til faciliteterne uden megen vedligeholdelse.

Brugerinddragelse

Afslutningsvis vil vi opfordre til at de lokale idræts- og friluftsföreninger inddrages i tiltag, der er nødvendige at foretage af hensyn til friluftslivet f.eks. omlægning af ridentier og MTB-spor som følge af grøftelukninger. Det har stor betydning for lokal accept og opbakning til en ændret forvaltning, at der er en tidlig og god dialog med lokale brugere, herunder det organiserede friluftsliv om forvaltningen af områderne. Desuden er det vigtigt, at forvaltningsplaner for områderne løbende justeres, så der tages højde for de konkrete erfaringer med udvikling af natur og friluftsliv i områderne.

Til slut vil vi takke for muligheden for at give vores bemærkninger til forvaltningsplanerne. Vi håber, at I vil imødekomme ovenstående forslag, og vi ser fra DIF's side frem til et forsat godt samarbejde med Naturstyrelsen Søhøjlandet om idrættens og friluftslivets vilkår i statens skove.

Venlig hilsen

Casper Lindemann

Natur- og outdoorkonsulent

Tlf.: 40 35 29 87

cli@dif.dk

SIDE 2 AF 2

Høringspostkasse for forvaltningsplaner

Fra: Casper Lindemann <cli@dif.dk>
Sendt: 29. november 2024 11:52
Til: Høringspostkasse for forvaltningsplaner
Emne: HØRINGSSVAR VEDR. FORSLAG TIL FORVALTNINGSPLANER FOR URØRT SKOV I SIIM SKOV, KALLEHAVE MFL
Vedhæftede filer: DIF's høringssvar til forvaltningsplaner for urørt skov i Siim Skov mfl.pdf

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Kære Naturstyrelsen

Danmarks Idrætsforbund (DIF) sender hermed høringssvar vedr. de fire forslag til forvaltningsplaner for urørt skov, som er udarbejdet af Naturstyrelsen Søhøjlandet.

Venlig hilsen

CASPER LINDEMANN
NATUR OG OUTDOORKONSULENT
DIF PUBLIC AFFAIRS & SAMFUNDSINDSATSER

IDRÆTTENS HUS
BRØNDBY STADION 20
2605 BRØNDBY
DANMARK

T +45 40 35 29 87
M +45 40 35 29 87
CLI@DIF.DK
WWW.DIF.DK

PRIVATLIVSPOLITIK

Naturstyrelsen
Gjøddinggård, Førstballevej 2
7183 Randbøl

Sønderskovvej 29. november 2024

Høringssvar til forvaltningsplanen for Ravnsholt, der tillige omfatter Sønderskov

Tak for muligheden for at indgive høringssvar.

Det følgende er min personlige tilføjelse i forlængelse af **Høringssvar fra "Grundejerforeningen Sønderskovvej" til forvaltningsplanen for Ravnsholt, der tillige omfatter Sønderskov** af 28. november. Spørgsmålene i mit høringssvar angår, 1) hvordan Naturstyrelsens har tænkt sig at sikre, at handicappede og funktionsnedsatte har samme rettigheder til skoven som andre borgere, 2) hvordan Naturstyrelsen har tænkt sig at sikre, at jeg forsat har min hævdbundne ret til adgang til skoven og 3) hvordan Naturstyrelsen forholder sig til regler for kreaturer på veje og stier i Sønderskov, idet veje i færdselsloven også omfatter "passage, sti eller lignende"?

Forvaltningsplanen angiver: *"De lovgivningsmæssige muligheder for udøvelse af friluftsliv vil fortsat være de samme i urørt skov. Borgerne har i statens skove fortsat uændret ret til at færdes til fods overalt døgnet rundt, at cykle på veje og stier, hvor man kan cykle med en almindelig cykel, og ridning er tilladt som tidligere."*

"Naturstyrelsen skal overordnet fortsat arbejde for at give befolkningen adgang til at færdes og opholde sig i naturen, samt forbedre mulighederne for friluftslivet og varetage formidling og information om arealernes værdier."

"Ravnsholt og Sønderskov skal fortsat være et aktiv for friluftslivet både lokalt og regionalt. Eksisterende officielle stiforbindelser vil fortsat blive prioriteret, og der er fortsat et mål, at besøgende kan færdes i skoven".

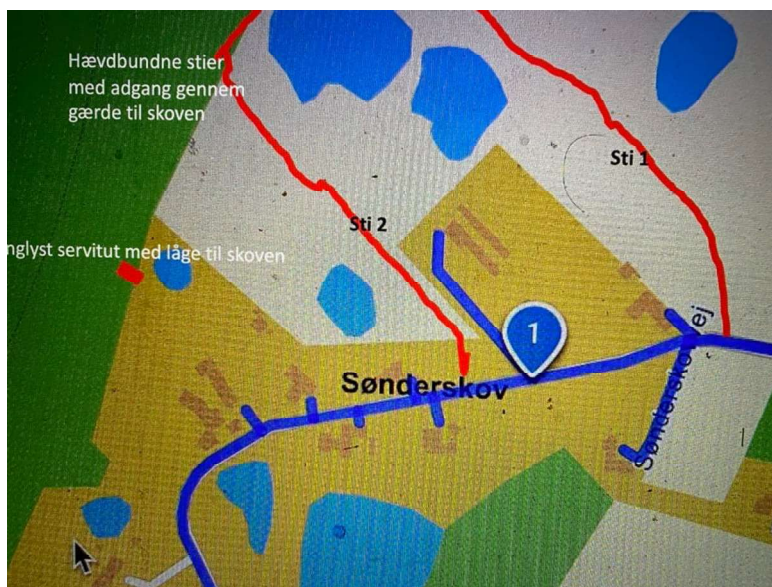
Jeg vil gerne vide, hvordan Naturstyrelsen har forholdt sig til, at en del af de nævnte borgere også kan forventes af have handicap og være funktionsnedsatte?

Jeg har bosat mig på Sønderskovvej grundet min mange årige glæde ved området, muligheden at bo midt i naturen og for på nært hold at observere dyre- og fugleliv. Ikke mindst var muligheden for at kunne gå hver eneste dag i Sønderskov vigtig.

Jeg er funktionsnedsat, som følge af alvorlig hypermobilitet især i hofter, lænd, ryg og nakke og har tidligere haft behov for hjemmehjælp. Jeg fik førtidspension tilkendt, fordi det danske sundhedssystem ingen behandling kun kunne tilbyde. I en periode havde jeg endvidere behov for hjemmehjælp. Det har jeg ved dygtige udenlandske lægers og fysioterapeuters hjælp gjort til skamme. Jeg er stadig i forsigtig fremgang, men vil have livslange udfordringer. Der betyder, at jeg ikke kan gå på trapper eller åbne tunge låger. Hvis forvaltningsplanerne for Ravnsholt og Sønderskov gennemføres som planlagt, og Sønderskov indhegnes, vil jeg ikke længere være i stand til at gå mine daglige ture i skoven, alene pga. den nødvendige udformning af indhegningen. Jeg kan ikke benytte de trapper eller åbne tunge låger der oftest anvendes i forbindelse med indhegninger. Disse er alt andet end handicapvenlige. Den daglige gåtur er for mig en kritisk del af min 2 timer lange min daglige træning. Jeg vil derfor blive nødt til at starte bilen for at komme ud i en anden skov. Dette kan næppe bidrage til et bedre miljø, klima eller biodiversitet.

Adgangsmuligheder fra Sønderskovvej

I dag har jeg fri adgang til Sønderskov fra Sønderskovvej, hvor to stier fører til skoven fra Sønderskovvej til åbningen i gærdet. Denne adgang via stierne til skovens vej er hævdbundne og omfattet af skolesti jf. afgørelse fra Allerød Kommune.

Naturstyrelsen hævder, at adgangen stadig opretholdes ved at der sikres låger mm til at komme igennem indhegningen. **Jeg vil gerne have oplyst, hvilke hensyn til handicappede og funktionsnedsatte er der indtænkt i planerne for indhegning?**

Derudover, ser Naturstyrelsen bort fra, at det ikke er trygt for almindelige borgere at færdes i en indhegning med kreaturer.

På Naturstyrelsens hjemmeside beskrives utrygheden således¹:

”Dyr i en indhegning har begrænsede muligheder for at flytte sig, og der kan derfor opstå farlige situationer for mennesker, der færdes i indhegningerne”.

Da der er tale om en relativ lille indhegning, der ikke lever op til Naturstyrelsens egne retningslinjer på minimum 100 ha, må risikoen for de farlige situationer der omtales være betragtelig højere.

På samme side, beskrives også at hundeluftere kan forvente at kreaturerne kan reagere på hunde og fremstå aggressive:

”Hold hunden i kort snor. Dyrene kan reagere på hunden og fremstå aggressive. Hold derfor hunden i meget kort snor og gå i en stor bue udenom dyrene — eller undlad at tage hunden med ind i indhegningen”.

Naturstyrelsen beskriver således selv, at der kan opstå farlige situationer for hundeluftere, og at man som hundelufter skal tage særlige forholdsregler. For mig vil det være nok til at jeg ikke kan lufte min hund i skoven. **Jeg vil gerne have oplyst, hvordan Naturstyrelsen vil sikre, at der ikke sker en direkte begrænsning af min adgang til skoven når jeg går med hund i snor, hvis den indhegnes og der udsættes kreaturer.**

¹ <https://naturstyrelsen.dk/regler-og-tilladelser/saadan-faerdes-du-i-indhegninger-med-dyr>

Endelig står der i færdselslovens §88, stk.1 står: *"Ingen må lade heste, kreaturer m.v. færdes på vej, uden at de er forsvarligt bevogtet"* og fortsætter *"Såfremt de ikke er tøjret, skal de være adskilt fra vej ved forsvarlig indhegning"*.

I færdselsloven defineres vej til også at omfatte "passage, sti eller lignende". Der kan ikke dispenseres fra loven med undtagelse i naturnationalparker jf. færdselslovens §88, stk.3.

Naturstyrelsen bedes på denne baggrund dokumentere, at den planlagte fulde indhegning rundt om Sønderskov, hvor der ikke er adskillelse med hegn på stierne gennem skoven mellem sti og kreaturer ikke er i strid med Færdselsloven. Dette forhold gælder naturligvis også den hævdbundne sti fra Sønderskovvej og op gennem skoven.

Såfremt det kan der er mulighed for at indgå i en dialog om udformningen af en revideret forvaltningsplan for Ravnsholt og Sønderskov, står jeg gerne til rådighed i forhold til ovennævnte områder.

Mvh
Pia Thorkilgaard
Sønderskovvej 13
3460 Birkerød

Høringspostkasse for forvaltningsplaner

Fra: Pia Thorkilgaard <piathorkilgaard@tutanota.com>
Sendt: 29. november 2024 11:49
Til: Høringspostkasse for forvaltningsplaner
Emne: Høringssvar til forvaltningsplanen for Ravnsholt og Sønderkov
Vedhæftede filer: Høringssvar 2024.pdf

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Hermed fremsendes mit høringssvar til forvaltningsplanen for Ravnsholt og Sønderkov

Mvh
Pia Thorkilgaard
Sønderkovvej 13,
3460 Birkerød

--

Sendt sikkert med Tuta. Få din egen krypterede, reklamefri e-mail.

Høringssvar til:

Offentlig høring af Naturstyrelsens Forvaltningsplaner for urørt skov i NST Midtsjælland herunder Rørvig, Vrangskov, Langesø Eng, Benløse Skov, Grevinge, Kongsøre og Stokkebjerg Skov.

Indsendt af Friluftsrådet Roskildes repræsentant i Skovbrugerrådet

Den 29.11.2024

Høringssvar

Friluftsrådet Roskilde repræsentant i Skovbrugerrådet vil gerne afgive nedenstående høringssvar til "Naturstyrelsens Forvaltningsplaner for urørt skov", jævnfør de digitale forvaltningsplaner på Naturstyrelsen hjemmeside.

Friluftsrådet Roskilde repræsentant i Skovbrugerrådet støtter som udgangspunkt intentionen om at omlægge skovdriften og forvaltningen af skovene så der sker en genopretning af naturen og hermed opretholdelse og udvikling af den generelt truede biodiversitet i den danske natur.

Friluftsrådet har udgivet positionspapir om vildere natur: 5 c - BILAG 1 - Revideret udkast til positionspapir om friluftsliv i vildere natur (friluftsradet.dk)

Vi har dog væsentlige forbehold og bekymringer for de relevante forvaltningsplaner der på grund af urørt skov og omfattende indhegninger og udsætning af store græssere medfører væsentlige begrænsninger for friluftslivet og den almene tilgængelighed i en af de berørte skove.

Vi er naturligvis kede af denne yderligere begrænsning for friluftslivet på baggrund af de nuværende forvaltningsplaner for Anneberg og Ulkerup og de få større offentlige skove i Odsherred og på Vestsjælland.

Rørvig Sandflugtsplantage

Det er positivt at man på Rørvig Sandflugtsplantage konkluderer følgende i forvaltningsplanen (kursiv):

" Sandflugtsplantagen er udlagt til friluftszone"

Forvaltningsplan forholder sig dermed til nuværende friluftsliv og tilgængelighed.

Det synes dog problematisk at man for nuværende ikke ved i hvilket omfang, der måske kommer indhegning og udsætning af græssere idet der i planen også beskrives under skovlysninger:

"Det kan ske ved tidvis rydning af opvækst og/eller målrettet afgræsning i mindre og midlertidige folde med egnede husdyr, f.eks. får. Græsning planlægges i så fald uden for sommerperioden og næppe på tværs af hovedstier. Disse indsatser fremgår ikke af kortet, eftersom det er dynamisk, hvor det skal være."

Det er meget vagt formuleret og åbner op for at områder kan indhegnes uden zonerings fremgår af forvaltningsplanen. Det bør være meget mere klart i planen hvor og i hvilket omfang NST kan lukke dele af skoven med indhegninger.

Kongsøre Skov

Kongsøre Skov har et meget mangfoldigt og omfangsrigt friluftsliv, som det også er beskrevet i forvaltningsplanen.

Udlægning af græsningsskov i over 40 % af skoven og udsætning af store græssere ser vi som en hindring for at skoven fremover kan anvendes til friluftsliv i samme grad som i dag.

Der er et stort antal lokale borgere og mange sæsonprægede sommerhusgæster der bader, vandrer, lufter hund, løber, cykler og rider i hele skoven.

Med de foreliggende forvaltningsplaner der indeholder over 40 % indhegning med store græssere bliver der ifølge vores opfattelse store begrænsninger for friluftslivets mangfoldighed i forhold til i dag.

Bekymringer for friluftslivet i Kongsøre Skov

De lovgivningsmæssige muligheder for friluftsliv skal fortsat være de samme i de udpegede skove. Da friluftsliv og naturbeskyttelse er sidestillede i naturbeskyttelsesloven er adgangsreglerne uændrede, og borgerne har i statens skove derfor fortsat uændret ret til at færdes til fods overalt døgnet rundt, at cykle på veje og stier, hvor man kan cykle med en almindelig cykel, og i al væsentlighed ride overalt med heste på stier og veje, i skovbunden m.v. Ligeledes må og skal man kunne benytte de faciliteter, som måtte være etableret.

Der er i forvaltningsplanerne, som biodiversitetsfremmende tiltag, projekteret med omfattende skovning af invasive træarter og veteranisering af mange træer, skabelse af dødt ved og genskabelse af den naturlige hydrologi med en del vådområder.

Vi er bekymrede når vi i forvaltningsplanen kan læse:

"Skovgræsning og reetablering af mere naturlige hydrologiske forhold i skovene er væsentlige virkemidler til at understøtte den fortsatte udvikling af en høj biodiversitet. Disse dynamikker bringes i spil i planområdet, hvor der vurderes at være et biologisk potentiale, som samtidig kan forenes med den generelle friluftsmæssige brug af skovene. Konkret betyder det, at der planlægges hydrologiindsatser i alle tre skove i det omfang, at centrale skovveje fortsat kan anvendes af publikum."

Vi konkluderer at forvaltningsplanerne generelt vil presse brugerne "ud at skoven" og ud på "centrale skovveje"

Kongsøre er særlig kendetegnet, ved et meget udbredt og tætmasket stibillede. Der er som nævnt markerede vandre og cykelruter i skoven, men det er især de mange meget små stier der kendetegner skoven.

De mange små stier skaber mulighed for at skovens brugere kan bevæge sig væk fra de centrale skovveje og markerede stier og komme helt tæt på skoven med særlige muligheder for naturoplevelser af flora og fauna. Småstinettet skaber endvidere unikke muligheder for fladefærdsel som f.eks. orienterings-, terræn- og motionsløb m.fl.

Vi er bekymrede for at det nuværende udbredte og tætmaskede småstinet vil blive lukket af væltede træer og flere vådområder, og at urørt skov dermed vil medføre mærkbare indskrænkninger i den frie adgang til skoven, der er af afgørende betydning for mange af de muligheder for naturoplevelser og aktiviteter, der i dag finder sted uden for de større skovveje og markerede stier.

Bekymringerne bygger vi på den igangværende etablering af urørt skov i Bidstrup Skov. Her oplever vi, at der fældes træer i store områder for at fjerne invasive arter og samtidig etablere mere dødt ved. Områderne ligger nu som uigennemtrængelige "Mikado spil" der blokerer gamle stiforløb og endda spærrer markerede stier.

Vi er ligeledes bekymrede for fladefærdsel uden for stierne vil blive indskrænket af indhegningernes omfang.

Bekymringer ved store græssere i Kongsøre

Græsning med store græssere giver udfordring for mennesker som ikke er trygge ved de store dyr. Man kan uforvarende risikere at komme meget tæt på græsserne i skoven, enten fordi dyrene står "gemt" i tættere skov eller hvis dyrene tager ophold på stier og veje.

Uanset forsigtighed fra friluftslivets udfoldelse, er det særlig vores frygt hvis dyrene forskrækkes eller bliver opildnet til at "bisse" på grund af dyrenes forvirring over mennesker der færdes inde i skoven.

Vi har mange eksempler fra friluftslivet på dårlige oplevelser med specielt heste og unge kvier der giver ubehagelige og potentielt farlige situationer. Særlig udsatte risikogrupper er børn, handicappede og ældre der ikke kan fjerne sig fra indhegningerne hurtigt nok.

Vi er forundrede, når vi i forvaltningsplanen kan læse (kursiv):

" For de skovgæster, der ikke ønsker at mødes med græssende dyr, skal det stadig være muligt at færdes i skoven, fx friholdes Grevinge og Stokkebjerg skovene helt for skovgræsning, og i Kongsøre bliver det fortsat muligt at gå i skoven uden for områderne med skovgræsning."

Vi konstaterer at det nuværende friluftsliv især for ryttere, hundeluftere, børn og børnehaver, ældre, handicappede og andre skovgæster der ikke er trygge ved store græssere presses ud af vores fælles skove og personpresset i den resterende halvdel af Kongsøre samt i de nærmeste skove vil øges. Det er især uacceptabelt for de lokale brugere, at de skal presses væk fra deres lokale skov og følger ikke de lovgivningsmæssige muligheder for friluftsliv.

Vi konstaterer at intensionerne i afsnittet "Plan – Friluftsliv" i virkeligheden modarbejdes af forvaltningsplanens biodiversitetsfremmende tiltag.

Anbefalinger til Kongsøre og forvaltning generelt

Vi anbefaler at Naturstyrelsen genovervejer den drastiske og uhørte store inddragelse af 40 % til græsningsskov. Vi anbefaler man respekterer de mange lokale borgere og de mange sommerhusgæster der er i risikogrupperne.

Vi anbefaler på baggrund af ovenstående beskrevet bekymringer ved store græssere at Naturstyrelsen snarest foretager konsekvensvurderinger for friluftslivet i indhegninger med store græssere. Der savnes endvidere et sted i Naturstyrelsen hvor man kan nemt kan indberette negative oplevelser og nær ved ulykker. Styrelsen bør opbygge en vidensbank om hændelser der er frit og offentligt tilgængelig. Som det er nu ved vi reelt ikke hvor og hvor mange negative hændelser der er i mødet mellem skovgæster og store græssere.

Vi anbefaler at Naturstyrelsen i forvaltningsplanerne vælger hjorte, fåre- og gederacer som græssere, da de i mindre grad giver risiko for utryghed og fare. Får og geder holder sig normalt i ro og er mindre skræmmende for de fleste.

Det er uanset de forstillede gavnlige virkninger på biodiversiteten for arter der trives i lysåbne skove, en voldsom indskrænkning af det jf. skovloven som statens skove også skal tilbyde, nemlig muligheder for friluftsliv og fri tilgængelighed for alle borgere.

Vi opfordrer til, på baggrund af vores bekymringer, at Naturstyrelsen i forvaltningsplanerne ved fældning og etablering af dødt ved indarbejder, at det særlige udbredte og fintmaskede småstinet opretholdes, erstattes eller omlægges. Vi opfordrer endvidere til at fældede træer ikke danner store uigennemtrængelige områder der forhindrer fladefærdsel uden for stierne.

De danske statsskove er med udbredt naturnær skovdrift gennem mange år de bedste og mest biodiverse skove i Danmark. Vi vil derfor generelt anbefale Naturstyrelsen at sætte planerne for inddragelse af store dele af de danske statsskove til skovgræsning på hold indtil der foreligger forskningsresultater fra Naturnationalparkerne der kan underbygge og skabe dividens for forskere og biologers forestillinger om skovgræsnings påvirkning af vores bedste biodiverse skove.

Der er jo den risiko at vi ikke opnår en bedre og større biodiversitet i forhold til nu, men kun at vi opnår en anden form for biodiversitet, der trives i lysåbne skove.

Vrangeskov, Langesø Eng, Benløse Skov, Grevinge og Stokkebjerg Skov.

Forvaltningsplanerne til urørt skov i disse skove ser vi ikke yderligere hindrer muligheder for nuværende friluftsliv.

Forslag til dialog

Vi forslår at Naturstyrelsen inviterer til dialogmøder om forvaltningsplanens detaljer med de lokale borgere, sport- og fritidsorganisationer i lighed med de oprindelige nu nedlagte projektgrupper i forbindelse med udformning af forvaltningsplaner for Naturnationalparkerne.

Dialogmøder og mulighed for indflydelse på forvaltning af vores fælles eje, den danske statsskov, vil danne almen anerkendelse af det nødvendige forvaltningsskift og ejerskab for brugerne, hvad enten de opretholder deres nuværende friluftsliv eller oplever indskrænkninger som den urørte skov og indhegninger vil medføre.

Claus Skovsø Petersen

Repræsentant for Friluftsrådet Roskilde i Skovbrugerrådet.

Høringspostkasse for forvaltningsplaner

Fra: Claus Skovsø Petersen (VLA) <csp@vla.dk>
Sendt: 29. november 2024 12:53
Til: Høringspostkasse for forvaltningsplaner
Cc: Lisbeth Hansen; Elisabeth Sthur; Lone Aalekjær; Thomas Gyalokay
Emne: Høringer omkring forvaltningsplaner for urørt skov, 29.11.2024
Vedhæftede filer: Høringssvar 29.11.24 Friluftsrådet.pdf

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Til Naturstyrelsen.

Hermed vedhæftet høringssvar fra Friluftsrådet i Roskilde på baggrund af udsendte forvaltningsplaner.

Høringssvaret vedrører:
Naturstyrelsens Forvaltningsplaner for urørt skov i Odsherred Skovdistrikt herunder
Rørvig, Vrangskov, Langesø Eng, Benløse Skov, Grevinge, Kongsøre og Stokkebjerg Skov.

Venlig hilsen

CLAUS SKOVSØ PETERSEN

Repræsentant for Friluftsrådet Roskilde i Skovbrugerrådet.

Høringspostkasse for forvaltningsplaner

Fra: Martin Tinning <martintinning@hotmail.com>
Sendt: 29. november 2024 13:21
Til: Høringspostkasse for forvaltningsplaner
Emne: Høringssvar og indsigelser til forvaltningsplaner for Sønderkov, Allerød kommune fra Grundejerforeningen Sønderkovvej
Vedhæftede filer: Indsigelser Forvaltningsplaner Sønderkov.pdf; Underskriftindsamling - Nej til indhegning og kreaturer i Sønderkov og Ravnsholt skov.pdf

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Til Naturstyrelsen

Hermed fremsendes høringssvar fra Grundejerforeningen Sønderkovvej, hvor adskillige lodsejere er direkte naboer med skel til Sønderkov.

Vi er forundret over, at vi ikke direkte er blevet gjort opmærksom og medtaget i en dialog om forvaltningsplaner inden udarbejdelse, idet planerne er så indgribende for vores lokalsamfund.

Sammen med høringssvaret med indsigelser fremsendes underskriftindsamling mod Naturstyrelsens planer om indhegninger og udsættelse af kreaturer i Sønderkov og Ravnsholt, som vi grundet de ringe græsmængder er uegnet til formålet og de planlagte indhegninger vil være alt for indgribende for den nuværende sammenhængende færdsel i området mellem de små lokalsamfund omkring skoven. At man tilmed hegner en skolesti ind er helt uforståeligt. Endelig er omfanget af fældninger helt uacceptable og ubegrundede.

Underskriftindsamlingen har på 3 uger samlet 601 underskrifter mod Naturstyrelsens planer og vil fortsætte efter høringsfristens udløb.

Vi ønsker også mere plads til Naturen, skov der kan modvirke klimaforandringer og skabe mere biodiversitet. Det mener vi ikke at Naturstyrelsen forvaltningsplaner for Sønderkov lever op til.

På grundejerforeningens vegne

Martin Tinning
Sønderkovvej 14
3460 Birkerød

Naturstyrelsen
Gjøddingård, Førstballevej 2
7183 Randbøl

Sønderskov d. 29. november 2024

**Høringssvar fra "Grundejerforeningen Sønderskovvej"
til forvaltningsplanen for Ravnholt, der tillige omfatter Sønderskov**

Tak for muligheden for at indgive høringssvar

Baggrund

Grundejerforeningen Sønderskovvej fremsender hermed vores høringssvar og indsigelser til Naturstyrelsens i høring udsendte forvaltningsplan for Ravnholt med en høringsfrist d. 29. november 2024.

Sønderskov er en del af forvaltningsplanen for Ravnholt, og vi blev i Grundejerforeningen Sønderskovvej ultimo oktober ved en tilfældighed opmærksom på de i høring udsendte forvaltningsplaner. De fleste borgere i området var meget overraskede over planerne. Det blev derfor aftalt, at der med kort frist skulle indkaldes til et borgermøde med deltagelse fra Naturstyrelsen.

Borgermødet blev afholdt d. 5. november 2024 med deltagelse af 35 borgere, som bl.a. repræsenterede Bregnerød Borgerforening, Kattehalebeboerne, Sønderskov grundejerforening m.fl. og deltagelse af 2 medarbejdere fra Naturstyrelsen, der skal have stor tak for deres deltagelse. Borgermødets deltagere opfordrede til, at der blev kommunikeret bredt ud om planerne og igangsat en underskriftindsamling.

Sammen med dette høringssvar vedlægges 601 underskrifter imod indhegninger og udsættelse af kreaturer i Sønderskov og Ravnholt skov (Lerbjerget) (omfattet af forvaltningsplanen for Ravnholt). De foreløbig 601 underskrifter er indsamlet på kun 3 uger og vil fortsat indsamle underskrifter efter høringsfristen d. 29. november.

Underskriftindsamlingens tekst er som følger:

Naturstyrelsens plan for forvaltning af de to små skove i Kattehale og Sønderskov indebærer indhegning af skovene og udsætning af 2-4 stk. kvæg. Dyrene skal tilses dagligt, og der skal bruges betydelige ressourcer til hegning, porte, låger, vandforsyning, riste og tilsyn.

Indhegningen og udsætningen af kvæg vil medføre betydelige gener for skovens mange brugere, der ikke længere trygt vil kunne færdes på stierne i skovene, en eksisterende sikker skolevej gennem skoven vil blive omfattet af det indhegnede område.

Generel bekymring for Naturstyrelsens forvaltningsplaner

Naturstyrelsen har på baggrund af natur- og biodiversitetspakken af december 2020, udpeget urørte skove og lavet retningslinjer for forvaltningen af skovene i 2022. Der er efterfølgende nedsat både Klimaråd og Biodiversitetsråd, som bør deltage i revidering af Naturstyrelsens retningslinjer med deres respektive ekspertise. Ekspertyper fra universiteter, såvel biodiversitets, klima- og skoveksperter (ref. Skovbogen) udtrykker tvivl om værdien af Naturstyrelsens genopretningsprojekter og kan ikke se, om de overhovedet bidrager til øget biodiversitet (se referencer). Flere eksperter udtrykker bekymring for, at styrelsen risikerer at ødelægge væsentlig biodiversitet og skovenes evne til at modvirke klimaforandringer ved at gennemføre den forvaltningsstrategi, som Naturstyrelsen vil implementere. Vi er bekymrede, fordi disse forvaltningsplaner ensidigt beskriver biodiversitets problematikker og glemmer den sammenhæng disse planer bør have med alle dele af samfundets aspekter lige fra kultur, historie, samfundsøkonomi, fritid mv. og en rimelig afbalancering af fordele og ulemper for det lokale samfund og for samfundet som helhed.

Erik Buchwald, pH ED i biodiversitet beskriver d. 20. november i "baggrundsnotat om EU - rapporter om Natura 2000"¹, Erik Buchwald skriver, *"at Danmarks siden 2013 har fortolket EU direktivet forkert og har gennemført en over implementering. Det betød at de danske skove skulle være nærmest bedre end urskove for at kunne vurderes gunstige - stik imod EU's vejledninger for hvordan direktivet skulle forstås."*

*"Overimplementering medførte at alle danske skov - både 2013 og 2019 blev rapporteret i ugunstig status i modsætning til i 2007. Det har i årene efter 2013 medvirket til **kostbar og uhensigtsmæssigt politiske beslutninger** med hensyn til Danmarks skove **herunder at cirka 70.000 ha statsskove og plantager er besluttet lagt ud som urørt skov**, Selvom EU's vejledninger anfører, at urørt skov navnlig er relevant "for urskove med en høj grad af naturlighed" situation og selvom forskningen har analyseret sig frem til at et langt mindre areal urørt statsskov er relevant for biodiversiteten."*

Erik Buchwald peger på at ændringen af vurderingen af skovene skete i forbindelse med at det er DCE (National Center for miljø og energi) overtog opgaven. Erik Buchwald afslutter notatet med *"Resultatet af dette er at befolkningen og politikere fortsat får det indtryk, at de danske skove har det naturmæssig slemt og måske ligefrem, at de har det værre end i 1994 - selvom det modsatte er tilfældet. **Dyre og dårlige prioriteringer og beslutninger kan blive resultatet.**"*

Naturstyrelsen og det politiske flertal bag urørt skov bør kraftigt overveje at udsætte yderligere implementering af urørt skov og i stedet bruge ressourcerne på, at udarbejde en samlet helhedsplan for de danske skove i et tæt samspil med skovrejsningerne i Grøn trepart. Det fortjener klimaet, biodiversiteten og naturen generelt i Danmark.

Siden borgermødet har vi haft små 3 uger til at sætte os nærmere ind i forvaltningsplanerne og mange forhold er blevet afdækket og vil blive uddybet efterfølgende.

¹ https://acrobat.adobe.com/id/urn:aaid:sc:EU:9bc9f2e7-9425-47d1-82c5-abb003d2ac2f?fbclid=IwY2xjawG2U8RleHRuA2FlbQlXMAABHWJoF7p4NXFF-ZhnBuj28FC1w9aTjBRen32IxD5AkpmTbX9rXwBfYRO7Q_aem_4tfoGWwtBqXsxoge3Mi2kw&viewer%21megaV erb=group-discover

I høringsvaret forholder vi os primært til Sønderskov, men nogle af forholdene kan tilsvarende gælde for Ravnsholt skov.

Fantastisk område

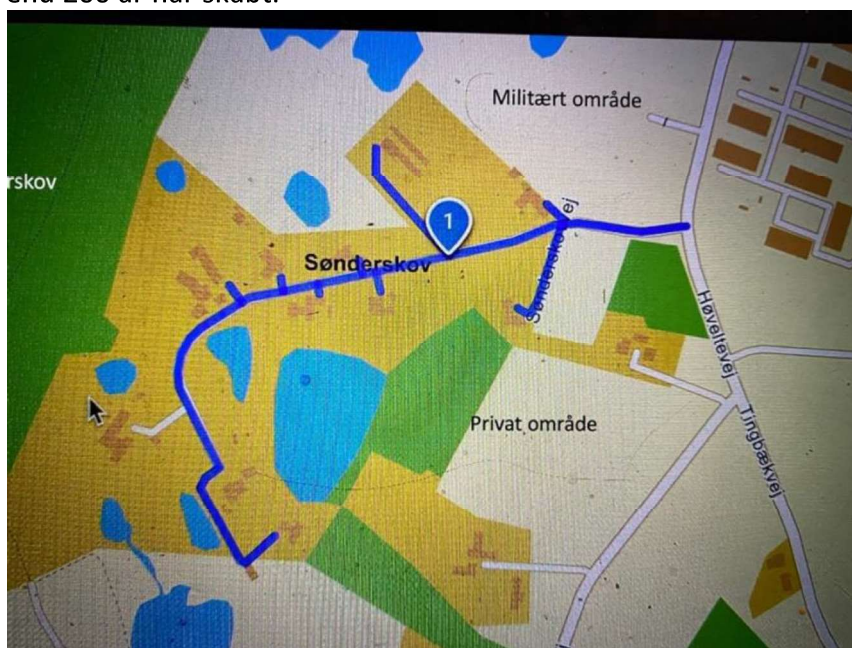
Vi beboere har bosat os i området grundet vores glæde ved de mangfoldige naturomgivelser vi dagligt har glæden af i Sønderskoven. I forsommeren og hen over sommeren mødes vi med et lydtæppe af fuglestemmer fra skoven. Vi glædes over at kunne følge årets gang med de sneklædte træer, lysegrønne forårgrene, det spirende tæppe af anemoner, sommerens store kroner og efterårets fantastiske farver. Med Naturstyrelsens forvaltningsplaner er meget af dette truet.

Alle ovenstående billeder viser det skov, som Naturstyrelsen vil afdrifte set fra matrikel på Sønderskovvej.

Grundet vores beliggenhed i læ af skoven for Hillerødmotorvejens støj, så er her usædvanligt roligt trods nærheden til Hovedstaden. Vores vej er lukket, og vores eneste udgange fra området er vores nuværende adgang til skoven eller den stærkt trafikerede og trafikfarlige Høveltevej. De fleste af os har hunde og flere har også heste, der nyder den direkte adgang til skoven. Gennem generationer har børnene fra området cyklet den trafiksikre vej gennem Sønderskov til skole.

Vi elsker vores natur – der er derfor vi har bosat os her. Vi bakker helt op om urørt skov, men ikke de fremlagte forvaltningsplaner for samme i Sønderskov, der kan risikere at ødelægge den urørte skov, som mere end 200 år har skabt.

Fantastisk skov

Sønderskov er en fantastisk skov, hvilket Naturstyrelsens egen beskrivelse² også afspejler:

"Den lille Sønderskov, der ligger nogle hundrede meter øst for Ravnsholt, er en rigtig perle – en minikopi af typisk østsjællandsk natur. Her er ikke så mange aktiviteter, men masser af fred og ro og spændende naturoplevelser. Du kan fx følge det gamle tipvognsspor fra dengang, der blev gravet ler til tegl i skoven. Sporet går helt lige gennem skoven fra nord til syd. Hist og her kan du se de gamle sveller.

I de senere år er der genskabt et moseområde midt i skoven, så en stor del af den midterste og sydlige del af Sønderskov i dag består af sø-, sump- og moseområder til glæde for såvel dyre- som plantelivet.

En af de store oplevelser er at se de gule iris, når de i juni blomstrer i tusindvis i kanten af mosen. Men der er også mange andre planter som fx kærmysse og kæruld.

Der er ualmindeligt mange rådyr i Sønderskov. De er vigtige for at holde væksten nede i de åbne vådområder."

Til den beskrivelse kan vi supplere med, at skoven har et rigt udvalg af forskellige træsorter trods det begrænsede areal på 46 ha. I Sønderskov findes mere end 100 arter på Rødlisten over truede arter i Danmark og mere end 135 fredede arter findes ligeledes i den lille skov³. Ifølge Dansk Ornitologisk Forenings database er der observeret mere end 100 forskellige fuglearter i Sønderskov. I skoven yngler mange fugle bl.a. Ravn, Isfugl, Duehøg, Musvåge, Hvepsevåge, Spurvehøg, Svaleklire, Sortspætte, Lille Flagspætte og ugler for blot at nævne nogle. Skovbunden er fyldt med gammel ved fra faldne træer.

Naturstyrelsens og ovennævnte beskrivelse underbygger, at der er en meget stor og eksisterende naturligt udviklet urørt biodiversitet, som vi nødtigt ser indhegnet og udsat for forsøg med kvægudsætning.

Indsigelser

For at lette Naturstyrelsens arbejde, har vi valgt at strukturere vores indsigelser på samme måde som Naturstyrelsen opbyggede høringsnotatet fra høringsrunden i foråret 2024. Vi indleder dog med et nyt afsnit, der omhandler nabohensyn.

Nabohensyn

Vi finder det dybt kritisabelt, at vi som direkte naboer, som lodsejere med skel direkte op til Sønderskov, ved en tilfældighed skal blive opmærksomme på Naturstyrelsens omfattende og for os ødelæggende forvaltningsplaner. Det er muligt, at vi ikke lovgivningsmæssigt skal pligthøres. Men det ville klæde Naturstyrelsen, at sikre det sker.

Vi er af den klare opfattelse, at Naturstyrelsen skulle have inddraget os væsentligt tidligere i forvaltningsplanerne, så kunne mange af de i dette høringssvar efterfølgende indsigelser formodentlig være undgået.

² <https://naturstyrelsen.dk/find-et-naturomraade/naturguider/hovedstaden-og-nordsjaelland/ravnsholt-og-soenderskov/oplevelser>

³ <https://naturdata.miljoeportal.dk/speciesSearch>

Nabohensyn er stort set fraværende i Naturstyrelsens overordnede retningslinjer for forvaltning af urørt skov. Vi har kun kunne finde noget der tenderer nabohensyn under **hydrologi**. Generelt savner vi at der indskrives en pligt til at forholde sig til konsekvenser for naboer, når forvaltningsplanerne udarbejdes, og at der i den sammenhæng er pligt til dialog og hvor der i størst muligt omfang tages hensyn til naboernes synspunkter. Det burde være obligatorisk ved **hegninger**, der kan have væsentlig betydning for tilgængelighed og adgangsforhold. Valg af **græsning med store græssere**, som reelt afskærer naboerne for deres frie adgang til skoven. **Fældninger**, kan have væsentlig konsekvenser for naboer, indsyn til naboer, visuelt udsyn fra naboerne, støjforhold mm. **Dyreliv** ofte har vi daglige brugere af skoven et større kendskab til skovens dyreliv end Naturstyrelsens medarbejdere umiddelbart sidder med.

Reelt kunne disse forvaltningsplaner være kommet igennem høringen uden at nogle af skovens naboer havde haft mulighed for at gøre indsigelser.

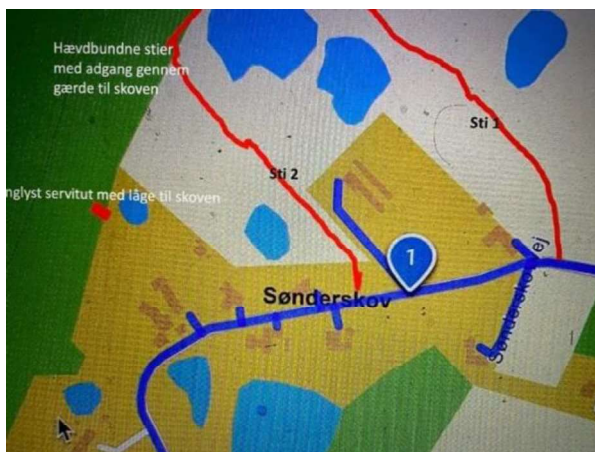
Adgangsmuligheder/Tilgængelighed

I plangrundlaget fra Naturstyrelsen er beskrevet mulighederne for brug af urørt skov, og der står bl.a.:

"De lovgivningsmæssige muligheder for udøvelse af friluftsliv vil fortsat være de samme i urørt skov. Borgerne har i statens skove fortsat uændret ret til at færdes til fods overalt døgnet rundt, at cykle på veje og stier, hvor man kan cykle med en almindelig cykel, og ridning er tilladt som tidligere." "Naturstyrelsen skal overordnet fortsat arbejde for at give befolkningen adgang til at færdes og opholde sig i naturen, samt forbedre mulighederne for friluftslivet og varetage formidling og information om arealernes værdier." "Ravnsholt og Sønderskov skal fortsat være et aktiv for friluftslivet både lokalt og regionalt. Eksisterende officielle stiforbindelser vil fortsat blive prioriteret, og der er fortsat et mål, at besøgende kan færdes i skoven".

Adgangsmuligheder fra Sønderskovvej

I dag har vi beboere i Grundejerforeningen en fri adgang til Sønderskov fra Sønderskovvej, hvor to stier fører til skoven fra Sønderskovvej til åbningen i gærdet. Denne adgang til skoven har været anvendt i over 100 år. Se nedenstående kort.

Stierne er hævdbundne og omfattet af skolesti jf. afgørelse fra Allerød Kommune.

Sti 1 anvendes primært af borgere fra Høveltevej, Tingbækvej og Bregnerød som adgang til skoven eller cykelsti for børn og unge, der skal i skole eller til aktiviteter i Allerød og Blivstrød/Farum.

Sti nr. 2 bruges primært af beboerne på Sønderskovvej.

Endelig er der tinglyst servitut på låge og adgang til Sønderskov fra Sønderskovvej nr. 14.

Sønderskov bruges dagligt af næsten alle beboere på vejen til en tur med hunden, ridetur eller en god tur de 2 km rundt i skoven.

Naturstyrelsen hævder, at adgangen stadig opretholdes ved at der sikres låger mm til at komme igennem indhegningen.

Naturstyrelsen negligerer dermed, at mange ikke er trygge ved at gå, cykle, løbe eller ride i indhegning med kreaturer.

På Naturstyrelsens hjemmeside beskrives det således⁴:

”Dyr i en indhegning har begrænsede muligheder for at flytte sig, og der kan derfor opstå farlige situationer for mennesker, der færdes i indhegningerne”.

I forhold til at gå med hund står der på samme side:

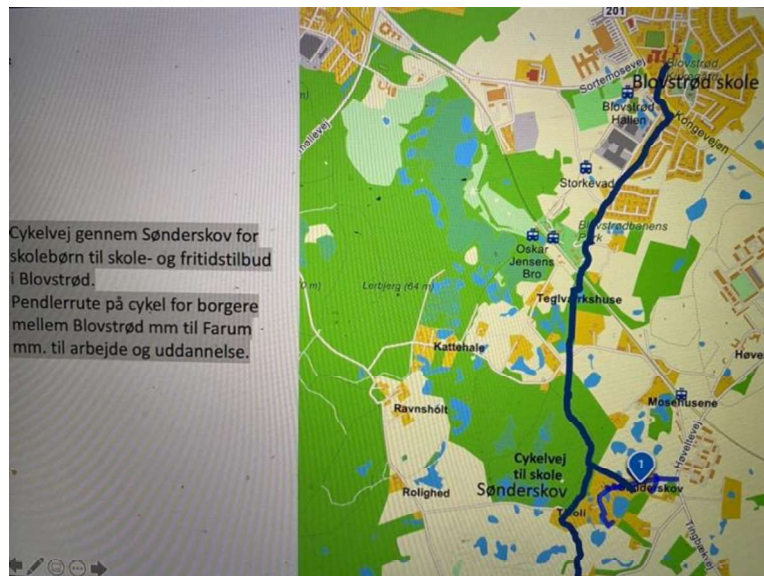
”Hold hunden i kort snor. Dyrene kan reagere på hunden og fremstå aggressive. Hold derfor hunden i meget kort snor og gå i en stor bue udenom dyrene — eller undlad at tage hunden med ind i indhegningen”.

Naturstyrelsen beskriver således selv, at der kan opstå farlige situationer, og at man som hundelufter skal tage særlige forholdsregler. Hertil bør iagttages, at forældre med børn påtager sig et stort ansvar ved at lade sine børn cykle eller gå gennem skoven uledsaget, hvis Naturstyrelsens planer realiseres. Der er således tale om **en direkte begrænsning i adgangen til skoven, hvis den indhegnes og der udsættes kreaturer.**

Flere af beboerne i dette område har haft farlige oplevelser med de udsatte kreaturer i Kattehale mose.

Vi finder begrænsningen i adgangen særligt skærpet, idet skolebørns eneste alternativ vil være at cykle ad den trafikerede og trafikfarlige Høveltevej.

⁴ <https://naturstyrelsen.dk/regler-og-tilladelser/saadan-faerdes-du-i-indhegninger-med-dyr>

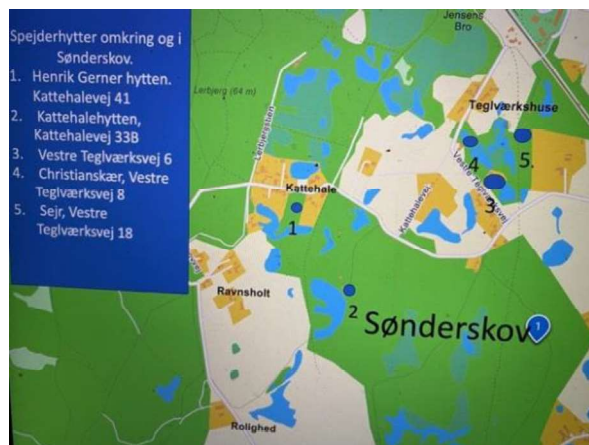
80% af beboerne i området har hund og benytter Sønderskov som lufter og transportvej til hosliggende arealer, og her er Høveltevej ikke et alternativ, hvorfor det sandsynligvis vil betyde, at bilen vil blive startet 2-3 gange dagligt og kørt de knap 3 km, der nu vil være til nærmeste skov uden kreaturer. Dette vil naturligvis også være gældende for mange andre end beboerne i vores grundejerforening.

Naturstyrelsen lever således ikke op til forpligtigelsen om fortsat at sikre og skabe plads til friluftslivet, men vil tværtimod reducere adgange i strid med plangrundlaget, herunder også regulativerne for de EU udpegede Natura 2000 områder.

Spejderhytter tæt på Sønderskov

Indenfor en afstand på 300 m fra Sønderskov ligger 5 spejderhytter (heraf den ene i Sønderskov), der dels bruges af spejderne/FDF, hvor aktiviteter i Sønderskov oftest er en del af programmet i forbindelse med ophold i hytterne. Med den fulde indhegning og udsættelse af kreaturer i Sønderskov, vil disse nuværende aktiviteter formodentlig blive væsentlig begrænset, grundet indhegning og spejderledernes ansvarspådragelse i forbindelse med aktivitet i skoven.

Hytterne er netop placeret tæt på skoven grundet de attraktive lærings- og naturoplevelser for børn og unge. Børnene og de unge tilbydes alternative læringsmetoder og samfundsforståelse via sunde spejderaktiviteter i skoven og områdets øvrige natur.

Stierne gennem Sønderskov

Det er med forundring, at vi har læst Naturstyrelsens beskrivelse af Sønderskov i forvaltningsplanen for Sønderskov og Ravnholt skov. Den må være udarbejdet af nogle, der ikke som os kommer dagligt i skoven. Der står følgende:

"Efter nordsjællandsk målestok ligger Sønderskov isoleret uden direkte nærhed til overordnede veje eller tættere bymæssig bebyggelse. Derfor er publikums brug begrænset til gå- eller joggingture fra skovens nærmeste naboer på Kattehalevej".

Til Naturstyrelsen orientering, så er der de seneste år etableret et omfattende boligområde med næsten 400 boliger på den modsatte side af jernbanen omkring 1 -1,5 km fra Sønderskov ad trachesporet. Disse beboere har i høj grad fundet vejen til Sønderskov.

Stierne gennem Sønderskov spiller en væsentlig rolle som forbindelsesvej mellem de forskellige lokaliteter fra Farum/Stavnsholt/Bregnerød til Kattehale/Blovstrød/Allerød. Stierne gennem Sønderskov afkorter cykelturen i forhold til anvendelsen af de trafikrede veje, hvorfor de anvendes af mange pendlere til og fra hjem-arbejde/uddannelse.

Der er ca. 70-80 heste opstaldede indenfor en afstand af 1 km fra Sønderskov, hvor Sønderskov bruges til den lille ridetur og som gennemgangsskov til de længere ture. En undersøgelse fra Dansk Islandshesteforening fra foråret 2024 viser at 71% af de adspurgte i undersøgelsen angiver fritgående kvæg og heste som en af de væsentligste barrierer, som kan afholde dem fra at ride i naturen. Dansk Islandshesteforening, Dansk Ride Forbund og Ridespor-Danmark har netop afsluttet en tilsvarende undersøgelse, hvor resultatet, dog endnu ikke foreligger.

For de lokale cykelklubber og cykelmotionister er turen gennem Sønderskov en ofte foretrukket rute. Det samme gælder for de lokale løbeklubber og motionsløbere i området.

Der går to officielle vandreruter gennem skoven; "Pilgrimsruten"⁵ og "Nordsjællandsruten E6"⁶. Endvidere går Oltidsstien⁷ ad den nordlige sti gennem Sønderskov.

⁵ <https://santiagopilgrimme.dk/pilgrimsruter/hilleroed-ballerup-14-10-14-km/>

⁶ <https://dvl.dk/nordsjaelland/om-vandreturene/nordsjaellandssruten-helsingoer-til-roskilde/>

⁷ <http://www.oltidsstier.dk/tegl/>

Der er således ved en hegning om hele Sønderskov tale om en væsentlig begrænsning i den frie adgang til at passere ad disse centrale stier i lokalområdet.

Naturstyrelsen skal dokumentere lovligheden i "afspærringen" af disse stier.

I forbindelse med Covid-19 fik mange fra Hovedstadsområdet en stor og forståelig trang til at komme ud i naturen. I den forbindelse opstod der megen trafik på sti 2 fra Sønderskovvej til indgangen til Sønderskov. Sti 2 går gennem en privat matrikel. Så matrikelejereren valgte at sætte en låge op på tværs af vejen, idet særligt mountainbikere kørte stærkt igennem den private matrikel tæt på deres bolig.

Allerød Kommune gav dog matrikelejereren påbud om at fjerne lågen, idet der var vundet hævde på adgangen og stien var registreret som skolesti. Det er samme sti, der fortsætter gennem Sønderskov, hvorfor samme regler naturligvis er gældende her.

I færdselslovens §88, stk.1 står: *"Ingen må lade heste, kreaturer m.v. færdes på vej, uden at de er forsvarligt bevogtet"* og fortsætter *"Såfremt de ikke er tøjret, skal de være adskilt fra vej ved forsvarlig indhegning"*.

I færdselsloven defineres vej til også at omfatte "passage, sti eller lignende". Der kan ikke dispenseres fra loven med undtagelse i naturnationalparker jf. færdselslovens §88, stk.3.

Naturstyrelsen bedes på denne baggrund dokumentere, at den planlagte fulde indhegning rundt om Sønderskov, hvor der ikke er adskillelse med hegn på stierne gennem skoven mellem sti og kreaturer ikke er i strid med Færdselsloven. Dette forhold gælder naturligvis også stier fra tinglyst låge og den hævd bundne sti fra Sønderskovvej og op gennem skoven.

Naturstyrelsens forvaltningsgrundlag bygger på intentionen om et øget friluftsliv i urørte skove. Det er vanskeligt at se, at dette fremmes med de planlagte indhegninger.

Biodiversitet

Der er behov for at øge biodiversiteten i Danmark. Ligesom vi har store udfordringer med hastigt nok at begrænse klimaforandringerne. Det er derfor også vigtigt, at de indsatser, der igangsættes, er der, hvor man får mest for pengene, og hvor der er gode forudsætninger for at opnå de ønskede resultater samt hvor der opnås en balance i forhold til biodiversitetens omkostninger.

Høj biodiversitet

Som beskrevet i den indledende beskrivelse af Sønderskov, så har skoven allerede i dag en høj biodiversitet.

Desværre findes der ingen fast formel for, hvordan der skabes biodiversitet. Både i Biodiversitetsrådets rapport og anbefalinger og i den seneste rapport fra Københavns Universitet "Mere, bedre og større natur i Danmark" peges der på, at hvis der skal opnås større biodiversitet i Danmark, så skal der arbejdes efter at skabe større sammenhængende naturområder på minimum 1000 ha og helst 5000 ha. Her falder Sønderskov helt ved siden af med sine blot 46 ha, som i øvrigt er mindre end halvdelen af Naturstyrelsens egne minimums tilstræbelser på mindst 100 ha.

Sønderskov er en "ø"

Sønderskov er meget isoleret i forhold til tilstødende naturområder, idet skoven er omgivet af marker og bebyggelse. Set ud fra et biodiversitets-synspunkt er dette ikke optimalt – det giver et dårligere udgangspunkt i forhold til spredningskorridorer til andre naturområder. Her taler vi om effektive spredningskorridorer som dyrene kan "æde sig igennem".

Med den fantastiske aftale om "Grøn trepartsaftale"⁸, så er der for alvor skabt mulighed for at kunne arbejde med gennemtænkte og sammenhængende planer.

Vi kan derfor ikke forstå, hvorfor Naturstyrelsen vælger at haste disse små, sparsomme, usikre og dyre tiltag igennem, i stedet for at følge anbefalingerne og indarbejde det i en større sammenhængende plan. Områderne er udlagt til urørt skov, men implementering af forhastede forvaltningsplaner virker ikke gennemtænkt.

Udpegning af Sønderskov til græsning

Vi anerkender, at græsning i nogle tilfælde kan understøtte en øget biodiversitet, hvor der er aftagende biodiversitet, men i mindre områder som Sønderskov, er der risiko for at biodiversiteten reduceres grundet overgræsning. Afgræsning kan også medføre at den danske naturlige afgræsningsarter fortrænges, dette gælder rå og dådyr, samt græssende transitfugle, som f.eks. gæs.

Naturstyrelsen udvælger skov til græsning på baggrund af Ph.d-projektet "*Analysis and prioritization of future efforts for Danish biodiversity – with particular regard to Nature Agency lands*"⁹, der afdækker kendte forekomster af truede arter sammenstillet og analyseret i forhold til bl.a. arternes præferencer i relation til levesteder og driftstyper. På baggrunde af dette har Naturstyrelsen opbygget nedenstående pointscore:

⁸ <https://mim.dk/kampagner/groen-trepart>

⁹ <https://eng.naturstyrelsen.dk/media/1clmjrpm/analysis-and-prioritization-of-future-efforts-for-danish-biodiversity.pdf>

Pointscore for skovens græsningsbehov:

- Andel lyselskende arter af de truede arter (point 3: 90-100%, 2: 75-89%, 1: 50-74%)
- Andel lyselskende truede arter (point 4: >100 arter; 3: 55-99 arter, 2: 25-54 arter, 1: 1-24 arter).
- Omfang af hidtidig græsning (point 3: Græsset; 2: delvist græsset; 1: præg af tidligere græsning).
- Gamle ege, som kan gavnes af græsning (point 3: mange; 2: nogen; 1: få)

Med udgangspunkt i dette vurderer Naturstyrelsen, at scorer med 8 eller mere er biologisk oplagt¹⁰ til græsning, mens det er mindre oplagt ved score på 5 eller under. Omfang af græsning og gamle ege virker dog som lidt "synsnings" baserede indikatorer. Det kan undre, at faktorer som arealets størrelse og reel adgang til græs ikke indgår som scorer, når man ved, hvor fatal overgræsning er for biodiversiteten.

Naturstyrelsen bedes oplyse, hvorfor Naturstyrelsen ikke i vurderingen af egnede områder til græsning lader arealets størrelse og adgang til græs indgå som scoringsindikatorer.

Af oversigten fra bilag 2 "Overordnede retningslinjer for forvaltning af urørt skov" opdateret 2022 fremgår Sønderkov ikke¹¹. Vi er således ikke bekendt med Naturstyrelsens vurderede score for Sønderkov, men antager, at den er høj udfra de valgte kriterier, men primært bundet til skovens i forvejen høje biodiversitet.

Når vi anfægter scoringssystemet, så bygger det bl.a. på Erik Buchwalds og Jacob Heilmann-Clausen "Muligheder på Naturstyrelsens arealer for bedre opfyldelse af 2020-mål for truede arter", hvor der i afsnit 8.3 er beskrevet græsning som metode til at opnå en forøget biodiversitet.

Her står bl.a. "Ekstensiv græsning er en meget vigtig indsats, og bør så vidt muligt baseres på at genskabe naturlige dynamikker og funktioner af græsning, men især **hvis arealerne er små, kan det være vanskeligt at gennemføre i praksis**", og "Der er for mange eksempler på lokal uddøen som følge af for hård græsning".

Christian Damgaard m.fl. har påvist, at overgræsning mange steder har været med til at begrænse biodiversiteten.

Når vi læser rapporten "*Spatio-temporal modelling of the effect of environmental and land-use factors on species-rich calcareous grasslands*"¹², så tyder det på, at en ikke styret græsning med en overgræsning kan resultere i en reduceret biodiversitet.

Adgangen til græs og væksten vil variere voldsomt i løbet af året, ligesom jordbundsforholdene er afgørende, hvorfor græstrykket bør tilpasses i forhold til årstid og sted. For at opnå den forventede øgede biodiversitet, så forudsætter det således en meget omfattende løbende

¹⁰ dvs. andre faktorer kan gøre, at det ikke er oplagt

¹¹ Der fremgår en anden Sønderkov

¹² <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1439179123000373?via%3Dihub>

overvågning og mulighed for at regulere græsningstrykket ikke mindst i så lille en skov med begrænset græs.

Med de manglende tilknyttede græsenge ser vi en meget stor risiko for, at skoven vil miste nogle af de nuværende arter.

Vi mangler at finde de rigtig gode eksempler fra Naturstyrelsens tidligere igangsatte handleplaner.

Naturstyrelsens svar i medierne op til høringsfristen bekymrer os. Man får et klart indtryk af en klippefast tro på, at når man sætter køer til at græsse, så øges biodiversiteten uanset hvad. Det gør den ikke. Tidligere nævnte Christian Damsgaards mange studier¹³ påviser noget andet. Han siger bl.a.

”For mig at se, er det et spørgsmål om at bruge data for et givent område, i stedet for at give et svar, der passer til alle lignende overdrev. Med modellerne kan vi give et differentieret svar på alt efter områdets jordbundstype, pH-værdi og nedbør eksempelvis. Hans undersøgelse dækker overdrev, men forholdende vil givet ikke være annerledes i en græsfattig skov med store moseområder.

Naturstyrelsen bedes oplyse, om de har anvendt Christian Damsgaards datasæt til at beregne græsningstrykket?

Vi kan af Naturstyrelsen egen beskrivelse for ”overordnede retningslinjer for urørt skov”¹⁴ læse (vi har fremhævet dele af teksten med fed):

”De økonomiske forudsætninger, samt ønsket om udvidede muligheder for friluftslivet i statens skove, giver dog ikke mulighed for at græsse alle skove. Desuden kan overgræsning skade truede arter.”

*Store dele af skovene er allerede påvirket af græsning af hjortearterne. Etablering af græsning er forbundet med en del omkostninger, bl.a. grundet udgifterne til hegn og vedligeholdelse af disse i skov, samt forpligtigelser forbundet med tilsyn og regulering af dyrebestandene. Derudover kan hegn og dyr give udfordringer for befolkningens brug af arealerne. Jo større arealer, der indhegnes og græsses, jo mere påvirker det friluftslivet – der kan derfor lokalt være en kumulativ effekt af indhegninger på friluftslivet, som gør at der skal tages særlige lokale hensyn. **Disse og andre årsager medfører, at de biologiske kriterier for egnethed til græsning skal kombineres med de andre forhold for at nå frem til en plan for, om og i hvilket omfang græsning bør ske**, herunder med hvilken type af hegn, græsningstryk og dyr (f.eks. hest, ko, krondyr, dådyr, bison). **Der vurderes således ud fra hensyn til både biodiversitet, friluftsliv, omkostningseffektivitet og andre forhold.***

¹³ <https://okonu.dk/mark-og-stald/kvaeg-overgraesser-naturarealer-til-skade-for-biodiversiteten>

¹⁴ https://naturstyrelsen.dk/media/i4ypx1bg/bilagb_overordnede-retningslinjer-for-uroert-skov.pdf

Det tilstræbes at lave **hegninger på 100 ha eller større** i sammenhængende naturområder og på tværs af naturtyper, således at der også er lysåben natur og overgange mellem skov og lysåbne natur

I tilfælde, hvor græsning ikke er mulig eller vurderes uhensigtsmæssig i de urørte skove, overlades skoven til fri succession, eller der foretages fokuseret pleje. **Det kan f.eks. være i tilfælde, hvor det er små og/eller bynære skove, der lægges urørt, hvor det ofte i praksis vil være umuligt at sikre tilstrækkelig plads til en dynamisk græsning.**

Skovområderne kan med fordel afgræsses sammen med tilstødende lysåbne arealer for at skabe en mere naturlig overgang mellem skovnatur og lysåben natur.

Med afsæt i ovenstående er det meget vanskeligt at forstå, hvorfor Naturstyrelsens har valgt indhegning og græsning for så lille en skov som Sønderkov (og Ravnsholt skov) uden tilstødende lysåbne arealer.

Der ser ud som om, vi ikke er helt alene om denne vurdering. I forskningsrapporten fra 2024 fra Københavns Universitet, Globe Institut "Mere, bedre og større natur i Danmark" står der bl.a. "En langsigtet vision, en klar målsætning og en gennemtænkt udførelse kan sikre mod forhastede og dyre løsninger ved udlæg af urørt skov og andre naturbeskyttende driftsformer. Der bør følges op på status over de hidtidige udlæg, ligesom de langsigtede muligheder og konsekvenser ved kommende udlæg bør analyseres løbende"¹⁵.

På trods af at Naturstyrelsen tilstræber indhegninger med kvæg på 100 ha, planlægger Naturstyrelsen alligevel med indhegninger langt under dette. I Sønderkov på 46 ha (hvor en del er mose) og i Ravnsholt på kun 22 ha. Begge områder er 100% skov og lever således ikke op til overgange mellem skov og lysåben natur, som det f.eks. opfylder i planerne for Tokkekøb Hegn og Bistrup Hegn.

Andre muligheder end græsning

Biodiversitet kan fremmes på andre måder end græsning

Naturstyrelsen bedes oplyse følgende:

Hvorfor vælger Naturstyrelsen at gå imod egne tilstræbte arealstørrelser på 100 ha?

Hvorfor vælger Naturstyrelsen ikke at udpege områder til kreaturer, hvor der i forvejen er græs?

Hvorfor vælger Naturstyrelsen ikke at vente med deres forvaltningsplaner i kombination med Grøn trepart, hvor der reelt er større mulighed for at øge biodiversiteten?

Naturstyrelsen bedes fremvise dokumentation for, at naturtilstanden bevares og endda forbedres ved de fremlagte planer for Sønderkov og Ravnsholt skov.

Endvidere ønskes dokumentation for, at Naturstyrelsen ikke overtræder nogle regler i forhold til, at området er udlagt til Natura 2000 område, andre lovgivninger, EU-habitatskrav mv.

¹⁵ https://macroecology.ku.dk/pdf-files/reports-and-publications/Mere_bede_og_stoerre_natur_i_Danmark_2024.pdf

Hvis der er særlige arter i de to udvalgte skovområder, som er særligt udsatte, bedes Naturstyrelsen oplyse, hvorfor Naturstyrelsen ikke vælger at sikre disse arter med andre metoder end den usikre græsning på så lille et areal?

Den nuværende græsning i Sønderskov og Ravnsholt skov varetages af områdets mange rådyr. Det er en oplagt, væsentligt billigere og mindre indgribende løsning. Ønskes mere græsning kan bestanden af råvildt øges.

De mange heste i lokalområdet, der rider gennem Sønderskov supplerer allerede i dag med yderligere gødning til fremme af biodiversiteten.

Dyr og hegn

Institut for geovidenskab og naturforvaltning har i notat fra 2019¹⁶ "Friluftsliv og græssende dyr i naturplejen - Notat om mulige konflikter ved mødet mellem besøgende og dyr" samlet nogle af erfaringerne ved mødet mellem kreaturer og mennesker.

"Kvæg bliver uroligt, når det ikke kan "se", hvor lyden kommer fra. Der kan derfor opstå farlige situationer i forbindelse med hurtige bevægelser eller støj. Kvæg opfatter mennesker som rovdyr, og dyrene føler sig derfor mest trygge, når den besøgende er rolig, ikke går direkte imod dem og undgår at se dem direkte i øjnene".

I forbindelse med et dødsfald i 2017 i mødet mellem køer og menneske udtaler Peter Raundal Dyr læge og chefkonsulent hos SEGES "Kødkvæg er ikke nær så vant til mennesker som malkekvæg, og derfor kan de godt blive urolige og skræmte, hvis fremmede kommer for tæt på".

Notatet fraråder generelt at der er tyre i områder, som også anvendes rekreativt. Køer med kalv nævnes også som farlige, særligt hvis mennesker kommer mellem ko og kalv. Køer får kalve over hele sommeren, så der vil derfor oftest være kalve hele sommerperioden.

Situationer hvor hunde har været sammen med mennesker og cyklister er involveret er de tilfælde, hvor køer oftest er gået til angreb."

"Kreaturerne benytter ofte de anlagte stier igennem indhegningen, hvilket skaber mulighed for uønskede konfrontationer mellem dyr og besøgende."

Dansk Islandshesteforening, Dansk Rideforbund og Ridespor-Danmark gennemfører i disse uger en undersøgelse af risici ved ridning i indhegninger. Dette sker på baggrund af mange tilfælde af sammenstød mellem mennesker i naturen og store græssere.

Sammenfattende er der således et dårligt samspil mellem de nuværende aktiviteter i Sønderskov og forslaget om at indhegne hele Sønderskov og udsætte kreaturer på hele området.

¹⁶ https://static-curis.ku.dk/portal/files/237043761/Notat_Friluftsliv_og_gr_ssende_dyr_web.pdf

Naturstyrelsen bedes oplyse om Naturstyrelsen anerkender, at nogle mennesker er utrygge ved at gå ind i en græsningsfold.

Naturstyrelsen bedes oplyse om Naturstyrelsen anerkender, at indhegning og udsættelse af kreaturer i Sønderskov, kan begrænse adgangen for skovens nuværende hundeluftere.

Naturstyrelsen bedes oplyse om Naturstyrelsen anerkender, at indhegning og udsættelse af kreaturer i Sønderskov, kan begrænse adgangen for skovens nuværende mange ryttere.

Naturstyrelsen bedes oplyse om Naturstyrelsen anerkender, at indhegning og udsættelse af kreaturer i Sønderskov, kan begrænse adgangen for skovens nuværende øvrige mange brugere.

Dyrevelfærd

Naturstyrelsen har på borgermødet den 5. november oplyst, at Naturstyrelsen forventer, at der kan udsættes 3 kreaturer af typen skotsk højlandskvæg i Sønderskov og formodentlig 2 i Ravnsholt skov. Der er tale om helårsudsættelse uden fodertilskud.

På borgermødet den 5. november oplyste Naturstyrelsens repræsentant, at det var Naturstyrelsens egne dyr, der vil blive udsat, samt at der ville blive ført dagligt tilsyn med dyrene.
Naturstyrelsen bedes bekræfte disse oplysninger.

Hvis Naturstyrelsen mod forventning forpagter området ud til ekstern dyreholder, bedes Naturstyrelsen oplyse, hvordan Naturstyrelsen vil sikre sig den fornødne dyrevelfærd, samt at der ikke forekommer overgræsning med tab af dyrebar fauna?

Kreaturer er et flokdyr. Naturstyrelsen bedes oplyse, om Naturstyrelsen arbejder med minimumsstørrelser på begrebet flok og i bekræftende fald oplyse herom.

Naturstyrelsen bedes endvidere oplyse, hvordan helårsudsættelsen af 3 (2) kreaturer hænger sammen med, at græsningstrykket skal tilpasses jordbundsforhold og årstider. Når der samtidig kun arbejdes med en stor græsningsfold, så bliver dette endnu vanskeligere at regulere. Med den meget begrænsede græsmængde er det vores klare opfattelse at kreaturerne vil æde græsset i bund, når de ser det.

Naturstyrelsen har på borgermøde oplyst, at der skal være dagligt tilsyn med de forventede 3 udsatte kreaturer. Sammen med omkostninger til hegn, låger riste og løbende vedligeholdelse af hegn mm. Denne af Naturstyrelsen valgte løsning virker umiddelbart meget omkostningstung i stedet for mere målrettede rydninger og maskinel eller håndslået græs på de udvalgte steder, hvor der er særlige truede arter. Med erfaringer med overgræsning virker det i biodiversitetsmæssig sammenhæng samtidig som en mere sikker løsningsmodel. Når styrelsen ikke har valgt denne løsning, så vil vi gerne have indsigt i Naturstyrelsens beregningsgrundlag for dette fravalg.

Føde grundlag for naturkvæg i disse små skove er ringe, og kan næppe bære mere end 2-3 stk. kvæg i hver skov. Naturkvæg kræver normalt 80% af deres føde fra græsenge og 20% fra skovvækst. Foderkvaliteten i disse to skove er så ringe, så det er sandsynligt, at der skal tilskudsfodres i vintermånernerne, hvilket er u hensigtsmæssigt både pga. forbud i.flg. lov om Natura2000 og med tanke på dyrenes prægning på mennesker, og dermed øget risiko for besøgende i skoven.

Med den planlagte hegning er der ikke ind tænkt afhegninger til rådyr, hvor de kan yngle og søge skjul i de år, der ikke dyrkes korn på de omkringliggende marker. Det er en klar anbefaling at lave afhegninger til råvildt, når der udsættes kreaturer i skovområder.

Naturstyrelsen bedes oplyse, hvorfor Naturstyrelsen ikke følger disse anbefalinger?

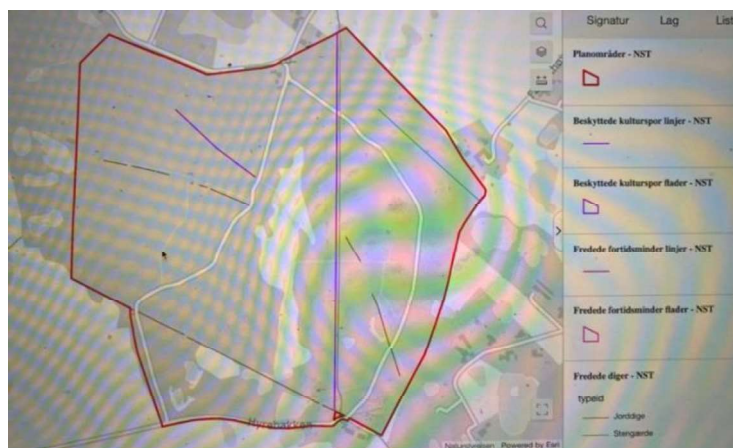
Naturstyrelsen bedes også oplyse, hvordan der skal sikres vand til dyrene ved hård frost?

Fortidsminder og Kulturmiljø

Sønderskov og Ravnsholt er meget gamle skove, som formentlig har været her til alle tider. Sønderskov blev indhegnet med et gærde tilbage sidst i 1700-tallet for at bremse de lokale husdyrs ødelæggelse af væksterne i skoven, som blev fredskov med loven af 1805.

Skovene har været brugt til tørvegravning men mest kendt er leraflejringerne, som har været grundlag for intensive gravninger efter ler af teglværkerne, Allerød- og Blovstrød Teglværker, som har gravet her fra midten af 1800-tallet til 1980-erne. Der er stadig mange spor efter de smalsporede jernbaner gennem skovene. Disse kulturhistoriske minder er vigtige at bevare sammen med flere af de gravede huller og kanaler, som fortæller en del af en vigtig industri historie i Danmark. Navnet Lerbjerg, som er den ene af de to forslåede hegninger, vidner herom

I Sønderskov er der en række fredede jorddiger og stengærder, samt nogle beskyttede kulturspor. Bl.a. det gamle teglværks trachesporet midt gennem skoven, der er en del af "Oltidsstien Teglværket".

Naturstyrelsen bedes oplyse, hvordan Naturstyrelsen med hegning og udsættelse af kreaturer helt konkret vil sikre Sønderskovs fredede og beskyttede fortidsminder og kulturmiljøer.

Fældning

I Sønderskov blev der foretaget omfattende fældninger og salg af træ i 2020.

På trods af dette planlægger Naturstyrelsen med omfattende træfældninger i deres forvaltningsplan for Sønderskov. Mere end 5 ha tages helt ud af drift som skov.

Naturstyrelsen bedes oplyse, hvordan de omfattende træfældninger hænger sammen med Grøn trepart og plantning af 390.000 ha. skov? Naturstyrelsen planlægger i Sønderskov med, at mere end 5 ha afdriftes med en fældningsprocent på 90-100%. På næsten 21 ha fældes op til 75% og omkring 5 ha fældes under 25%. Da 12-15 ha udgør mose med begrænsede fældningsmuligheder. Selv om en udtyndning i mosens birkeskov kunne støtte en genskabelse af mosens. Samlet set planlægges med en fældning af mere end halvdelen af skovens træer.

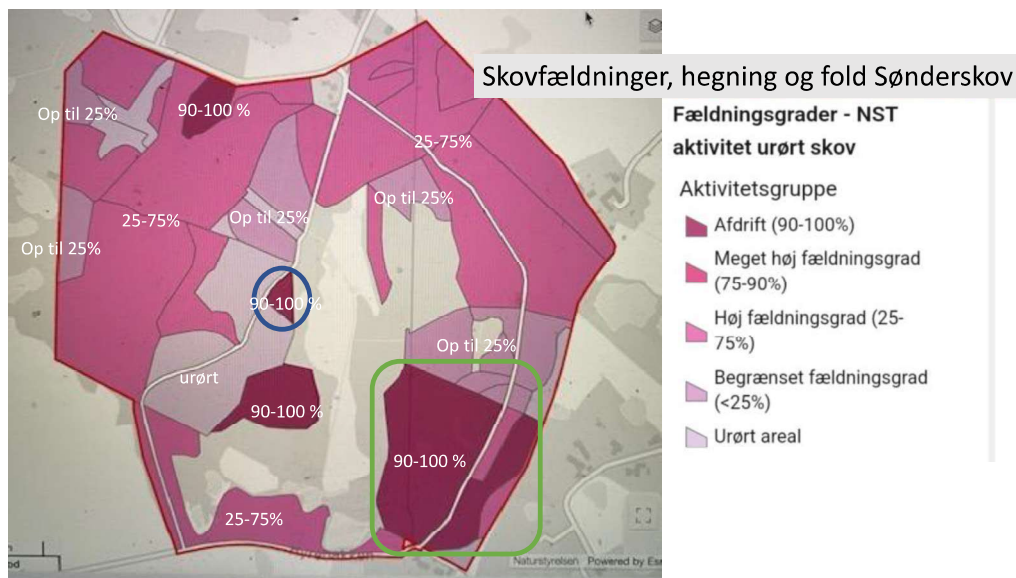
Flere forskere, bl.a. professor Carsten Rahbek, Københavns Universitet, har flere gange udtalt, at forskerne aldrig har anbefalet så omfattende fældninger, som Naturstyrelsen foretager.

Det i indledningen nævnte notat fra 24. november 2024 beskriver Erik Buchwald indgreb i Natura 2000 områder således; *"I den detaljerede vejledning fra EU-kommissionen i 2004 til medlemsstaterne om hvordan habitat direktivet skal fortolkes i relation til skov her fremhæves allerede i forord at der ikke er et modsætningsforhold mellem Natura 2000 og økonomisk aktivitet i skovsektoren her præciseres det blandt andet at indgreb der medfører midlertidig forstyrrelser afdækket på et begrænset areal (f.eks. gruppevis foryngelse), eller af en begrænset intensitet (f.eks. tynding) er tilladt, forudsat at de tillader retablering af den oprindelige situation ved naturlige foryngelse, selvom der skal tilbagelægges flere i etaper at den naturlige succesion. I den nyeste vejledning fra 2018 gælder i forhold til Natura 2000 plan". Her står bl.a. "at det derfor ikke er muligt at generalisere om den type af foranstaltninger, der kan være nødvendige. De kan variere fra ingen-det vil sige ingen yderligere foranstaltning påkrævet bortset fra at fortsætte med at forvalte lokaliteten på den måde den er blevet forvaltet på indtil nu. -til simple foranstaltninger, (f.eks. at undgå forstyrret omkring visse træer i ynglesæsonen) eller skabe små åbninger i trædækket for at lade mere sollys gennem, eller forøge mængden af dødt træ i skoven".*

Meget tyder efter vores opfattelse derfor på, at forvaltningsplanerne for Sønderskov er en overimplementering af EU direktivet for Natura 2000.

På den baggrund ønsker vi, at Naturstyrelsen fremkommer med en helt konkret og detaljeret begrundelse for de meget omfattende fældninger i Sønderskov.

Vi har forståelse for en hensigtsmæssig udtynding og skabelse af lysbrønde i Sønderskov, men er helt uforstående overfor de omfattende fældninger jf. nedenstående kort.

Vi har ikke kunne finde forskere, der understøtter så massive fældninger.

Naturstyrelsen bedes oplyse, om Naturstyrelsen har forskningsmæssig dokumentation for, at så omfattende træfældninger er nødvendige for at skabe øget biodiversitet, og i bekræftende fald fremlægge dokumentation herfor og, at dette ikke ødelægger den nuværende høje biodiversitet.

Vi har flere indsigelser i forhold til de omfattende fældninger.

Afdrift af skov i det område, der er indtegnet med grønt i Sønderskovs syd-østlige hjørne.

Vi har ingen forståelse for afdrift af de ca. 3,5 ha skov i Sønderskovs sydøstlige hjørne. Hovedparten af denne del af skoven består af hjemhørende træer og kan således ikke begrundes i, at de ikke er "hjemhørende". Konkret kan vi kun finde nogle enkelte lærketræer.

Fældningen vil fjerne et støjværn i forhold til støj fra Hillerød motorvejen i hele boligområdet på Sønderskovvej og bagvedliggende Høveltevej. Vi opfatter indgrebet så indgribende, at det vil forudsætte godkendelser og nabo høringer, idet det vil medføre både visuelle og støjmæssige ændringer for beboerne på Sønderskovvej.

Naturstyrelsen bedes redegøre for, hvilke godkendelser de mener, de skal indhente, inden de kan foretage afdrift af skov og fjernelse af naturligt støjværn mod Hillerød motorvejen.

Vi har bosat os i dette område grundet den nære beliggenhed til skov og muligheden for at kunne nyde skovens årstidsbestemte forandringer jf. dette høringsvars indledende afsnit "Fantastisk område".

Indgreb i Fuglelivet i Sønderskov

Sønderskov har et ret unikt fugleliv, hvilket alle vi beboere ved, når vi fra det tidlige forår kan nyde den fantastiske lydmur af fugle og den store variation af fugle i vores haver. På DOF's database fremgår det, at der er observeret mere end 100 forskellige fuglearter i Sønderskov.

Der er en omfattende fugleyngel i Sønderskov, der bl.a. omfatter Ravn, Duehøg, Musvåge, Hvepsevåge, Spurvehøg, Svaleklire, Sortspætte, Lille Flagspætte, Isfugl, Ugler mm. Rød Glente ses ofte i og nærheden af skoven, men yngler normalt ikke tæt på Duehøgen. Noget af det, der er særligt ved skoven er, at man kan se Ravn og Duehøgen kæmpe om magten i skoven.

Fugle er ikke angivet på habitatdirektivets bilag IV, men alle fugle, som er naturligt forekommende i den danske natur, er omfattet af fuglebeskyttelsesdirektivet og er herved beskyttede. Fuglene må ligesom bilag IV-arterne ikke indfanges eller dræbes og der er også forbud mod forsætteligt at forstyrre fugle til skade for arten eller bestanden samt at ødelægge æg og reder.

I skoven er der en opmærkning af nogle af ovennævnte fugles faste reder, som forventes at blive behørigt respekteret i forbindelse med evt. fældninger.

I et andet høringssvar fra 2 lokale ornitologer fremgår et konkret eksempel på, hvordan Naturstyrelsens fældning betød at Duehøgen redeplads blev ødelagt og ikke har ynglet i skoven siden.

Naturstyrelsen bedes oplyse om Naturstyrelsens konkrete vurderinger og overvejelser af de omfattende foreslåede fældningers betydning for Sønderskovs unikke fugleliv.

Flagermus

I særligt granskoven er der en ganske stor bestand af flagermus, som vi selv har glæde af, når de flyver rundt på vores matrikler. Flagermus er fredet og de fleste arter er omfattet af bilag 4 arter. På Naturstyrelsens egen hjemmeside fremgår det: "Det er ulovligt at flagermus ihjel eller at ødelægge dens yngle- eller rasteområder". Vi antager at Naturstyrelsen ikke er undtaget fra disse regler?

EU-rådets direktiv om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter

Naturstyrelsen skal i henhold til EU rådets direktiv artikel 12 og 22 sikre at der ikke forvoldes skade på eksisterende Bilag IV arter som er naturligt hjemmehørende danske arter. Vi forudsætter derfor at Naturstyrelsen mapper/registrerer alle Sønderskov bilag IV arter, før der kan igangsættes nogen form for "naturgenopretning" i Sønderskov. I modsat fald vurderer vi, at det vil være en lovovertrædelse i forhold til EU-regulativet. Dette omfatter naturligvis alle tiltag, der igangsættes i forbindelse med forvaltningsplanerne.

Vi beder Naturstyrelsen redegøre for, hvilken registrering Naturstyrelsen har foretaget af bilag 4 arter samt fugleyngel, flagermus mm.

Fjernelse af ikke danske hjemmehørende træer – karakterfulde træer fjernes

Vi har forstået, at fjernelse af ikke hjemmehørende træer er en anbefaling i forhold til at understøtte en biodiversitet i skovene. Med de desværre truende klimaforandringer kan dette udfordres - ligesom det var andre træer, der var dominerende tidligere f.eks. før istiderne og i forlængelse af samme, som et udtryk for naturens tilpasning til de gennem tiden forskellige klimaer.

I Sønderskov betyder Naturstyrelsens forvaltningsplan, at karakterfulde træer, der er med til at give skoven et særligt udtryk og er til stor glæde for besøgende, skal fjernes. Konkret eksemplificeret i efterfølgende 2 billeder, der illustrerer, hvad Naturstyrelsen vil fjerne og hvad Naturstyrelsen bevarer. Eksemplet er fra fældningskortets blå cirkel.

Denne lille gruppe af karakterfulde træer fældes

Dette vil stå urørt

De træsorter der tænkes fjernet, er der flere dyrarter der har glæde af, f.eks. skovmyrer, ugler, flagermus, Fuglekonge, Ravn, Sort hugorm, Hvidvinget korsnæb, oma.

Medmindre træerne udgør en direkte trussel mod en biodiversitet, så synes vi, at man bør lade nogle af de karakterfulde træer overleve. Man kunne foretage en mindre udtynding eller - i stedet for at fælde "uønsket" træ - lade det leve tiden ud og sørge for, at nye træer ikke får rodfæste.

Vi antager at Naturstyrelsen ikke alene er ansvarlig for biodiversitet, men også for den tiltagende klimakrise og jordens samlede klimaregnskab, og derfor er bevidst om mange af de ikke hjemhørende træers større kulstofbinding i forhold til hjemhørende arter¹⁷. Vi beder Naturstyrelsen helt konkret redegøre for, hvilken betydning for biodiversiteten, der konkret forventes ved de enkelte fældninger af ikke hjemmehørende træer, samt dets betydning for klimaregnskabet.

Efterladte fældede træer

For at skabe ekstra ved i skovbunden efterlades hjemhørende fældede træer. I Sønderskov er der allerede meget ved i skovbunden og eksempler på nye fældninger af hjemhørende træ, der efterlades i skoven. Med de planlagte omfattende fældninger har vi en reel bekymring for, at store dele af skoven efterlades som nedenstående konkrete billeder fra Sønderskov.

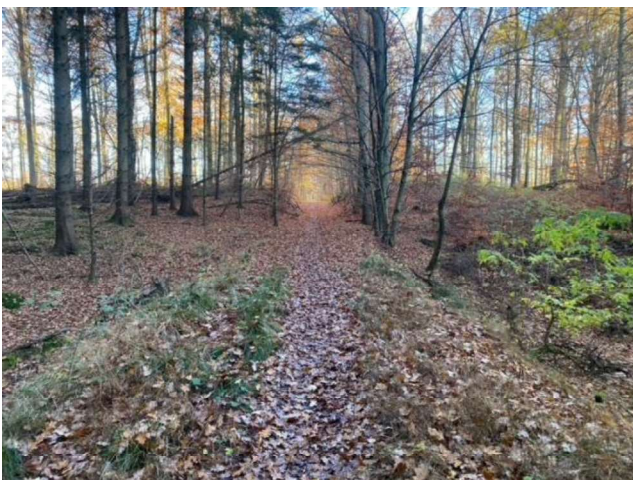
¹⁷ https://www.danskskovforening.dk/wp-content/uploads/2021/03/Sagsnotat_kulstof_skovrejsning_20190724.pdf

Naturstyrelsen bedes oplyse, hvilke godkendelser og forudgående undersøgelser Naturstyrelsen mener, der skal indhentes og foretages, inden en så markant ændring af et naturområde kan foretages.

Naturstyrelsen bedes redegøre for Naturstyrelsens undersøgelser af, hvad de massive fældninger på skråninger ned mod det lavere liggende Sønderskov vil betyde for vandstand i de lavere liggende matrikler på Sønderskovvej. Som bekendt suger et pænt bøgetræ omkring 125 liter vand dagligt, og vand løber nedad.

Naturstyrelsen bedes redegøre for klimaregnskabet i forbindelse med de omfattende træfældninger og lade det ligge i skoven som ved. Hvad betyder fældninger i mistet årligt CO₂ optag. Hvor meget CO₂ vil træerne afgive i forbindelse med forrådnelsesprocessen i forhold til at træet var indgået i træindustrien med en fortsat binding af den optagede CO₂ samt som substitution for andre klimapåvirknende produkter (beton, mursten mv.). Vi er med på at det i et vist omfang må blive overslag, men finder det som en væsentlig borgerinformation i forbindelse med den fortsatte udbredelse af urørt skov i Danmark.

Hydrologi

En del af planerne for Sønderkov omfatter hydrologi, hvor der ønskes at skabe en vådere bund i skoven og tilføre mere vand til mosen midt i skoven.

I retningslinjer for urørt skov skriver Naturstyrelsen bl.a.:

”Lukning af grøfter på Naturstyrelsens arealer kan påvirke vandstande uden for skel – og der kan ligefrem flyttes vandskel. Grøftelukninger kræver tilladelse efter forskellig lovgivning og Naturstyrelsen skal kunne godtgøre, at projekter ikke generer naboer (og heller ikke f.eks. Natura 2000)”.

”Ved komplicerede hydrologiske forhold kan det være nødvendigt med egentlige tekniske forundersøgelser, så evt. problematikker til naboarealer og infrastruktur dokumenteres og afværages.”

Både Sønderkov og Ravnsholt Lerbjergets skovområde ligger terrænmæssigt over boligerne i Kattehole by og på Lerbjergstien (Ravnsholt skov), samt over boligerne på Sønderkovvej og boligerne omkring Skovløberhuset.

Endvidere ligger grusvejen mellem de to søer ved Tivolihusene allerede tæt på niveau med vandspejlet på søerne i regnfulde periode.

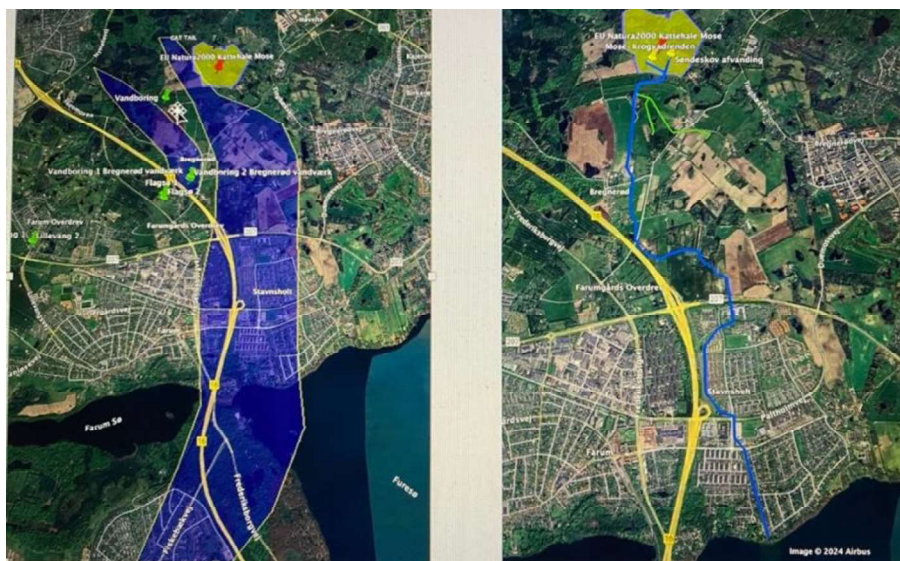
Forventninger om større og voldsommere regnskyl kombineret med omfattende fældninger af træer, vil formodentlig ligeledes tilføre mere vand til skoven og de omkringliggende boliger, idet det som nævnt ovenfor bemærkes, at et bøgetræ suger omkring 125 l vand om dagen og primært overfladevand.

Sønderkov og Ravnsholt er indvindingsområder for drikkevand til Allerød og til Høvelte vandværker. Skovvækst er kendt som beskyttende faktor for grundvand og disse skove giver unikke forhold for at skabe det rene drikkevand, som er værdsat i hele hovedstadsområdet. De store træer og deres rødder danner et godt beskyttende lag og et unik rodnet med underliggende jordlag for dannelse af rent grundvand til produktion af drikkevand.

Allerød vandværk får drikkevand fra Ravnsholt, og Høvelte vandværk får vand til værkets brugere fra Sønderkov. Hvis planarbejdet med eventuelt at øge vådområderne i skovene går i gang, er det kritisk, at der tages hensyn til disse drikkevandsressourcer, som også udgør potentielle forsyninger udover Allerød. De eksisterende vådområder er beskyttet natur og afvandes delvist via eksisterende grøfter og kanaler i området. Det er vigtigt, at der fortsat afvandes og ikke sker yderligere tilløb af vand fra driftede landbrugsområder, da disse er højt beliggende og der er tilløb med næringssalte som fosfor og kvælstof herfra til de fredede moseområder. Dette har allerede resulteret i øget, uønsket vækst i moseområder syd og vest for Allerød sø, og antallet af padder er faldende pga. ringere vandkvalitet. Det anbefales, at næringsstof belastningen undersøges, følges over tid og kontrolleres fremadrettet mht. at forbedre områdets vandkvalitet.

Endvidere sker der drikkevandsindvinding til Bregnerød vandværk i Furesø kommune lige syd-vest for Sønderkov jf. nedenstående kort. I det hele taget er hele området et komplekst vandsystem,

hvor Krogevadrenden har en central funktion i afvandingen fra Sønderskov til Furesøen. Jf. nedenstående kort.

Drikkevand Bregnerød vandværk

Krogevadrenden afvanding Sønderskov

Der er mange sammenhængende grøftesystemer, vandløb, søer og kanaler i Sønderskov, Blovstrød-syd, Hyrebakken, Kattehale og Ravnsholt som via sindrige veje er etableret i 1500-tallet og løbende udbygget i teglværkstiden. Her ledes vand via Ravnsholt, Kattehale, Blovstrød, Sønderskov videre til Allerød Sø områderne. Herfra føres vand i rør under Lillerød videre til Hillerød. Dette system af opsamling af vand i Allerød og vandforsyning nordpå er en del af Frederik d 2. kanaler fra 1500-tallet.

Den manglende oprensning af kanalerne i skovene og mængden af nedbør er øget, har f.eks. betydet at Kattehalevej i de seneste år flere gange om året har stået under vand ved nedbør. Vandet kommer på vejen ved Sønderskov, hvor flere afløbs kanaler er vokset til.

Naturstyrelsen bedes redegøre for, hvilken betydning den planlagte forvaltningsplan vil få for drikkevandskvaliteten, samt redegøre for evt. godkendelser med henblik på, at området huser drikkevand af høj kvalitet. Indgreb i Natura 2000 områder vil normalt være underlagt omfattende VVM undersøgelser.

Naturstyrelsen bedes fremlægge undersøgelser og godkendelser i forhold til planerne om den ændrede hydrologi og konsekvenser for omkringliggende skel.

Endvidere ønsker vi at Naturstyrelsen redegør for Naturstyrelsens overvejelser og stillingtagen til erstatningskrav fra naboer til skoven m.fl. i forbindelse med evt. skader på privat ejendom i forbindelse med den ændrede hydrologi.

Klima og Co2

Biodiversitet er én ting, men klimaregnskab er i disse år lige så væsentligt, og oftest er de gensidigt afhængige af hinanden. Stopper vi ikke klimaforandringerne, så glem alt om biodiversitet og eksisterende arter. Vi forudsætter derfor, at Naturstyrelsen har udarbejdet klimaregnskab i forbindelse med forvaltningsplanerne.

Naturstyrelsen bedes derfor fremlægge klimaregnskab for forvaltningsplanerne i Sønderskov samt ved udlægningen af alle 75.000 ha. til urørt skov. I nutidspriser koster en CO2 kvote ca. 700 kr./ton.

Træer binder CO2 og udskiller ilt. I gennemsnit optager 1 ha skov ca. 10 tons CO2 årligt. Tilsvarende udleder 1 ha skov ca. 7 tons ilt årligt.

Når skov fældes og bliver liggende og rådner, vil det skabe nye levesteder for insekter, svampe mm., men det rådne træ udskiller også den bundne CO2 og den skadelige metangas og den kraftigere lattergas, der ligeledes har stor forøgelse af drivhuseffekten og dermed den globale opvarmning. Et bøgetræ har bundet ca. 4,3 tons CO2.

Med de urørte skove produceres der væsentlig mindre dansk træ til træindustrien, der fremover i højere grad må importere træ fra udlandet med den miljøpåvirkning, disse transporter giver.

Når træ anvendes i byggeriet, er det medvirkende til at forbedre klimaregnskabet i forhold til anvendelsen af andre byggematerialer, idet CO² er bundet i træet. Der kan tilsvarende være tale om at træet er substitution for ellers klimabelastende byggematerialer eller afbrænding af fossile brændstoffer.

Forskere fra Københavns Universitet peger på, at urørt skov ikke har den forventede positive virkning på klimaregnskabet i rapporten "Old-growth forest carbon sinks overestimated"¹⁸. Til yderligere refleksion over de planlagte omfattende træfældninger og politiske beslutning om ikke fremadrettet at måtte lave bæredygtig træfældning i 75.000 ha af de danske skove, kan vi anbefale denne let forståelige artikel af Vivian Kvist Johannsen, Thomas Nord-Larsen og Lars Graudal, Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning, KU¹⁹

Det bør overvejes, om der i et begrænset omfang fortsat bør foregå fældning i urørt skov med bæredygtig drift med salg til træindustrien. Vi er med på, at det er en politisk beslutning, men politiske beslutninger kan ændres. Vi mener at Naturstyrelsens som forvaltningsenhed bærer et stort ansvar for at vejlede politikerne i denne sammenhæng.

¹⁸ https://www.danskskovforening.dk/wp-content/uploads/2021/03/Sagsnotat_kulstof_skovrejsning_20190724.pdf

¹⁹ <https://dm.dk/bio/alle-artikler/groenne-byer-skov-og-landskaber/baeredygtig-forvaltning-af-skove-er-afgoerende-for-klima-og-biodiversitet/>

Overvågning

Det bekymrer os, at Naturstyrelsen laver 59 nye forvaltningsplaner om urørt skov uden at der endnu er en baseline eller forskningsmæssige erfaringer fra tidligere igangsatte projekter. Vi savner i den grad evidens og plan for løbende registrering og opfølgning.

Denne kritik står vi ikke alene med læs f.eks. denne udemærkede artikel *"Skov- og naturpolitikken er kørt af sporet"* skrevet af Af **Niels Elers Koch** (tidl. bl.a. leder af skov- og landskabsforskningen i Danmark 1991-2014 og verdensorganisationen for skov- og landskabsforskning (IUFRO) 2010-14 samt formand for Skovrådet 2004-14) og **Lis Ravnsted-Larsen** (biolog, cand.scient. og tidl. lektor samt arbejdet med naturbeskyttelse for bl.a. Hovedstadsrådet, Århus Amt og Storstrøms Amt).²⁰

Med usikkerheden omkring græsningstryk og effekten af kreaturgræsning, bør Naturstyrelsen indhente reel evidens fra forskellige skovtyper, jordbundsforhold mv., inden man kaster sig ud i flere indhegninger og udsættelse af kreaturer.

Naturstyrelsen bør bremse op i forhold til forvaltningsplanerne for urørt skov.

Formålets med den vedtagne Danske biodiversitetspakke af 2020 er:

"At forbedre den Danske naturs tilstand og leve op til internationale klima- og biodiversitetsmål samt give bedre vilkår for dyre- og planteliv i Danmark."

Pakkens elementer er:

[Naturzoner, Urørt skov; Nationalparker og Naturparker; Beskyttelse af arter og levesteder](#)

Der lægges vægt på, at effekten af tiltag, der fremmer biodiversitet skal monitoreres og dokumenteres, hvorfor der i 2025 etableres en institution, som vil varetage denne opgave i henhold til de Europæiske krav. Naturstyrelsen er vist kommet på forkant med etablering af urørt skov og planer for forvaltningen af skovene, som er udarbejdet før Skovbogen af 1.dec. 2023 (ref.) blev udgivet om fremtidens skove og før Klima- og Biodiversitetsrådene er haft mulighed for at give anbefalinger og kommentarer til udarbejdelse af styrelsens retningslinjer. I år har universiteterne i Århus og København udarbejdet omfattende rapporter og analyser af data, som giver et bredere grundlag for mere natur i Danmark. Den allervigtigste komponent i denne forandring af Danmarks natur er først nu ved at tage form med Treparts forhandlingerne. Så det er på tide at holde inde med styrelsens forvaltningsstrategier og afvente mere viden og dialog, før forvaltningsstrategierne igen kan vurderes og revideres med ny viden og generel politisk opbakning.

Rødlisten og fredede arter

Som tidligere nævnt, så er der mere end 100 arter fra rødlisten i Sønderskov og omkring 135 fredede arter. Der er således allerede en høj biodiversitet, hvorfor man kan stille spørgsmål til, hvor meget mere biodiversitet, der vil opnås ved Naturstyrelsens forslag til indhegning og udsættelse af kreaturer i Sønderskov. Vi frygter overgræsning og en reduktion i biodiversiteten med Naturstyrelsens forvaltningsplan.

²⁰ https://gylle.dk/skov-og-naturpolitikken-er-koert-af-sporet/?fbclid=IwY2xjawGzzGxleHRuA2FlbQlXMQABHRmuoHxu5aoSPf4j8MqgrWpKY35CcpU2HpMnHJlbM0uqH6KITGg-so_JaA_aem_2j_tpBdUXpsTpjiuE-Z5sA

Økonomi og mest biodiversitet for pengene

Græsning med kreaturer virker dyrt i forhold til at forvalte med rydninger med nogle års mellemrum af lysninger og invasive vækster.

Det virker som urimeligt mange skatte kroner at bruge på et meget lille område og med en meget lille positiv effekt om nogen i forhold til bare at passe området med en minimal indsats over årene.

Naturstyrelsen bedes besvare følgende spørgsmål:

Mener Naturstyrelsen, at man opnår mest mulig biodiversitet, hvis nogen, for pengene med de planlagte indhegninger, når nu nyere forskning og biodiversitetsrådet peger på, at skal der for alvor gøres noget ved biodiversiteten i Danmark, så skal der skabes sammenhængende naturområder på mindst 1000 ha og helst op til 5.000 ha. Med grøn Trepert og seneste også Folketingets opbakning er denne mulighed skabt.

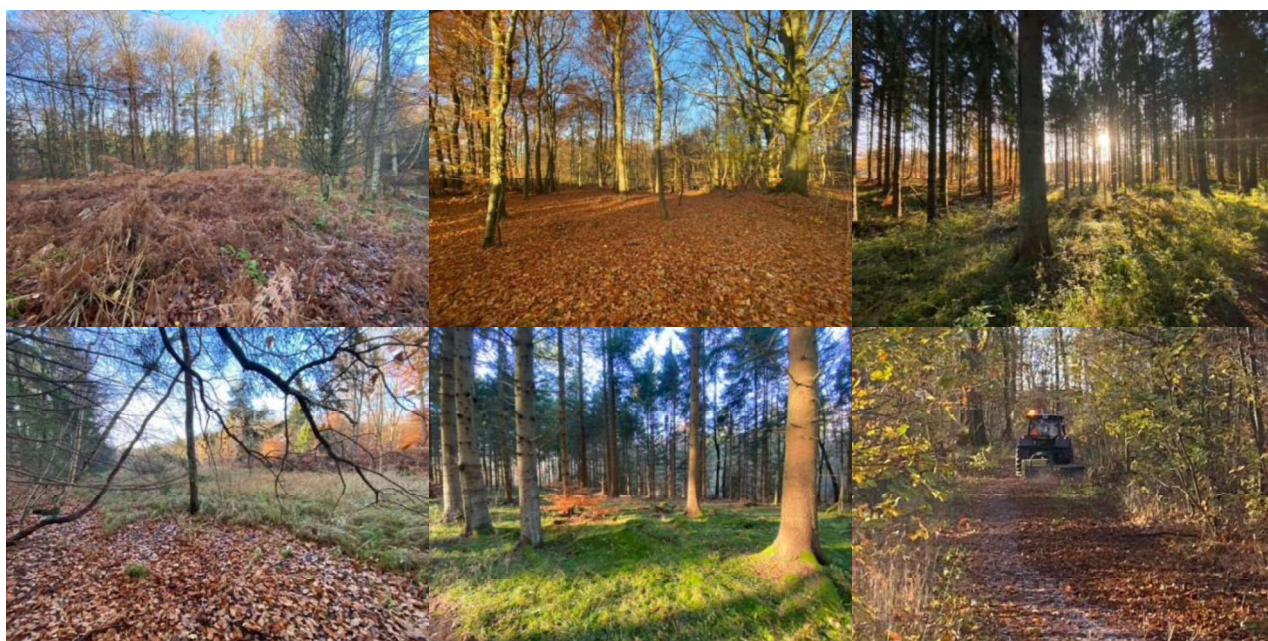
Hvilken forskningsmæssig dokumentation for øget biodiversitet har Naturstyrelsen for tidligere igangsatte projekter med urørt skov, omfattende træfældninger og kreaturgræsning?

Hvis den forskningsmæssige dokumentation mangler for den øgede biodiversitet i tidligere projekter, hvad får så Naturstyrelsen til at fortsætte med udrulning af så indgribende tiltag?

Hvordan forholder Naturstyrelsen sig til de store omkostninger ved hegning i form af dagligt administration samt tilsyn af kvæg, dyrlæge, pasning af hegnet, vandforsyning, låger, porte og riste til 3+2 kvæg i forhold til den eventuelt forventede biodiversitet eller risiko for en faktisk reduktion af biodiversiteten?

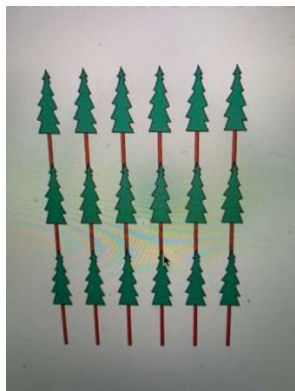
Hvilke myndighedsgodkendelser og hos hvem skal Naturstyrelsen indhente tilladelser inden Naturstyrelsen kan iværksætte deres forvaltningsplaner?

Hvilke økonomiske beregninger har Naturstyrelsen foretaget i forhold til vurderingen af de økonomiske konsekvenser af indhegning, udsættelse og pasning af kvæg på den ene side og manuel og maskinel rydning af lysninger på den anden side?

Sønderskov er allerede en urørt skov:

På Naturstyrelsens hjemmeside kan man se en lille film om urørt skov, hvor skoven skal forvandles

fra dette:

Til dette

Vi har det allerede! En stor variation af forskellige biotoper, stor artsrigdom, imponerende fugleliv, masser af råvildt, masser af ved og svampe.

Vi er blevet klar over, at denne viden ikke er til stede i Naturstyrelsen, når Naturstyrelsens repræsentant Else Lerstrup Pedersen i Frederiksborg Amts Avis d. 22. november 2024 forklarer:

"Skovene er beplantet og forvaltet til at producere lange lige stammer uden sidegrene og skovene består derfor nu af meget ens, tætte og mørke bevoksninger med samme træart og alder." Else Lerstrup fortsætter "og derfor har vi en opgave med at genoprette et mere naturligt og varieret skovbillede og dermed levested til mange flere forskellige arter.

Det kan kun give det indtryk, at Naturstyrelsen er meget meget langt væk fra de skove som de forvalter, når man i en konkret artikel om en konkret skov kan svare sådan. Det er kun med til at undergrave borgernes tillid til Naturstyrelsens væsentlige opgave med at forvalte de danske skove.

Dette blev yderligere underbygget på borgermødet, hvor der blev spurgt om, hvad indsigelser ville kunne medføre. Svaret lød "Måske kan hegnet nogle steder rykkes nogle meter".

Vi håber, at ovenstående har været svipsere fra Naturstyrelsens side og, at man rent faktisk vil påtage sig at lytte og indarbejde indsigelser i de tilrettede forvaltningsplaner efter høring.

Grundejerforeningen Sønderskovvej anbefaler på baggrund af ovennævnte indsigelser, at

Det er vores holdning, at de økonomiske forudsætninger samt ønsket om udvidede muligheder for friluftslivet i statens skove ikke giver mulighed for at græsse alle skove, og at der i særdeleshed i små skove kan være risiko for, at overgræsning skader truede arter, hvorfor:

Planerne om indhegninger og udsættelse af kreaturer i Sønderskov skrinlægges. Vi ser ingen fornuftig balance mellem fordele og ulemper i forbindelse med disse hegninger, hverken natur eller samfundsmæssigt. Derfor skal disse hegninger ikke gennemføres.

Det giver ikke mening, fordi:

- Sønderskov har allerede **høj biodiversitet, ligner allerede** det som Naturstyrelsen gerne vil omdanne skovene til, når de beskriver **urørt skov**. Skoven har **allerede græsning fra** skovens mange **rådyr**.
- Grundet skovens **ringe areal og græsmængde** er den **højrisiko for overgræsning** ved udsættelse af kreaturer. Overgræsning kan medføre at **truede arter forsvinder**.
- Naturstyrelsen peger selv på at udpegede arealer **bør være en blanding af græsningsarealer og skov**, således at der ikke opstår overgræsning og **græsningstrykket kan styres** ved separering af arealerne.
- Naturstyrelsen vil lade mere end **5 ha skov udgå** – giver ingen mening samtidig med at staten afsætter 43 milliarder til skovrejsning.
- Naturstyrelsen lægger op til **langt flere fældninger end forskningen peger på**.
- Skal der for alvor skabes **biodiversitet** peger biodiversitetsrådet og forskere på sammenhængende **naturområder på minimum 1000 ha og helst op til 5.000 ha**
- Sønderskov er en "ø" omgivet af boligområder og marker, og dermed uden naturlige spredningskorridorer.
- Naturstyrelsen tilstræber selv at **indhegninger til kreaturer skal være på mindst 100 ha**.
- Udsættelse af kreaturer vil kræve indhegning og dagligt tilsyn med dyrene. **Mere målrettede billigere og håndholdte rydninger vil skabe større sandsynlighed for at opnå en øget biodiversitet**. Naturstyrelsen peger selv på disse på mindre arealer.
- Naturstyrelsen **hjemmelsgrundlag er ikke på plads** og vil betyde mindre indhegning end det planlagte.
- De mange **ynglefugle i Sønderskov** vil blive påvirket/truet af **de omfattende fældninger**.
- Skovens **øvrige dyr** herunder flagermus vil blive **påvirket af fældninger og udsættelse af kreaturer**.
- **Klimaregnskab** i urørt skov og i de konkrete planer er med stor sandsynlighed **negativt**.
- Planerne om **hydrologi er næppe realiserbare**, idet Sønderskov ligger højere end de omkringliggende boligområder og hele vandingssystemet med de mange søer og vådområder i området er komplekst.

- Naturstyrelsens fremlagte planer **respekterer ikke hævdbundne adgange og tinglyste låger** til skoven fra skovens nabomatrikler.
- Hegningen vil **begrænse den offentlige adgang til skoven**. Skoven er ganske besøgt ryttere, hundeluftere, cyklende, løbende osv.
- Vejen gennem skoven er både **skolesti, pendlersti og har 3 officielle vandreruter**.
- Beboere øst og syd for Sønderskov vil **ikke længere have direkte adgang til naturen – eneste alternativ er den trafikerede og trafikfarlige Høveltevej**.
- Med forvaltningsplanen tilsidesætter Naturstyrelsen hensynet til friluftslivet og skovstiernes funktion med at binde lokalsamfundet sammen og som en central pendlersti for mange borgere.
- Den planlagte fældning af skov vil **fjerne lydværn mod Hillerødmotorvejen**.
- De fleste beboere har **bosat sig i området grundet den fri adgang til skoven**.
-
- Fældninger begrænses og afdrift af Sønderskovs syd-østlige hjørne udgår af forvaltningsplanerne. Der skal fortsat være et lydværn mod Hillerødmotorvejen samt et visuelt udtryk fra Sønderskovvej og Tivolihusene af skov.
- Hydrologiprojektet bør gennemgå nøje undersøgelser og mulige konsekvenser for omkringliggende boligområder og veje og vil kræve godkendelse fra Allerød Kommune og hosliggende kommuner.
- Særlig karakterfulde gamle og andre ikke hjemmehørende arter kan have natur- og oplevelsesværdi, og bør derfor i et vist omfang bevares og fortsat indgå i fremtidige forvaltningsplaner. Forskning peger på at netop mange af disse træer har en højere kulstofbinding end hjemmehørende arter.
- Naturstyrelsens planer om hegning og udsættelse af kreaturer i forsøget på at skabe øget biodiversitet i en skov med i forvejen høj biodiversitet skrinlægges. I stedet opfordres Naturstyrelsen til at arbejde med andre biodiversitetsfremmende foranstaltninger. Det kunne f.eks. være følgende tiltag, som alternativ til græsning:
 - Etablering af og vedligeholdelse af lysbrønde i skoven foretages manuelt og ikke med udsættelse af græssere, da de økonomiske konsekvenser samt ønsket om uændret adgang for friluftslivet i statens skove ikke giver god mulighed for at benytte græssere i så lille og centralt beliggende skov som Sønderskov.,
 - Der kan foretages målrettet manuel rydning, klipning omkring særligt truede arter, men henblik på at skabe lokal spredning og større robusthed for disse arter.
 - Da Sønderskov er en "Ø" omgivet af boliger og marker er der ikke spredningskorridorer til andre og større skovområder.
 - Til at fremme biodiversiteten kunne f.eks. større rydninger af birketræerne i mosen være med til at genskabe vandspejl, når hydrologiprojektet er tvivlsomt.

- Veteranisering af træerne ved f.eks. basal brænding, fremstilling af hulheder, flækninger og afskrælninger af bark og ringninger. Dette vil medvirke til naturlig nedbrydning og død, der vil medvirke til naturligt ved i skovbunden.
- Evt. etablering af øst - vestgående læhegn til insekter vha maskinel tilretning af eksisterende bevoksninger ("sik-sak" fældning i skovkanten som giver læ for vinden)
- - bevarelse af de allerede fine skovbryn, som er værdifuld overgangsnatur
-

På borgermødet blev vi oplyst om, at Naturstyrelsen ikke i høringsprocessen kunne nå at svare på vores spørgsmål, hvorfor vi skulle indsende dem i forbindelse med høringen. På den baggrund ønsker vi en skriftlig tilbagemelding på samtlige spørgsmål fra dette høringssvar, samtidig med at de ikke, som vi kan se af tidligere høringsrunder bliver pakket ind i overordnede svar. Ligesom spørgsmål og svar forventes at indgå i Naturstyrelsens høringssvar.

Det fremgår ikke af Naturstyrelsens høringsoplysninger, hvordan høringssvarene behandles og hvorvidt, der er tale om en forvaltningsmæssig beslutning eller en politisk beslutning. Vi vil gerne have oplyst, hvem der er beslutningstagere, samt hvornår og på hvilket grundlag beslutning tages.

På bilag A har vi samlet de spørgsmål, som vi anmoder svar på i forbindelse med høringen.

Bilag B er oversigt på underskrivere på underskriftindsamlingen mod Naturstyrelsens forvaltningsplaner for Sønderskov og Ravsholt skov.

Vi stiller os gerne til rådighed til at indgå i en dialog om udformningen af en revideret forvaltningsplan for Ravnsholt og Sønderskov.

For Grundejerforeningen Sønderskovej

Martin Tinning

Lisbeth Riggelsen

Anne-Dorthe Schrøder Grum

Diverse referencer:

1. Naturstyrelsens forvalningsplaner i Høring 4 oktober til 29 november 2024:
https://gis.nst.dk/difo/hoering/?data_id=dataSource_56-NaO_1986_a446%3A30543&page=page_0&views=view_215
2. <https://naturstyrelsen.dk/regler-og-tilladelser/saadan-faerdes-du-i-indhegninger-med-dyr>
3. Erik Buchwald notat 20. november 2024
https://acrobat.adobe.com/id/urn:aaid:sc:EU:9bc9f2e7-9425-47d1-82c5-abb003d2ac2f?fbclid=IwY2xjawG2U8RleHRuA2FlbQlXMAABHWJoF7p4NXFF-ZhnBuj28FC1w9aTjBRen32lxeD5AkpmTbX9rXwBfYRO7Q_aem_4tfoGWwtBqXsxoge3Mi2kw&viewer%21megaVerb=group-discover
4. <https://www.biodiversitetsraadet.dk/viden>
5. Naturstyrelsens beskrivelse af Sønderkov <https://naturstyrelsen.dk/find-et-naturomraade/naturguider/hovedstaden-og-nordsjaelland/ravnsholt-og-soenderskov/oplevelser>
6. Miljøportalen <https://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch>
7. Jørgen Nimb Lassen: Skovbogen, 01/12/2023, https://www.saxo.com/dk/skovbogen-nye-skove_bog_9788799607716?srsId=AfmBOoqgT6rBbaCJt4KtKtNym6PUb4wYW0UpgyNENH9Zuu7_2PEhsdWG
8. Q&A om "Skovbogen" - Dansk Skovforening,
<https://www.danskskovforening.dk/skoven/qa-om-skovbogen/>
9. Mere, bedre og større natur i Danmark (2024) – University of Copenhagen
https://macroecology.ku.dk/pdf-files/reports-and-publications/Mere_bedre_og_stoerre_natur_i_Danmark_2024.pdf
10. Erik Buchwald PhD <https://eng.naturstyrelsen.dk/media/1clmjrpm/analysis-and-prioritization-of-future-efforts-for-danish-biodiversity.pdf>
11. <https://eng.naturstyrelsen.dk/media/1clmjrpm/analysis-and-prioritization-of-future-efforts-for-danish-biodiversity.pdf>
12. Foredrag: Frederik 2.s kanaler — LAFAK, <https://www.lafak.dk/arrangementer/foredrag-frederik-2s-kanaler>
13. 32574_GEUS-R_2018_28_opt.pdf (SIKRET)
14. bilagb_overordnede-retningslinjer-for-uroert-skov.pdf (naturstyrelsen.dk)
https://naturstyrelsen.dk/media/i4ypx1bg/bilagb_overordnede-retningslinjer-for-uroert-skov.pdf
15. Rewilding risikerer at skade Danmarks biodiversitet - Skovdyrkerne ,
https://skovdyrkerne.dk/medlemsblade/skovdyrkeren-97/rewilding-risikerer-at-skade-danmarks-biodiversitet/?fbclid=IwY2xjawE7nwBleHRuA2FlbQlXMQABHYqUnYZ13W6U4YgB6N2r5-FVOD-x5xvnM53DkvK0qf_DlcTN7L6ecVXKQA_aem_IMgdxaR3drpckBzVvtB-1A
16. Natura2000, krav om høring: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2023/109>
17. Kattehalet Mose - Wikipedia, den frie encyklopædi,
https://da.wikipedia.org/wiki/Natura_2000-omr%C3%A5de_nr._137_Kattehalet_Mose
18. Alleroed Sø – Kattehalet Mose | Fredninger, <https://www.fredninger.dk/fredning/alleroed-soe-kattehalet-mose/>

19. Danmarkshistoriens største skovprojekt: Sydlandske træarter rykker ind | Indland | DR, <https://www.dr.dk/nyheder/indland/danmarkshistoriens-stoerste-skovprojekt-sydlandske-traearter-rykker-ind>
20. Beskyt skovene - Danmarks Natur
21. Bæredygtig forvaltning af skove er afgørende for klima og biodiversitet - DM Bio, <https://dm.dk/bio/alle-artikler/groenne-byer-skov-og-landskaber/baeredygtig-forvaltning-af-skove-er-afgoerende-for-klima-og-biodiversitet/>
22. Naturpolitikken er kørt af sporet artikel Gylle.dk <https://gylle.dk/skov-og-naturpolitikken-er-koert-af-sporet/?fbclid=IwY2xjawGzzGxleHRuA2FlbQlxMQABHRmuoHxu5aoSPf4j8MqgrWpKY35CcpU2HpMnHJlbM0uqH6KITGg-soJaAaem2jtpBdUXpsTpjiuE-Z5sA>
23. Kulstofbinding ved skovrejsning KU, 2019 https://www.danskskovforening.dk/wp-content/uploads/2021/03/Sagsnotat_kulstof_skovrejsning_20190724.pdf
24. DM Bio, 3/2022, "Bæredygtig forvaltning af skovene er afgørende for klima og biodiversitet" <https://dm.dk/bio/alle-artikler/groenne-byer-skov-og-landskaber/baeredygtig-forvaltning-af-skove-er-afgoerende-for-klima-og-biodiversitet/>
25. Institut for geovidenskab og naturforvaltning, 2019, "Friluftsliv og græssende dyr i naturplejen - Notat om mulige konflikter ved mødet mellem besøgende og dyr" https://static-curis.ku.dk/portal/files/237043761/Notat_Friluftsliv_og_graessende_dyr_web.pdf
26. Christian Damgaard, videnskabelig artikel om græsning, november 2023 <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1439179123000373?via%3Dihub>
27. Kvæg overgræsser naturarealer til skade for biodiversiteten <https://okonu.dk/mark-og-stald/kvaeg-overgraesser-naturarealer-til-skade-for-biodiversiteten>
28. Mosaikskoven <https://innovasilva.com/klima-og-mosaikskove/>
29. Ministeriet for Grøn Tre(Æ)part <https://mqtp.dk>
30. Pilgrimsruten <https://santiagopilgrimme.dk/pilgrimsruter/hilleroed-ballerup-14-10-14-km/>
31. E6 Nordsjællandsruten <https://dvl.dk/nordsjaelland/om-vandreturene/nordsjaellandsruten-helsingoer-til-roskilde/>
32. Oltidsstier teglværksruten gennem Sønderskov, <http://www.oltidsstier.dk/tegl/>

Spørgsmål i høringssvaret fra ”Grunderjerforeningen Sønderskovvej”

som Naturstyrelsen bedes sende skriftligt svar på.

Tilgængelighed

Naturstyrelsen bedes dokumentere, at den planlagte fulde indhegning rundt om Sønderskov, hvor der ikke er adskillelse med hegn på stierne gennem skoven mellem sti og kreaturer ikke er i strid med Færdselsloven. Dette forhold gælder naturligvis også stier fra tinglyst låge og den hævdbundne sti fra Sønderskovvej og op gennem skoven.

Naturstyrelsen bedes dokumentere, at den planlagte fulde indhegning rundt om skov ikke er i strid med regler for skolestier.

Biodiversitet

Naturstyrelsen bedes oplyse, hvorfor Naturstyrelsen ikke i vurderingen af egnede områder til græsning lader arealets størrelse og adgang til græs indgå som scoringsindikatorer.

Naturstyrelsen bedes oplyse, om de har anvendt Christian Damgaards datasæt til at beregne græsningstrykket?

Naturstyrelsen bedes oplyse følgende:

Hvorfor vælger Naturstyrelsen at gå imod egne tilstræbte arealstørrelser på 100 ha?

Hvorfor vælger Naturstyrelsen ikke at udpege områder til kreaturer, hvor der i forvejen er græs?

Hvorfor vælger Naturstyrelsen ikke at vente med deres forvaltningsplaner i kombination med Grøn trepart, hvor der reelt er større mulighed for at øge biodiversiteten?

Naturstyrelsen bedes fremvise dokumentation for, at naturtilstanden bevares og endda forbedres ved de fremlagte planer for Sønderskov og Ravnholt skov.

Naturstyrelsen bedes dokumentere, at Naturstyrelsen ikke overtræder nogle regler i forhold til, at området er udlagt til Natura 2000 område, andre lovgivninger, EU-habitatskrav mv.

Hvis der er særlige arter i de to udvalgte skovområder, som er særligt udsatte, bedes Naturstyrelsen oplyse, hvorfor Naturstyrelsen ikke vælger at sikre disse arter med andre metoder end den usikre græsning på så lille et areal?

Dyr og Hegn

Naturstyrelsen bedes oplyse om Naturstyrelsen anerkender, at nogle mennesker er utrygge ved at gå ind i en græsningsfold.

Naturstyrelsen bedes oplyse om Naturstyrelsen anerkender, at indhegning og udsættelse af kreaturer i Sønderkov, kan begrænse adgangen for skovens nuværende hundeluftere.

Naturstyrelsen bedes oplyse om Naturstyrelsen anerkender, at indhegning og udsættelse af kreaturer i Sønderkov, kan begrænse adgangen for skovens nuværende mange ryttere.

Naturstyrelsen bedes oplyse om Naturstyrelsen anerkender, at indhegning og udsættelse af kreaturer i Sønderkov, kan begrænse adgangen for skovens nuværende øvrige mange brugere.

Dyrevelfærd

Naturstyrelsen bedes bekræfte, at der planlægges med dagligt tilsyn af de udsatte dyr.

Hvis Naturstyrelsen mod forventning forpagter området ud til ekstern dyreholder, bedes Naturstyrelsen oplyse, hvordan Naturstyrelsen vil sikre sig den fornødne dyrevelfærd, samt at der ikke forekommer overgræsning med tab af dyrebar fauna?

Naturstyrelsen bedes oplyse beregningsgrundlaget ved den valgte løsning med hegning, låger, riste, dagligt tilsyn med dyr mm. contra at foretage målrettede håndholdt arbejde med at skabe lysninger og høslæt eller andet i de områder af skoven, hvor Naturstyrelsen vurderer at særlige truede arter skal have øget kapacitet (flere af den truede art).

Endvidere beder vi Naturstyrelsens vurdering af, hvilken af de to anvendte metoder i Sønderkov, der vil skabe størst sandsynlighed for en forøgelse af biodiversiteten.

Naturstyrelsen bedes oplyse, om Naturstyrelsen arbejder med minimumsstørrelser på begrebet dyreflok og i bekræftende fald oplyse herom.

Naturstyrelsen bedes oplyse om, hvordan helårsudsættelsen af 3 (2) kreaturer på en samlet græsfold hænger sammen med, at græsningstrykket skal tilpasses jordbundsforhold og årstider. hvis der ikke skal opstå overgræsning i den græsfattige skov.

Naturstyrelsen bedes oplyse, hvorfor Naturstyrelsen ikke følger anbefalinger om at sikre afhegning til råvildt?

Naturstyrelsen bedes oplyse, hvordan der skal sikres vand til dyrene ved hård frost?

Fortidsminder og Kulturmiljø

Naturstyrelsen bedes oplyse, hvordan Naturstyrelsen med hegning og udsættelse af kreaturer helt konkret vil sikre Sønderskovs fredede og beskyttede fortidsminder og kulturmiljøer.

Fældninger

Naturstyrelsen bedes oplyse, hvordan de omfattende træfældninger hænger sammen med Grøn trepart og plantning af 390.000 ha. skov?

Naturstyrelsen bedes fremkommer med en helt konkret og detaljeret begrundelse for de meget omfattende fældninger i Sønderkov.

Naturstyrelsen bedes oplyse, om Naturstyrelsen har forskningsmæssig dokumentation for, at så omfattende træfældninger er nødvendige for at skabe biodiversitet, og i bekræftende fald fremlægge dokumentation herfor.

Naturstyrelsen bedes oplyse om Naturstyrelsens konkrete vurderinger og overvejelser af de omfattende foreslåede fældningers betydning for Sønderskovs unikke fugleliv.

Vi beder Naturstyrelsen redegøre for, hvilken registrering Naturstyrelsen har foretaget af bilag 4 arter samt fugleyngel, flagermus mm.

Naturstyrelsen bedes redegøre for, hvilke godkendelser de mener, de skal indhente, inden de kan foretage afdrift af skov og fjernelse af naturligt støjværn mod Hillerød motorvejen.

Vi beder Naturstyrelsen helt konkret redegøre for, hvilken betydning for biodiversiteten, der konkret forventes ved de enkelte fældninger af ikke hjemmehørende træer, samt dets betydning for klimaregnskabet.

Naturstyrelsen bedes oplyse, hvilke godkendelser og forudgående undersøgelser Naturstyrelsen mener, der skal indhentes og foretages, inden en så markant ændring af et naturområde kan foretages.

Naturstyrelsen bedes redegøre for Naturstyrelsens undersøgelser af, hvad de massive fældninger på skråninger ned mod det lavere liggende Sønderskov vil betyde for vandstand i de lavere liggende matrikler på Sønderskovvej?

Naturstyrelsen bedes redegøre for klimaregnskabet i forbindelse med de omfattende træfældninger og lade det ligge i skoven som ved. Hvad betyder fældninger i mistet årligt CO₂

Hydrologi

Naturstyrelsen bedes redegøre for, hvilken betydning den planlagte forvaltningsplan vil få for drikkevandskvaliteten, samt redegøre for evt. godkendelser med henblik på, at området huser drikkevand af høj kvalitet.

Naturstyrelsen bedes fremlægge undersøgelser og godkendelser i forhold til planerne om den ændrede hydrologi og konsekvenser for omkringliggende skel.

Endvidere ønsker vi at Naturstyrelsen redegør for naturstyrelsens overvejelser og stillingtagen til erstatningskrav fra naboer til skoven m.fl. i forbindelse med evt. skader på privat ejendom i forbindelse med den ændrede hydrologi.

Klimaregnskab og CO₂

Naturstyrelsen bedes fremlægge klimaregnskab for forvaltningsplanerne i Sønderskov samt ved udlægningen af alle 75.000 ha. til urørt skov. I nutidspriser koster en CO₂ kvote ca. 700 kr./ton.

Ressourceprioriteringer og økonomi

Mener Naturstyrelsen, at man opnår mest biodiversitet for pengene med de planlagte indhegninger, når nu nyere forskning og biodiversitetsrådet peger på, at skal der for alvor gøres noget ved biodiversiteten i Danmark, så skal der skabes sammenhængende naturområder på mindst 1000 ha og helst op til 5.000 ha. Med grøn Trepert og seneste også Folketingets opbakning er denne mulighed skabt.

Hvilken forskningsmæssig dokumentation for øget biodiversitet har Naturstyrelsen for tidligere igangsatte projekter med urørt skov, omfattende træfældninger og kreaturgræsning?

Hvis den forskningsmæssige dokumentation mangler for den øgede biodiversitet i tidligere projekter, hvad får så Naturstyrelsen til at fortsætte med udrulning af så indgribende tiltag?

Hvordan forholder Naturstyrelsen sig til de store omkostninger ved hegning i form af dagligt tilsyn af kvæg, pasning af hegnet, vandforsyning, låger, porte og riste til 3+2 kvæg i forhold til den evt, forventede biodiversitet eller risiko for en faktisk reduktion af biodiversiteten?

Hvilke myndighedsgodkendelser og hos hvem skal Naturstyrelsen indhente tilladelser inden Naturstyrelsen kan iværksætte deres forvaltningsplaner?

Hvilke økonomiske beregninger har Naturstyrelsen foretaget i forhold til vurderingen af de økonomiske konsekvenser af indhegning, udsættelse og pasning af kvæg på den ene side og manuel og maskinel rydning af lysninger på den anden side?

Beslutningstagere, hvornår og grundlag

Vi vil gerne have oplyst, hvem der er beslutningstagere, samt hvornår og på hvilket grundlag beslutning tages

#	Navn	E-mailadresse	Lokation	Dato
1	Martin Tinning			2024-11-06
2	Josephine Gram Vilandt Ti			2024-11-06
3	Pia Hesse Rasmussen			2024-11-06
4	Annette Vilandt Tinning			2024-11-07
5	Pia Thorkilgaard			2024-11-07
6	Annemette Fihl			2024-11-07
7	Casper Kaxe			2024-11-07
8	Charlotte Nicolaisen			2024-11-07
9	Susannw Svart			2024-11-07
10	Anna Zibrandtsen			2024-11-07
11	Lene Villumsen			2024-11-07
12	Lisbeth Hansen			2024-11-07
13	Hanne Thomsen			2024-11-07
14	Ulla Lundberg			2024-11-07
15	Cecilie Tinning			2024-11-07
16	Anne Zeeberg			2024-11-07
17	Jens Chr. Hesse Rasmusse			2024-11-07
18	Søren Mouritsen			2024-11-07
19	Malene Munch			2024-11-07
20	Daniel Christian			2024-11-07
21	Nadia Christian			2024-11-07
22	Niels Zibrandtsen			2024-11-07
23	Johnny Nielsen			2024-11-07
24	Marie-Louise Larsen			2024-11-07
25	Susanne Barfod			2024-11-07
26	Fleming Grøfte			2024-11-07
27	Nina Vinding			2024-11-07
28	Inge Petersen			2024-11-07
29	Søren Carlsen			2024-11-07
30	Laila Lund Nielsen			2024-11-07
31	Amalie Rask			2024-11-07
32	Flora Nesta			2024-11-07
33	Mathilde Vangstrup			2024-11-07
34	Marie Saksager			2024-11-07
35	Lisbeth Zibrandtsen			2024-11-07
36	Christina Parris			2024-11-07
37	Rahel Meconen			2024-11-07
38	Rahel Meconen			2024-11-07
39	Bendt Rasmussen			2024-11-07
40	Majbritt Mouritsen			2024-11-07
41	Sofie Draborg			2024-11-07
42	Nikoline Elk			2024-11-07
43	Pernille Landgren			2024-11-07
44	Lykke Bekkevold			2024-11-08
45	Anders Christensen			2024-11-08
46	Louise Raaschou			2024-11-08
47	Leopold Jahl			2024-11-08
48	Giuseppe Geresia			2024-11-08
49	Anna Egeberg			2024-11-08
50	Freyiia Milléh			2024-11-08

#	Navn	E-mailadresse	Lokation	Dato
51	Josephine Rude			2024-11-08
52	Bjerregaard Vibeke			2024-11-08
53	Malene Asferg			2024-11-08
54	Mikkel Wagner			2024-11-08
55	Susanne Kofoed Hansen			2024-11-08
56	Jacob Kjær			2024-11-08
57	Jesper Hermansen			2024-11-08
58	Josefine Mundt			2024-11-08
59	Anders Hansen			2024-11-08
60	Jens Jensen			2024-11-08
61	Joy Dam			2024-11-09
62	Søren Jepsen			2024-11-09
63	Henriette Lynge			2024-11-09
64	Kåre Regnarsson			2024-11-09
65	Peter Seehausen			2024-11-09
66	Filippa Seehausen			2024-11-09
67	Hugo Bulbulyan			2024-11-09
68	Emma Müller			2024-11-09
69	Baldur Eythorsson			2024-11-09
70	Ulrika Eythorsson			2024-11-09
71	Henriette Amby			2024-11-09
72	Klaus Klim			2024-11-09
73	Henrik Rønne			2024-11-09
74	Sander Rønne			2024-11-09
75	Charlotte Ruberg			2024-11-09
76	Pia Jakobsen			2024-11-09
77	René Rønne			2024-11-09
78	Gitte Jakobsen			2024-11-09
79	Kim Jakobsen			2024-11-09
80	Jørgen Veith-Sørensen			2024-11-09
81	Britt Carlsson			2024-11-09
82	Ingri Ohlsen			2024-11-09
83	Erling Larsen			2024-11-09
84	Tina Jensen			2024-11-09
85	Jeanne Bjørnbirk			2024-11-09
86	Else Rambow			2024-11-09
87	Julie Valsø			2024-11-09
88	Christina Hald			2024-11-09
89	Heidi Lønborg Olsen			2024-11-09
90	Laila Seierstad			2024-11-09
91	Mette Drobek			2024-11-09
92	Jette Møberg			2024-11-09
93	Camilla Mehlsen			2024-11-09
94	Maj-Britt Bøttcher Schultz			2024-11-09
95	Anders Kofoed Hansen			2024-11-09
96	Rikke Howe			2024-11-09
97	Annelise Mottlau			2024-11-09
98	Michael Jørgensen			2024-11-09
99	Ulrike Gade			2024-11-09
100	Peter Gade			2024-11-09

#	Navn	E-mailadresse	Lokation	Dato
101	Mette Marholt			2024-11-09
102	Helle Johansen			2024-11-09
103	Birgit Larsen			2024-11-09
104	Susanne Dyhr			2024-11-09
105	Ann Baastrup			2024-11-10
106	Yvonne Beicker			2024-11-10
107	Anja Lykke Jørgensen			2024-11-10
108	Betina Andersen			2024-11-10
109	Anja Hededal			2024-11-10
110	Helle Salling			2024-11-10
111	Katja Brunstedt			2024-11-10
112	Solveig Hindkær			2024-11-10
113	Marianne Jensen			2024-11-10
114	Marlene Bank			2024-11-10
115	Christian Anholm			2024-11-10
116	Iben Lindemann			2024-11-10
117	Lene Hallbæck			2024-11-10
118	Susan Galsøe			2024-11-10
119	Anne Dyhr			2024-11-10
120	Birthe Nørhave			2024-11-10
121	Niels Gregersen			2024-11-10
122	Jan Nørhave			2024-11-10
123	Annette Hagman			2024-11-10
124	Karin Bering			2024-11-10
125	Bran Kuhre			2024-11-10
126	Marianne Skjoldborg Mad			2024-11-10
127	Lene persson			2024-11-10
128	Anne Collatz			2024-11-10
129	Pernille Bechmann			2024-11-10
130	Claus Engelstef			2024-11-10
131	Lise Bjarnholt			2024-11-10
132	Palle Koch			2024-11-10
133	Kirsten Junker			2024-11-10
134	Mia Trier Wagner			2024-11-10
135	Maria hanndgaard			2024-11-10
136	Dorthe Hansen			2024-11-10
137	Brita Rasmussen			2024-11-10
138	Sonja Ostrowski			2024-11-10
139	Tina ingemann Jensen			2024-11-10
140	Jannie Wolf Kessler			2024-11-10
141	Lisbeth Lundtoft			2024-11-10
142	Margit Sauer			2024-11-10
143	Ninja Carlsen			2024-11-10
144	Michael Lindaa			2024-11-10
145	Hans henrik Anderen			2024-11-10
146	Mads Bruusgaard-Mouritsen			2024-11-10
147	Joan Steinfeldt			2024-11-10
148	Charlotte Zeuthen			2024-11-10
149	Charlotte Winkler			2024-11-10
150	Jane Jarshøj			2024-11-10

#	Navn	E-mailadresse	Lokation	Dato
151	Lisbeth H. Andersen			2024-11-10
152	Birgitte Nielsen			2024-11-10
153	inger therese turner friis			2024-11-10
154	Birte Jensen			2024-11-10
155	Eva Ulsø			2024-11-10
156	Anja Køhlert Nielsen			2024-11-10
157	Keld Jensen			2024-11-10
158	Liv Møller			2024-11-10
159	Birgitte Kristensen			2024-11-10
160	Tina Jørgensen			2024-11-10
161	Ina Bøg			2024-11-10
162	Marianne andersen			2024-11-10
163	Gitta Gravgaard			2024-11-10
164	Anette Nielsen			2024-11-10
165	Lene Kayser			2024-11-10
166	Randi Bartholin			2024-11-10
167	Lone Hesselberg			2024-11-10
168	Karen Kjærgaard			2024-11-10
169	Annette Bjerregaard Chris			2024-11-10
170	Steffen venø Hansen			2024-11-10
171	Gitte Gammerath			2024-11-10
172	Kim Hansen			2024-11-10
173	Camilla Venø Dal			2024-11-10
174	Birgitte vestergaard			2024-11-10
175	Camilla Sørensen			2024-11-10
176	Marianne Johannsen			2024-11-10
177	Birgitte Julfeldt			2024-11-10
178	Jane Simonsen			2024-11-10
179	Rikke Jordy			2024-11-10
180	Linda Aasted			2024-11-10
181	Ann Borreskov			2024-11-10
182	Bente Nielsen			2024-11-10
183	Hanne jørgensen			2024-11-10
184	Dorthe Brauner Jensen			2024-11-10
185	Maria Juhl			2024-11-10
186	Tina Sletten			2024-11-10
187	Bente Minz			2024-11-10
188	Kirsten Vandborg			2024-11-10
189	Rikke Pedersen			2024-11-10
190	J C			2024-11-10
191	Jette Christensen			2024-11-10
192	Pia Borregaard			2024-11-10
193	Ole Ramshøj Christensen			2024-11-10
194	Lone Thomsen			2024-11-10
195	Liselotte Rosendahl Kulpa			2024-11-10
196	Charlotte Bager			2024-11-10
197	Johan Mouritsen			2024-11-10
198	Beatriz Neumann Mouritse			2024-11-10
199	Ingrid kruse Madsen			2024-11-10
200	Dorthe Nielsen			2024-11-10

#	Navn	E-mailadresse	Lokation	Dato
201	Tinna Pedersen			2024-11-10
202	Gitte Hvass			2024-11-10
203	Susanne Andersen			2024-11-10
204	Julie Gram			2024-11-10
205	Dorthe Andersen			2024-11-10
206	Brian Nielsen			2024-11-10
207	Tina Bartels			2024-11-10
208	Marlene Tang			2024-11-10
209	Berit Jonsson			2024-11-10
210	Hanne Thomsen			2024-11-10
211	Tine Kryger			2024-11-10
212	Hanne Poulsen			2024-11-10
213	karina kaiser Bøhl			2024-11-10
214	Martine Flint			2024-11-10
215	Else Marie Pedersen			2024-11-10
216	Laila Nielsen			2024-11-10
217	Pernille Baatz Christensen			2024-11-10
218	Lene Fredegaard			2024-11-10
219	Peter Mouritsen			2024-11-10
220	Anne Kastebo			2024-11-10
221	Karina Manniche			2024-11-10
222	Dennie Huus			2024-11-10
223	Lotte Jensen			2024-11-10
224	Klaus Sandfeld			2024-11-10
225	Jørgen Frieze			2024-11-10
226	Grith havmand			2024-11-10
227	Mette Tolstrup			2024-11-10
228	Bettina Stahr			2024-11-11
229	Birthe Frandsen			2024-11-11
230	Rune Riishøj			2024-11-11
231	Kirsten Johnsen			2024-11-11
232	Charlotte Rem Larsen			2024-11-11
233	Helle Christensen			2024-11-11
234	Lene Støve			2024-11-11
235	Gitte Ramsgaard			2024-11-11
236	Bodil Fur			2024-11-11
237	Charlotte Vængebo-Søren			2024-11-11
238	Sonja Pedersen			2024-11-11
239	Kira Borges			2024-11-11
240	Birthe Jensen			2024-11-11
241	Bente Gehlert			2024-11-11
242	Dorte Serop			2024-11-11
243	Charlotte Mikaelson			2024-11-11
244	Jeanne Bjørnbirk			2024-11-11
245	Anny Rendbæk Pedersen			2024-11-11
246	Susanne Vittrup Petersen			2024-11-11
247	Marianne Nakskov			2024-11-11
248	Jan Windeløv			2024-11-11
249	Bodil Jørgensen			2024-11-11
250	Majbrit Jørgensen			2024-11-11

#	Navn	E-mailadresse	Lokation	Dato
251	Pernille Møller Kristiansen			2024-11-11
252	Else smith			2024-11-11
253	Inger Kongsgaard Jakobse			2024-11-11
254	Solveig Bisgaard			2024-11-11
255	Fleming Grøfte			2024-11-11
256	Jeppe Mouritsen			2024-11-11
257	Lene Christensen			2024-11-11
258	Annette Engelund			2024-11-11
259	Henriette Melchiorsen			2024-11-11
260	Anita Harlø Rasmussen			2024-11-11
261	susanne Gam			2024-11-11
262	Eric Lerdrup Bourgois			2024-11-11
263	Søren Andersen			2024-11-11
264	Alice Jørgensen			2024-11-11
265	Kate Bentzen			2024-11-11
266	Anna Hagelskjær			2024-11-11
267	Lars Nelleman			2024-11-12
268	Lotte Mouritsen			2024-11-12
269	anne harild abildstrøm			2024-11-12
270	John Jensen			2024-11-12
271	Annemarie Kristensen			2024-11-12
272	Pia Saxild			2024-11-12
273	Helle6 Pultz			2024-11-12
274	Britta Andersen			2024-11-12
275	Rudi Hansen			2024-11-12
276	Lene Strid			2024-11-12
277	Lisbeth Halvorsen			2024-11-12
278	Pia Dora Jakobsen			2024-11-12
279	Arne Riis			2024-11-12
280	Ida Dam Larsen			2024-11-12
281	Naomi Elkington			2024-11-12
282	Betina Grønbek			2024-11-12
283	Judith Larsen			2024-11-12
284	Malene Laugesen			2024-11-12
285	Leo Rasmussen			2024-11-12
286	Vibeke Fjord Kristensen			2024-11-13
287	Karina Strøbæk			2024-11-13
288	Alice Skaubye			2024-11-13
289	Johannes Skotte			2024-11-13
290	Annette Petersen			2024-11-13
291	Lisa Larsen			2024-11-13
292	John Baumann			2024-11-13
293	Ea Charlotte Schjeldahl			2024-11-13
294	Peter Bäcker Hansen			2024-11-13
295	Birthe Christensen			2024-11-13
296	Maria Douglas			2024-11-13
297	Asger Nielsen			2024-11-13
298	Dania Søndergaard			2024-11-13
299	Lisbeth Hansen			2024-11-13
300	Louise Hansen			2024-11-13

#	Navn	E-mailadresse	Lokation	Dato
301	Margrethe Gissel			2024-11-13
302	Andreas Hermansen			2024-11-13
303	Lewis Hermansen			2024-11-13
304	Cecilie Hermansen			2024-11-13
305	Marcus Zeeberg			2024-11-13
306	Aksel Zeeberg			2024-11-13
307	Mathilde Zeeberg			2024-11-13
308	Claus Hermansen			2024-11-14
309	Pernille Larsen			2024-11-14
310	Niels-Peter Skovsgaard			2024-11-14
311	Jette Christensen			2024-11-14
312	Niels Aage Nielsen			2024-11-14
313	Lone Winther-Jensen			2024-11-14
314	Jette Nielsen			2024-11-14
315	Lene Støve			2024-11-14
316	Antoinette Andersen			2024-11-14
317	Margit Sauer			2024-11-14
318	Annelise Hald			2024-11-14
319	Jannie Wolf Kessler			2024-11-14
320	Birte Vogel			2024-11-14
321	Rudi Hansen			2024-11-14
322	Gitte Gammerath			2024-11-14
323	Grethe Anæus			2024-11-14
324	Henrik Bahnsen			2024-11-14
325	Gitta Gravgaard			2024-11-14
326	Else Marie Pedersen			2024-11-14
327	Jane Vilhelmsen			2024-11-14
328	Inger Voldsgaard Anderse			2024-11-14
329	Linda Whitfield			2024-11-14
330	Karen Olesen			2024-11-14
331	Kirsten Andersen			2024-11-14
332	Christina Moffat Knutzen			2024-11-14
333	Ib Henriksen			2024-11-14
334	tanja johansen			2024-11-14
335	Elsebeth Vilandt			2024-11-14
336	Charlotte Thorberg			2024-11-14
337	John Hansen			2024-11-14
338	Charlotte Olesen			2024-11-14
339	Poul Dahl			2024-11-14
340	Brian Bøgesgaard			2024-11-14
341	Yvonne Nielsen			2024-11-14
342	Birgitte Gether			2024-11-14
343	karen fjord			2024-11-14
344	Stephanie Hald-Rasmusse			2024-11-14
345	Linda Thomsen			2024-11-14
346	Joan Jensen			2024-11-14
347	Rikke Rasmussen			2024-11-14
348	Hans Weikop			2024-11-14
349	Ninni Thorkilgaard			2024-11-14
350	Ida Thorkilgaard			2024-11-14

#	Navn	E-mailadresse	Lokation	Dato
351	Tine Thorkilgaard			2024-11-14
352	Dorthe Savovic			2024-11-14
353	Anette Henner			2024-11-14
354	Anja kit Andersen			2024-11-14
355	Catharina Anastasia Casa			2024-11-14
356	Paulina Wiejak			2024-11-14
357	Rikke Højgaard Kjær			2024-11-14
358	Anders Friedl			2024-11-14
359	Torben Knappe			2024-11-14
360	Ditte Munch			2024-11-14
361	Frida Petersen			2024-11-14
362	Alex Pløger			2024-11-14
363	Lis Vang			2024-11-14
364	Mads karkov			2024-11-14
365	Claus Villumsen			2024-11-14
366	Helle Hansen			2024-11-14
367	Peter Zibrandtsen			2024-11-14
368	Christina Thomsen			2024-11-14
369	louise turner			2024-11-14
370	Tina Bybæk			2024-11-14
371	Dorthe Petersen			2024-11-14
372	karina kaiser Bøhl			2024-11-14
373	Kristian Keller			2024-11-14
374	Irene Lind			2024-11-14
375	Rikke Kloster			2024-11-14
376	Svend Hansen			2024-11-14
377	Anders Marager			2024-11-14
378	Lasse Thamdrup			2024-11-14
379	Helle Hansen			2024-11-15
380	Kirsten Dalby			2024-11-15
381	Rikke Ertmann			2024-11-15
382	Peter Ramsgaard			2024-11-15
383	Annika Holmberg			2024-11-15
384	Jens Jørgen Andersen			2024-11-15
385	Annemette Højgaard Scho			2024-11-15
386	Jens Maarup			2024-11-15
387	Lisa Bjerregaard			2024-11-15
388	Ole Christensen			2024-11-15
389	Jan Harild Nielsen			2024-11-15
390	Helle Lehmann			2024-11-15
391	Ole Kring			2024-11-15
392	Bo Hamilton			2024-11-15
393	Ulla Ayotte			2024-11-15
394	AnneBTAM Schulz			2024-11-15
395	Ruth Tilgaard			2024-11-15
396	Inger-Lise Sasi			2024-11-15
397	Merete Wind			2024-11-15
398	Inge Richter lassen			2024-11-15
399	Mira Venø von Schoubye			2024-11-15
400	Alice Skaubye			2024-11-15

#	Navn	E-mailadresse	Lokation	Dato
401	Dinna Brønnum			2024-11-15
402	Anya Berman			2024-11-15
403	Henrik Pedersen			2024-11-15
404	Wiktor Serafin			2024-11-15
405	Signe Vogensen			2024-11-15
406	Anne-marie Villumsen			2024-11-15
407	Annemarie Kristensen			2024-11-15
408	Michael Albrechtslund			2024-11-15
409	Lizette Fischer			2024-11-15
410	Henrik Olsen			2024-11-15
411	Lasse Skovsgaard Andersen			2024-11-15
412	Camilla Blank			2024-11-15
413	Mette Fryd			2024-11-15
414	Eva Meile			2024-11-15
415	Frida Grooss			2024-11-15
416	Annette Haaknel			2024-11-15
417	Jesper Schouboe			2024-11-15
418	Anne Carlsson			2024-11-15
419	Caroline Eggertsen			2024-11-15
420	Niels Grum			2024-11-15
421	Anne-Dorthe Schrøder Grum			2024-11-15
422	Helle Christensen			2024-11-15
423	Theis Munktvad			2024-11-15
424	Bent Rasmussen			2024-11-15
425	Anne Christensen			2024-11-15
426	Elin Rand Nielsen			2024-11-15
427	Jakob Fihl			2024-11-15
428	Heidi Stærk			2024-11-16
429	Michael Mose			2024-11-16
430	Cheryl Geurtze			2024-11-16
431	Preben Buchhave			2024-11-16
432	Ellen Buchhave			2024-11-16
433	Flemming Breinholt			2024-11-16
434	Lisbeth Schomann			2024-11-16
435	gabrielle kirschbaum			2024-11-16
436	Søren Jepsen			2024-11-16
437	Jette Lynge			2024-11-16
438	Dorte Stenov			2024-11-16
439	Jesper David Jensen			2024-11-16
440	Anne-Mette Bache Jensen			2024-11-16
441	Karin Oxholm			2024-11-16
442	claus abildstrøm			2024-11-16
443	Pia Saxild			2024-11-16
444	Gitta Gravgaard			2024-11-16
445	Dorthe Hasling christianse			2024-11-16
446	Else Archbold			2024-11-16
447	bente jørgensen			2024-11-16
448	Susanne Hemdorff			2024-11-16
449	Hartvig jensen			2024-11-16
450	Jørgen Ring-Andersen			2024-11-16

#	Navn	E-mailadresse	Lokation	Dato
451	Anders Jensen			2024-11-16
452	Hans henrik Anderen			2024-11-16
453	Nina Jepsen			2024-11-16
454	Charlotte Elholm			2024-11-16
455	Finn Petersen			2024-11-16
456	Henrik Jørgensen			2024-11-16
457	Michael Helms			2024-11-16
458	Peter Brown			2024-11-17
459	Liza Engkilde			2024-11-17
460	Hanne Buur Larsen			2024-11-17
461	Boje Pedersen			2024-11-17
462	Nicoline Stieper			2024-11-17
463	Kristoffer Holmstrup			2024-11-17
464	Sine Guntveit			2024-11-17
465	Fleming Grøfte			2024-11-17
466	Annette Sæberg			2024-11-17
467	Halfdan Grimstad			2024-11-17
468	Michael Kock			2024-11-17
469	Claus Finderup			2024-11-17
470	Lykke Nielsen			2024-11-17
471	Bo Sattrup			2024-11-17
472	Fillippa Gottlieb			2024-11-17
473	Charlotte Steengaard			2024-11-17
474	Rikke Andrea Halle			2024-11-17
475	Kasper Hesse Krenchel			2024-11-17
476	Kasper Aas-Andersen			2024-11-17
477	Melissa Nielsen			2024-11-17
478	Jeppe Kjær Nielsen			2024-11-17
479	Anette Holst			2024-11-17
480	jacqueline jørgensen			2024-11-17
481	Per Dinesen			2024-11-17
482	Joe Bell Duncan			2024-11-17
483	Claus Backalarz			2024-11-17
484	Pernille Bidstrup			2024-11-17
485	Hans Chr Overgaard			2024-11-17
486	Frede Jensen			2024-11-17
487	Gabriella Behrendorff			2024-11-17
488	Jørgen Bo Behrendorff			2024-11-17
489	Louise Winnie Engell Behr			2024-11-17
490	Arthur Behrendorff			2024-11-17
491	Eva Høy Engelund			2024-11-17
492	Lene Larsen			2024-11-17
493	Birte Vinther			2024-11-17
494	Niels Christensen			2024-11-17
495	Jan Mathiesen			2024-11-18
496	Morten Bang Nørgaard			2024-11-18
497	Susan Billekop			2024-11-18
498	Henning Hansen			2024-11-18
499	Johan Rasmus Rohde			2024-11-18
500	Allan Månsson			2024-11-18

#	Navn	E-mailadresse	Lokation	Dato
501	Niels Nielsen			2024-11-18
502	Troels Bent Hansen			2024-11-18
503	Vibeke Fabritius			2024-11-18
504	Marie Joo Nielsen			2024-11-18
505	Alice Skaubye			2024-11-18
506	Elin Aagaard			2024-11-18
507	Torben Hansen			2024-11-18
508	Michelle Parris			2024-11-18
509	Dorthe Eichler Lerfeldt			2024-11-18
510	Dorte Täby			2024-11-18
511	Jens Ole Lyngby			2024-11-19
512	Pia Lykke Binzer			2024-11-19
513	Tone Kirkeby			2024-11-19
514	Jette Albrechtslund			2024-11-19
515	Jette Eikrem			2024-11-19
516	Nils Langballe			2024-11-19
517	Charlotte Hansen			2024-11-19
518	Merete Lafon			2024-11-19
519	Susan Storm			2024-11-19
520	Hanne Overgaard			2024-11-20
521	Kurt Jensen			2024-11-20
522	Lars Buchhave			2024-11-20
523	Gitte Buchhave			2024-11-20
524	Sanne Støvelbæk			2024-11-21
525	Marianne hering			2024-11-21
526	Christina Hald			2024-11-21
527	Klaus Nyengaard			2024-11-21
528	Lone Pedersen			2024-11-21
529	Gitte Brast			2024-11-21
530	Mette Clausen			2024-11-21
531	Kenneth Birch			2024-11-21
532	Leane Dūncan			2024-11-21
533	Tom Nilsson			2024-11-22
534	Bjørn Søeberg			2024-11-22
535	Hans-Carl Nielsen			2024-11-22
536	Lis Pedersen			2024-11-22
537	Anders Jønstrup			2024-11-22
538	Britt Jønstrup			2024-11-22
539	Lone Andersen			2024-11-22
540	Christian Christensen			2024-11-22
541	Henriette Broman			2024-11-22
542	Frederik Bak-Christensen			2024-11-23
543	Bodil Strandbygaard Rasm			2024-11-23
544	Ditte Larsen			2024-11-23
545	Ole Larsen			2024-11-23
546	Mads Viggo Larsen			2024-11-23
547	Torben Larsen			2024-11-23
548	Ingelise Larsen			2024-11-23
549	Thomas Bo Christensen			2024-11-23
550	Annette Johnsen			2024-11-23

#	Navn	E-mailadresse	Lokation	Dato
551	Jenny Hjorth			2024-11-23
552	Erik Jakobsen			2024-11-23
553	Sylvester Buchhave			2024-11-23
554	Louise Hauerberg			2024-11-23
555	Kasper Wilstrup			2024-11-23
556	Gitte Ebert			2024-11-23
557	Lisbeth Riggelsen			2024-11-24
558	Louise Engell Behrendsdorf			2024-11-24
559	Ole Ørslev			2024-11-24
560	Marianne Breinholt			2024-11-24
561	Lucas Brøndum Lundstrøm			2024-11-24
562	Maria Dirach			2024-11-24
563	Josefine Mundt			2024-11-25
564	Hanne Camåe			2024-11-25
565	Pernille Camåe			2024-11-25
566	Christian Søe-Jensen			2024-11-25
567	Ofelia Mundt			2024-11-25
568	Fabian Mundt			2024-11-25
569	Pernille Draborg			2024-11-26
570	Mia Biener Olsen			2024-11-26
571	Bjørn Biener			2024-11-26
572	Anne Weibel Callesen			2024-11-26
573	Mathias Iendal			2024-11-26
574	Rikke Justesen			2024-11-26
575	Erik Lund			2024-11-26
576	Jeanne Wede			2024-11-26
577	Ea Charlotte Schjeldahl			2024-11-26
578	Maibritt Schouboe			2024-11-26
579	Christian Wede			2024-11-26
580	Linda Jørgensen			2024-11-27
581	Suzi Vester Munkner			2024-11-27
582	Peter Schjeldahl			2024-11-27
583	Maja Shouboe			2024-11-27
584	Frederik Wede			2024-11-27
585	Birgitte Broesbøl - Jensen			2024-11-27
586	Birthe Nørhave			2024-11-27
587	Nicoline Langballe			2024-11-27
588	Jakob Fihl			2024-11-27
589	Gabriel Winding			2024-11-27
590	Bente Bjerre			2024-11-27
591	Bjarne Møberg			2024-11-27
592	Thyge Wæhrens			2024-11-28
593	Christian Langseth			2024-11-28
594	Jacob Ibing			2024-11-28
595	Bo Hjerresen			2024-11-28
596	Karsten Jensen			2024-11-28
597	Cecilie Abildstrøm			2024-11-28
598	Emilie Eibak Jensen			2024-11-28
599	Bo Christian Skjøtt			2024-11-28
600	Majbritt Vilandt			2024-11-29

#	Navn	E-mailadresse	Lokation	Dato
601	Line Rønne			2024-11-29

Høringspostkasse for forvaltningsplaner

Fra: C T <thorbergc@gmail.com>
Sendt: 29. november 2024 13:44
Til: Høringspostkasse for forvaltningsplaner
Emne: Høring vedrørende urørte skove og udsætning af dyr.

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Til Naturstyrelsen.

Jeg har nu i flere år fulgt jeres naturgenopretning projekter og jeg må sige at jeg er rystet. Rystet over , at i som myndighed skøjter henover vores dyrevelfærdslov som er til for at beskytte dyr mod unødigt lidelse, vanrøgt og bevidste overgreb fra mennesker.

I lukker heste og kvæg ud bag hegn uden at de må fodres, i skove, og påstår at det er naturligt for dem at bo i skove. Det er ikke sandt, da heste er steppedyr og lever primært af græs, ikke grene og bark som i vil tvinge dem til. Det er direkte dyreplageri, bevidst fra jeres side .

Hjemhørende fouragererne dyr i Danmarks nuværende klima er, hjortearter, bjørne og vildsvin. Heste og kvæg er ikke hjemhørende i vores nuværende klima, dem der var, forsvandt da vores klima ændrede sig fra steppelandskab til skov. Det er blevet bevist af en førende forsker i fortidsbiodiversitet. Så hvis de heste og kvæg i har spærret inde om vinteren var frie, ville de ikke opholde sig i Danmark.!

I påstår at biodiversiteten bliver forbedret med denne forvaltningsform, men det er der ingen beviser for.?? I skamferer skovene og fælder træer som vilde dyr har reder og bo i, uden hensyntagen til at i ødelægger og dræber deres unger!

Jeg er glad for naturen og vil gerne have mere af den, men det i har gang i er forkert!

Hvad med at indrage nogle dyrlæger og skovbrugere og lave en ny plan for vores natur??. Man kan godt få mere natur og biodiversitet uden at gå på kompromis med dyrevelfærden.

Naturen tilhører os alle sammen, ikke kun rewilding biologer og politikere!

Rewilding biologernes påstand om, at det er naturligt at heste og kvæg bag hegn sulter er løgn! Dyrene kan ikke flytte sig og vandre efter føde og rent vand på grund af jeres hegn!

I U-landene sulter dyrene pga fattigdom, men i Danmark sulter dyrene pga kynisme, griskhed og grådighed blandt landets rigeste, altså dem der har millionerne til at investere i naturarealer.

Hilsen
Charlotte Thorberg

Høringspostkasse for forvaltningsplaner

Fra: Brita Rasmussen <britaoghardy@gmail.com>
Sendt: 29. november 2024 13:52
Til: Høringspostkasse for forvaltningsplaner
Emne: Offentlig høring af udkast til forvaltningsplaner for urørt skov oktober 2024

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Præmissen for at lave "urørt skov" er forkvaklet fra ende til anden.

Som begrundelse angiver man "den 6. masseuddøen", "en biodiversitet i frit fald" og "mangel på rigtig, vild natur". Måske kan man, fra et skrivebord, ikke se den rigtige, vilde natur, men tro mig, den har været derude hele tiden. Jeg har selv set den og levet i og med den.

Masseuddøen og biodiversitet i frit fald er baseret på Rødlisten. Lige præcis den rødliste der viste sig at være manipuleret, fordi Aarhus Universitet i al stilhed havde ændret klassificeringen i forhold til tidligere. Skandaløst! Når der blev taget forbehold for dette, blev billedet et helt, helt andet - og lige præcis i skovene har der været fremgang.

Så argumenterne for urørt skov holder ikke - hele fundamentet for urørt skov er ikke sandfærdigt.

Nu ødelægger man store dele af de statslige skove. Fælder træer, skamferer dem på måder der hører dårligt-opdragede-drengerøve-i-puberteten til.

Man hegner og sætter husdyr ud - og forventer, at de kan klare sig selv. I en skov! De kan ikke leve af det, de kan finde i en skov. Rigtigt vildt kan, men det kan husdyr ikke. Hvem har dog fundet på det? Er det mon de samme som ikke er klar over, at hverken hove eller klove slides i en skov? - og åbenbart er så inderligt ligeglade med dyrevelfærd.

Man har ikke spurgt sagkundskaben, kun nogle biologer der ved noget om svampe og det, de i deres megalomani kalder fæces-fauna.

Man har indført flora- og fauna-racisme, fordi kun planter der har levet her altid, må være her. Hvem har lige regnet dén ud?, for mage til talentløst vrøvl skal man da lede længe efter.

Måske er det de samme, der IKKE kunne regne ud, at i stedet for de endeløse lyseåbne arealer med en fantastisk biodiversitet, er der kommet endeløse arealer med Ørnebregne. Ørnebregne, der indeholder et stof der er kræftfremkaldende og som går i grundvandet. I stedet for biodiversitet har man fået giftig monokultur så det batter! Det er ganske enkelt for udygtigt!

Statsskovene bliver maltrakteret og efterladt som ufremkommelige lossepladser.

Det er statens skove. Jeg er en del af staten, så det er også mine skove. Den måde de forvaltes - og tænkes forvaltet - på, hindrer mig i at komme der.

Dels fordi det ikke er til at komme frem, når man som mig ofte har brug for rollator eller elscooter. Ikke engang stierne holdes farbare - og store dele af skovene bliver sat under vand. Rollator, elscooter og dyr bag hegn hører heller ikke sammen.....så I har effektivt forhindret mig i at komme i MINE skove. Det er uacceptabelt! Hvorfor frata'r I mig muligheden for at lufte hunden, sanke, finde ro og fred og kunne kramme et træ???

Jeg ser og hører så tit, at "Det er politisk bestemt". Hvis navnet ellers holder vand, burde der i Naturstyrelsen være en vis mængde viden om naturen. Og mangler der viden, er NST efter min mening forpligtet til at opsøge den. Så hvis I var gået tilbage til Miljøministeriet og havde sagt, at "det her går ikke", var det måske faldet anderledes ud. Og I kan stadigvæk nå at melde tilbage - og BØR vel også gøre det - at det i praksis viser sig, at teorierne ikke holder stik.

Men iflg. forvaltningsplanerne maser i bare på, UDEN RESPEKT FOR DEN NATUR, I FORVENTES AT FORVALTE PÅ BEDSTE VIS - BÅDE NU OG TIL DE KOMMENDE GENERATIONER.

I må stoppe det, træde et skridt tilbage, tænke jer om, og finde andre veje!

Naturstyrelsen
Førstballevej 2
Gjøddinggård
7183 Randbøl

Sendt på e-mail til forvaltningsplaner@nst.dk

Den 29. november 2024

Friluftsrådets generelle bemærkninger til forslag til 59 forvaltningsplaner for urørt skov

Friluftsrådet afgiver i dette høringssvar generelle bemærkninger til høringsmaterialet. Det suppleres af høringssvar, der afgives af lokale friluftsråd til de enkelte forvaltningsplaner.

Generelt

Friluftsrådet støtter udlægning af urørt skov i statens skove og ser frem til, at der i udlagte områder udvikles mere vild og varieret natur til gavn for biodiversitet, naturoplevelser og friluftsliv.

Friluftsrådet lægger afgørende vægt på, at de generelle retningslinjer for forvaltning af urørt skov efterleves, så den fremtidige forvaltning af områderne sker med et dobbelt formål om at tilgodese både natur og friluftsliv, og så det er muligt at opretholde, vedligeholde og opføre nye friluftsfaciliteter som hidtil, jf. retningslinjernes afsnit 2.4.7.

For Friluftsrådet er det væsentligt, at der i forvaltningen af områderne sikres fortsat vedligeholdelse og udvikling af gennemgående stier og veje og brugerfaciliteter som bålpladser og bålhytter samt bevarelse af udsigtskiler for at understøtte friluftslivet i områderne, herunder adgang for handicappede. Det er desuden vigtigt, at det også omfatter fældning og fjernelse af træer af hensyn til færdsel og sikkerhed i områderne, så der er adgang til stier og veje svarende til det nuværende niveau.

Lokal dialog er centralt for opbakning

Det er afgørende for lokal accept og opbakning til en ændret forvaltning af områderne, at der er en tidlig, løbende og god dialog med lokale brugere, herunder det organiserede friluftsliv om den fremtidige forvaltning af arealerne. Vi finder det derfor også vigtigt, at der afholdes lokale møder og offentlige ture i de berørte skove i forbindelse med udformning af forvaltningsplanerne.

Særligt opsætning af hegn og udsætning af græssende dyr kan give udfordringer for friluftslivet. Derfor vil vi på det kraftigste opfordre til, at der er en grundig dialog med relevante lokale aktører om, hvilke konkrete lokaliteter, der skal afgræsses og hvilke dyr, der sættes ud. Det kan muliggøre lokale og holdbare løsninger.

Det er for Friluftsrådet afgørende, at der i stillingtagen til fremtidig afgræsning tages et væsentligt hensyn til fortsat friluftsliv i områderne. Der skal i den forbindelse også tages hensyn til, hvilke eventuelle andre afgræsningsområder, f.eks. i kommende naturnationalparker, der planlægges etableret på nærliggende statslige arealer.

Kompenserende tiltag

I det omfang forvaltningen af urørt skov kan forventes at føre til begrænsninger af friluft aktiviteter, bør der i samarbejde med lokale brugerorganisationer mv. planlægges for og etableres kompenserende foranstaltninger i eller i geografisk nærhed til det pågældende område.

Børn og unge

Friluftsrådet finder det vigtigt, at der er en særlig opmærksomhed mod børn og unges mulighed for at færdes i, opleve og lære om naturen i områder med urørt skov. Et godt forhold til naturen grundlægges tidligt i livet. Når børn og unge lærer om naturen, fordyber sig i naturen og tilbringer tid i naturen, har det en positiv betydning for deres dannelse og forhold til naturen resten af livet.

Med venlig hilsen

Johan Husfeldt
Politisk konsulent

Høringspostkasse for forvaltningsplaner

Fra: Johan Husfeldt <joh@Friluftsradet.dk>
Sendt: 29. november 2024 14:13
Til: Høringspostkasse for forvaltningsplaner
Emne: Friluftsrådets bemærkninger til 59 forvaltningsplaner for urørt skov
Vedhæftede filer: Friluftsrådets kommentarer til forvaltningsplaner for urørt skov nov 2024.pdf

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Til Naturstyrelsen.
Jeg vedlægger Friluftsrådets generelle bemærkninger til forslag til 59 forvaltningsplaner for urørt skov.

Med venlig hilsen

Johan Husfeldt
Politisk konsulent

Direkte tlf.: +45 40 33 21 67

E-post: joh@friluftsradet.dk
www.friluftsradet.dk

Scandiagade 13, 2450 København SV, Telefon 33 79 00 79

Friluftsrådet er en paraplyorganisation for mere end 80 medlemsorganisationer, som varetager det samlede friluftslivs interesser. Vi inspirerer danskerne til mere friluftsliv og forbedrer muligheder og vilkår for friluftsliv og naturoplevelser - i en rig natur på et bæredygtigt grundlag.

Læs mere på www.friluftsradet.dk

For information om Friluftsrådets behandling af personoplysninger – [se vores persondatapolitik](#)